

"მოსკოვს თბილისი უფრო სჭირდება, ვიდრე თბილისს მოსკოვი"

პირველი გვარდიონა

კარგი ვარიანტი იქნებოდა ფედერაციული მოდელით ურჩი რეს-პუბლიკების "მორჯულება". მაშინ ამ რეგიონებში საქართველო თავ-ის პოზიციებს აუცილებლად შეი-ნარჩუნებდა. რა თქმა უნდა, იდეა-ლური ვარიანტია, თუკი საქართვე-ლოს ხელისუფლება მოახერხებდა რუსეთის დაყოლიებას იმაზე, რომ მოსკოვმა მხარი აღარ დაუჭიროს სეპარატისტულ რეჟიმებს.

- ხომ არ გინდათ თქვათ, რომ კრემლის თვალში საქართველოს ხელისუფლებას ავტორიტეტი არ ჰყოფნის?

- იცით, რუსეთის გაგებაც შეი-ძლება. რუსები დაიძებნენ საერთა-შორისო ტერორისტებს პანკისის ხეობაში. თბილისიდან ჩვენ გვესმ-ის, რომ იქ ტერორისტები არ არი-ან. ერთობლივი ანტიტერორისტუ-ლი საერთაშორისო პოლიციური ოპერაცია საუკეთესო გამოსავალი იქნებოდა სიტუაციიდან, ან უფრო მჭიდრო თანამშრომლობა ამ სფე-როში. მე ვიცი, რომ ასეთი თანამშ-რომლობა ხორციელდება ამ დღეე-ბში. ენახოთ, რა დათმობებზე წავა ამის შემდეგ მოსკოვი. ბესლანის მოვლენების ფონზე, პანკისის ხეო-ბის ერთობლივი შემონგება რუსე-

ლევან ხოსროვის: დღეს რუსეთს თბილისთან კავშიარი საკუთარი გეოპოლიტიკური მიზნების შესასრულებლად სჭირდება.

თის სახელმწიფოებრივი უშიშროე-ბის კონტექსტშია განსახილველი და ამას თბილისი გაგებით უნდა მოეკიდოს. თუკი პანკისის გაკონტ-როლებით რუსეთი იქ საკუთარ მუ-დმივ ფორფოსტს მიიღებს, იგი და-თმობს სამხრეთ ოსეთს. ვიმეორებ,

ეს მოხდება, თუკი პანკისში რუსე-თი წინვლას დაინახავს.

- მაშინ რატომ "ნიშნავს" მოს-კოვი აფხაზეთში პრეზიდენტს? რატომ არ უშვებს საქართველოს როკის გვირაბისკენ?

- როცა მოსკოვი მიიღებს საერ-

პარლამენტარები "ბანდაშიზის ვაძის" ძიხნას იწყებენ

პირველი გვარდიონა

თავის მხრივ, სალომე ზურაბი-შვილიც გაოცებულია იმით, რომ ამ საკითხს პარლამენტი ორი თვის დაგვიანებით, მხოლოდ მაშ-ინ იხილავს, როდესაც გაერო-ში საქართველოსთვის ხმის აღდება-ნის საკითხი, პრაქტიკულად, გადა-წყვეტილია.

"ხმის მიცემის უფლება 30 იე-ნის შეგვიწყვიტეს. ამის შესახებ დღემდე რატომ არავინ ამოიღო ხმა?" - კითხულობს მინისტრი და ოპონენტებს შეახსენებს, რომ ხმის მიცემის უფლების რეალიზება, როგორც წესი, დეკემბერში ხდება, როდესაც დებატები მთავრდება და რეზოლუციის პროექტების კენჭი-სყრა იწყება.

თავისი არგუმენტები აქვთ სა-პარლამენტო უმრავლესობის წარ-მომადგენლებს: ფრაქცია "ნაციო-ნალური მოძრაობა-დემოკრატე-ბის" წევრი, საგარეო ურთიერთობა-თა კომიტეტის თავმჯდომარის მო-ადგილე სალომე სამადაშვილი დი-პლომატიური უწყების ხელმძღვან-ელს საყვედურობს, რომ მისმა სამ-სახურმა საქართველოსთვის გაე-რო-ში ხმის უფლების ჩამორთმე-ვის თაობაზე პარლამენტი დიდი ხნის დაგვიანებით ჩააყენა საქმის კურსში.

ამასთან, სამადაშვილი მიიჩნ-ევს, რომ ხმის დაკარგვის ფაქტი ქვეყნის პრესტიჟზე უარყოფითად მოქმედებს და ასეთი რამ არ მოხ-დებოდა, "საგარეო საქმეთა სამი-ნისტროს მეტი აქტიურობა რომ გამოეჩინა". დეპუტატი იმ გზებზე-ც საუბრობს, რომლისთვისაც სა-მინისტროს შეეძლო მიემართა. კე-რძოდ, გაერო-ს კონტრიბუციის კომიტეტში უნდა გაგზავნილიყო ახსნა-განმარტებითი წერილი იმის შესახებ, თუ რატომ ფერხდება სა-

წევრო გადასახადის გადახდა.

"რადგან საგარეო საქმეთა სა-მინისტრო ასე არ მოიქცა, გაე-რო-ში ჩათვალეს, რომ ხმის ჩამო-რთმევის საკითხი ძალიან არ გვა-შეხებდა და შესაბამისად მოიქე-ნეს," - კრიტიკას არ იშურებდა სა-გარეო ურთიერთობათა საპარლა-მენტო კომიტეტის ერთ-ერთი ხე-ლმძღვანელი.

მინისტრი ამ კრიტიკას არ ღე-ბულობს და აცხადებს, რომ გაერო-ში საქართველოსთვის ხმის ჩამორ-თმევა იმ მანკიერი პრაქტიკის ბრა-ანს არ იხდელს, მიზმი წლის წინათ ჩაეყარა საფუძველი. ზურაბიშვი-ლის თქმით, წინა ხელისუფლებამ გაერო-ს ვალის 10-წლიან რესტ-რუქტურზიზაციაზე თანხმობის მი-ცემით, მძიმე ვალდებულება აიღო. როგორც ირკვევა, შეგარდნაძის ხელისუფლება ამ ვალდებულებას არ ასრულებდა და სანერგო შესტა-ნს არ იხდიდა, მიზეზად კი იმნას ასახელებდა, რომ ქვეყანა იქცევა და ამის საშუალება არ აქვსო.

"შე ვერ ვიკადრებ, რომ გაე-რო-ში ტყუილებით სავსე წერი-ლები ვაგზავნი. პარადოქსულია, რომ ხმა მაშინ დავკარგე, რო-დესაც დავალიანების დაფარვის საკითხს მეტი პასუხისმგებლო-ბი მოვეკიდეთ," - აცხადებს ზუ-რაბიშვილი. მისივე თქმით, ინფორ-მაცია გაერო-ში საქართველოსთ-ვის ხმის ჩამორთმევის თაობაზე სა-გარეო საქმეთა სამინისტროს არ გაუსივდიშლოვებია და აღნიშულ-ის შესახებ იგნისშივე გაცხადდა.

მომხდარ დაპირისპირებაში ერთ-ერთი "საკვანძო როლი" ფი-ნანსთა სამინისტროსაც აკისრეს: მაშინ, როდესაც გაერო-ს მიმართ მიმდინარე დავალიანების დასა-ფარავად 776 ათასი ლარია საჭი-რო, ზურაბ ნოღაიდელის უწყებამ 2004 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტ-

ში ამ მიზნისთვის მხოლოდ 63 ათ-ასი ლარი გამოყო. თუმცა, ფინან-სთა სამინისტროს ხელმძღვანე-ლობა თავს უდანაშაულოდ მიიჩნ-ევს და აცხადებს, რომ ცალკეული უწყებებისთვის მათ მხოლოდ ერ-თიანი, მთლიანი თანხის გამოყო-ფა ევალებათ და პრიორიტეტების მიხედვით მისი განერა საგარეო საქმეთა სამინისტროს თავად უნ-და მოეხდინა.

"საერთაშორისო ორგანიზა-ციების მიმართ არსებული დავა-ლიანების დასაფარავად მიმდ-ინარე წელს 1,5 მილიონი ლარი გა-მოყვავით და მისი განაწილება უკვე საგარეო საქმეთა სამინისტ-როს საქმე იყო," - განაცხადა გუ-შინდელ საკომიტეტო მოსმენაზე ფინანსთა მინისტრის მოადგილემ ზურაბ ანთოლიძემ.

მის "რეკომენდაციას" სალომე ზურაბიშვილი ირონიით ხვდება: **"თუ ეს ჩემზეა დამოკიდებული, მაშინ გეტყვიო, რომ მომავალ წელს 58 მილიონი ლარი მჭირდე-ბა დავალიანებებს გასასტუმრე-ბლად და დაახლოებით 40 მილიო-ნი - საელჩოების ფუნქციონირე-ბის უზრუნველსაყოფად."**

ზურაბიშვილის რეპლიკას უშა-სუხობდ არც დეპუტატები ტოცებენ: **"თუ მინისტრი გამოყოფილი ახო-ვნების ფარგლებში მისი უწყების მუშაობის შესაძლებლობა ვერ ხედავს, მაშინ ის უნდა გადადგეს, ხოლო თუ ეთანხმება - სახსრები იმყოფებოდს,"** - აღნიშნავს აკაკი ბობოხიძე.

გუშინდელი საკომიტეტო მოს-მენის დროს იმაზეც გამახვილდა ყურადღება, რომ დავალიანების გამო საქართველომ შეიძლება ხმის უფლებდა ეეროსაბჭოშიც დაკარგ-ოს. ზურაბიშვილი ამ საფრთხის არსებობას არ უარყოფს, თუმცა იქვე შენიშნავს, რომ ეეროსაბჭოს

თაშორისო ტერორიზმთან ბრძო-ლაში თბილისის უფრო აქტიური მხარდაჭერის გარანტიებს, ეს მო-მენტი სწორედ მაშინ დადგება. და-მიჯერეთ, რუსეთს სულაც არ სურს დამატებითი თავსატეხი ზე-დმეტი რეგიონების, თანაც ასეთი სუსტი, გავრანებული სუბიექტებ-ის შემომატების სახით. ეს დამატე-ბითი სახსრებია, ზედმეტი უური-დიული თავსატეხია და გაუთვალი-სნიხებელი ხარჯები. საქართველ-ოს აქვს უფრო სერიოზული კოზი-რი - პანკისის ხეობის სახით. არ მგონია, რომ პანკისი კრემლს მეო-რეხარისხოვან ამოცანად მიჩანია.

- თქვენ ერთხელ თქვით, რომ საკუთარი ეროვნული უშიშროე-ბის საკითხების გადაჭრაში მოსკ-ოვს თბილისი უფრო სჭირდება, ვიდრე თბილისს მოსკოვი?

- დღეს რუსეთს თბილისთან კა-ვშირები საკუთარი გეოპოლიტიკუ-რი მიზნების შესასრულებლად სჭი-რდება. მოსკოვი ამით დანიტერე-სებულაია. მე იმის თქმა მინდა, რომ ეს მომენტი საქართველოს ხელი-სუფლებამ უნდა გამოიყენოს, თუკი რუსეთთან ნორმალური ურთიერ-თობები სურს. სამხრეთ ოსეთი და აფხაზეთი რუსეთისათვის ნაკლებ-ად ძვირფასია, ვიდრე პანკისის ხე-ობის ბანდიტებისაგან განწმნდა.

მიმართ არსებული 280-ათასიანი დავალიანებიდან 100 ათასი უკვე გადახდილია, დანარჩენი ვალი კი მალე აუცილებლად დაიფარება.

მინისტრი გუშინ იმ ტონითაც დარჩა "უწყყოფილო, რომლითაც მას დეპუტატები მიმართავენდენ. ამიტომ ზოგიერთ საკითხზე საუბ-რისას თავდაცვ ანალოგიურ ტონს მიმართა.

"თუ დამაცლით, გეტყვიო, თუ მხოლოდ ჩემი კრიტიკა გნებათ ე-კი პატრონ"... "ეუთო-ს ეღჩები ჩამოვიყვანე საქართველოში და არ ვიცი, პარლამენტში რაზე და-აპარაკეთ"... "პარლამენტარები ხშირად დადიან სხვადასხვა ქვე-რნებში და, ამდენად, მათ უკეთ ე-იან, სად ჯვობს ახალი საელჩოე-ბის ან საკონსულოების გახსნა"... - ერთი სიტყვით, დეპუტატების შე-მოტევა ზურაბიშვილს რეაგირების გარეშე არ დაუტოვებია.

კომიტეტის სხდომის ასეთი მი-მდინარეობით ოპოზიციაც კი გაო-ცებული დარჩა. **"უცნაური სიტყ-ვების დაცვლა-გამოცვლა იყო - ქვეტექსტებით დატვირთული,"** - მოსმენის ბოლოს გაკვირვება ვერ დამალა ფიქრია ჩიხრაძემ.

აღმასრულებლებისა და კანონ-მდებლების გუშინდელი ორთაბრ-ძოლა ბოლოს მაინც დაზავებით დასრულდა: მომხდარი "გაუგეზ-რობად" მოინათლა და ყველაფერი საგარეო ურთიერთობათა საპარ-ლამენტო კომიტეტსა და საგარეო საქმეთა სამინისტროს შორის კონ-ტაქტების ნაკლებობას დაბრალ-და. მსგავსი "შერკინებების" თავი-დან ასაცილებლად გაითვალისწი-ნეს სალომე ზურაბიშვილის ინი-ციატივა და გადაწყდა, რომ "მხა-რეები" თვეში ერთხელ მაინც შეხე-დებთან ერთმანეთს და ამით "საინ-ფორმაციო ვაკუუმი" პრობლემა მოიხსნება.

რეპორტი

ისევ ტაძრისა და თეატრის შესახებ...

ია ღაღაა

XX საუკუნის საქართველოს ისტორია, მოგვსენებათ, პარა-დოქსებითა და სირთულეებით იყო აღსავსე, მაგრამ არც დღეს ვართ მისგან დაზღუდვები. ათე-იზმის ფესვების აღმოფხვრა, რო-გორც ჩანს, ერთბა რთული პრო-ცესიაა. ამ ქვეშმარიტებას საოცარი სიცხადით ვგრძნობთ ფოთელები. გახსოვთ, ალბათ, "მონანიებიდან" ვერკო ანჯაფარიძის კინოგმირის ცნობილი ფრაზა ტაძართან მიმე-ვანი გზის შესახებ. ქ. ფოთში ყვე-ლა გზას ცენტრში აღმართულ ტა-ძრამდე კი მიყვავართ, მაგრამ ტა-ძრის შენობას სულ სხვა ფუნქცია აქვს დაკისრებული. ბოლოდროი-ნდელი მოვლენები, რაც ფოთის საკათედრო ტაძრის ირგვლივ ხდება, საზოგადოების დაფიქრე-ბის საგანი უნდა გახდეს...

1885 წელს ქ. ფოთი გურია-სა-მეგრელოს საეპარქიო ცენტრი გა-ხდა და დადგა ახალი საკათედრო ტაძრის მშენებლობის საკითხი. 1888 წელს ფოთის წმ. ალექსანდრე ნეველის სახელობის ტაძრის დეკა-ნოზმა გრიგოლ მაჭაროვმა გან-ცხადებით მიმართა ქალაქის მმარ-თეულებს ახალი საკათედრო ტა-ძრის აშენების აუცილებლობის შე-სახებ. მშენებლობის საქმე მას შემ-დეგ დაჩქარდა, რაც ქალაქის თავი ნიკო ნიკოლაძე გახდა. ქვეშარიტ-მა მამულიშვილმა და ევროპული განათლების კაცმა სწორად შეა-ფასა მსოფლიოში მიმდინარე პრო-ცესები. შემთხვევით არ იყო, რომ ნიკო ნიკოლაძემ ქალაქის ცენტრ-ში ააშენა კონსტანტინოპოლის "აია სოფიას" ტაძარს მიმსგავსე-ბული შემცირებული ასლი. ამით მიუთითებდა შინაურებს, რომ მო-მავლ საქართველოს ახლი აღმო-საველეთის რეგიონში ღირსეული ადგილი უნდა დაეკავებინა. 1906 წლის 15 სექტემბერს - ჯვართამა-ნლების დღეს - გურია-სამეგრელ-ოს ეპისკოპოსმა გიორგი აღადაშ-ვილმა ტაძრის საძირკველი საზეი-მო ვითარებაში აკურთხა, ხოლო 1908 წლის 22 მაისს, საღამოს 6 სა-ათზე, ტაძრის გუმბათზე ჯვარი აღუმართათ. ფოთის ახალ ტაძ-არს განცვიფრებაში მოჰყავდა მნახველი. მის შესახებ ინერგობდა როგორც ქართულ, ისე რუსულ პრესაში. თავად ნიკო ნიკოლაძე მას "მართლმადიდებლობის საიამ-ყეს" უწოდებდა და მომავალ თო-ბის ანდერძად დაუდო, რომ ეს ტაძარი მორითოს "საქართველოს და ტრანზიზონის სამეფოების მთე-ბში VI-XII საუკუნეების ქრისტია-ნული ხანის სიძველეთა საუკეთეს-ო ძეგლებს ორნამენტებითა და ბარულებეებით..."

ეს ანდერძი ანდერძად და სურ-ვილად დარჩა, რადგან კომუნის-ტური მმართველობის პერიოდში, 1935-36 წლებში, ტაძარში თეატრი განთავსდა. კომუნისტებს ეს თეა-ტრის სიყვარულით ნამძვივლად არ ჩაუდგენიათ. მათთვის მთავარი იყო ტაძრისათვის ბუნებრივი შინაარ-სი მოვსათით. თანაც, ქალაქის ცენ-ტრში უკრძალუბის ფერმას ან აბ-ანოს ხომ არ გახსნიდნენ? ბუნებ-რივია, ამ პერიოდში ეპარქიაც გა-უშნდა. ფოთი უშეკისოდ და უშ-წყემსოდ დარჩა.

1995 წელს, როდესაც აღსდგა ფოთის ეპარქია და ქ. ფოთი კვლავ საკათედრო ქალაქად იქცა, როგორც საუკუნის წინ, დღის რე-ციატივა და გადაწყდა, რომ "მხა-რეები" თვეში ერთხელ მაინც შეხე-დებთან ერთმანეთს და ამით "საინ-ფორმაციო ვაკუუმი" პრობლემა მოიხსნება.

ლობით მას სხვა ინტერპრეტაცია მიეცა და ხელოვნურად ხდებოდა იმ ზრის მუხირება, თითქოს ეპა-რქიის სასულიერო პირები და მრევლი ქართული კულტურისა და კონკრეტულად კი ფოთის თეა-ტრის მტერი იყო.

ორწლიანხვევრის წინ შეიქმნა საზოგადოებრივი მოძრაობა "სა-კათედრო ტაძრის აღდგენისათე-ის", რომლის სურვილი იყო, ეს სა-კითხი ყოველგვარი დაპირისპირე-ბის გარეშე მოგვარებულიყო - ტა-ძარი აღდგენილიყო, მაგრამ თეა-ტრის დასი არავითარ შემთხვევაში არ დარჩენილიყო შენობის გარეშე. ამ მიზნით საზოგადოებრივი მოძ-რაობის წევრები მთავრობისაგან ითხოვდნენ, რომ გამონახულიყო ალტერნატიული შენობა, სადაც დროებით განთავსდებოდა დასი, შემდეგ კი ეზრუნათ თეატრის შე-ნობის ასაგებად, თუმცა მათ მო-თხოვნებს, რომლებიც ოფიცია-ლური სახით არაერთხელ გაგზა-ვნა ადგილობრივ თუ ცენტრალურ ხელისუფლებას, რეაგირება არ მოჰყოლია. სწორედ ამ ინერტუ-ლობის ლოგოკური შედეგი იყო ის, რომ 2003 წლის 31 ოქტომბრის გა-მთენიისას ფოთლებს ტაძრის გუ-მბათზე აღმართული ჯვარი დახე-დათ. ის მრევლის ერთ-ერთმა წევ-რმა თავის შეიღთან ერთად ღამით აიტანა გუმბათზე და აღმართა. ჯვარი ტაძარზე 2 ნომებრამდე იყო. იმ დღეებმა "ნოთელ" წარსუ-ლი გაგვასენა ფოთელებს, რადგ-ან ვერ წარმოვიდგენდით, XXI საუ-კუნის დასაწყისში ტაძრის გუმბა-თიდან ჯვარს ჩამოსაგდებად გამ-ზადებულს თუ ვინილადენო. თე-რო მეტიც, 2 ნომებერს გუმბათზე ჯვარი გადახრიბილი აღმოჩნდა; როგორც ჩანს, მისი მოხსნა უცდი-ათ და რადგან მიზნისთვის ვერ მი-უღწევიათ, ჯვარი უშონწყალოდ გა-დუშვრნახეთ. აღუღებულ ხაზის კვლეა დამშვდება სთხოვეს და საკითხის მოგვარებასაც დაპირე-დნენ. და კვლეა ამაოდ... ამ საკი-თის მოგვარებას ვერ უშველა ვერც საქართველოს სახელმწი-ფოსა და საქართველოს სამოქო-ქული ავტორეგალურ მართლმ-ადიდებლ ეკლესიას შორის დადე-ბულმა კონსტრუქციურმა შეთანხ-მებამ; არც საქართველოს პრეზი-დენტის 2003 წლის 16 იანვრის განკ-არგულება იქნა მსურველები, რომლის თანახმადაც ბიუჯეტში უნდა გათვალისწინებულიყო "თე-ატრის მშენებლობისა და ტექნი-კური აღჭურვისათვის საჭირო თა-ხნის გამოყოფა" და საპროექტო სამუშაოების წარმართვა; 2003 წლის 19 დეკემბერს კი ქალაქის სა-კრებულო იღებს დადგენილებას, რომლის მიხედვითაც ფოთის სა-კათედრო ტაძარი "აღიარებულ იქ-ნა საქართველოს სამოციქულო ავტორეგალური მართლმადიდე-ბელი ეკლესიის საკუთრებად". ამ უკანასკნელი დადგენილების მი-ხედვით საკათედრო ტაძრის შენი-ბა საქართველოს ეკლესიის კუთე-ნილება კი არის ფაქტობრივად, მა-გრამ საქმე სანახევროდ გადაწყდა - შენობით სარგებლობა ყველას შეუძლია, გარდა ეკლესიისა. მდგომარეობა უცვლელი რჩება, რადგან უკვე რამდენიმე წელია, ისინი სხვადასხვა სიტყვებით გა-მოხატულ ერთსა და იმავე შინაარ-სის ზარს: ჩვენ ამის მოგვარება არ ძალგვძის. ბუნებრივია, ამ ვითა-რების მიზეზებზე მსჯელობის მა-გიერ ადამიანები ალტერნატულ გზებს დამოუკიდებლად ეძებენ. ამიტომაც ნამდვილად აღარ არის ვაგებობი, რომ ძველად დეკანოზი გრიგოლ მაჭაროვი ქალაქის მმარ-თეულობის წინაშე ახალი ტაძარ-ის აგების საკითხს აყენებდა, ახ-ლა კი ეპარქიის მღვდელმთავარმა ფუნქციანართმული ტაძრის აღ-დგენა მოითხოვა. ამაში თითქოს არაფერია გასაკვირი: გაუქმბუ-ლი და შეუახული ტაძრების აღდ-გენა-რესტავრაცია ჩვეულ მოე-ლენად იქცა XX საუკუნის ბოლოს. თუნდაც მეტეხის ტაძრის ისტო-რია ავიღოთ - მასშიც თეატრი იყო გამართული, მაგრამ დღეს იგი დედაქალაქის ერთ-ერთი უმთავ-რესი სალოცავია. მაგრამ როდეს-აც ფოთის საკათედრო ტაძრის აღდგენის საკითხი დაიასა, ისეთი აფიოტაჟი ატყდა, თითქოს რაღაც ენთუზუელი და უზნერ რამ მოი-თხოვეს ფოთელებმა.

ქალაქში ხელისუფლება იცე-მლებოდა, მაგრამ ტაძრის საკი-თისსადმი გულგრილი დამოკიდე-ბულება უცვლელი რჩებოდა. მრე-ული მოთიხებით ელოდა, როდის აღადგებოდა ფოთში ისტორიული სამართლიანობა და როცა ამ საქ-მეს საშველი არ დადგა, ამ მიმარ-თულებით მრევლი გააქტიურდა - 2001 წლის თებერვლიდან ტაძრის შენობასთან კვირაში ორჯერ აღე-სრულება ღვთისმშობლის პარა-კლისები. ამავე დროს აქ სრულდე-ბა წყალკურთხევა ნათლისღების დღესასწაულზე, აღდგომის წინ - ზეთისკურთხევის საიდუმლო - შეიდგზის ზეთისცეხა; დიდი დღესასწაულებისა და დღესასწა-ულის ლოცვები და ლიტანიობა. მიუხედავად იმისა, რომ ტაძრის აღდგენის პარალელურად მორწ-მუნე საზოგადოების მოთხოვნა თავდახვე იმას თივალმისაა, რომ ქალაქი თეატრის გარეშე არ დარჩენილიყო, მაეანთა მცდე-

დიკ ჩიინი ბუზის მარცხის კომპენსირება ზეძლო

აშშ-ს რესპუბლიკურმა პარტი-ამ ჯონ კერისთან ტელედებატებში ჯორჯ ბუშის დამარცხებისათვის რევაში აიღო. ვიცე-პრეზიდენტი დიკ ჩეინი გაცილებით უკეთესი ორატორი აღმოჩნდა, ვიდრე კერის მენეჯილე ჯონ ედვარდსი.

სამშაბათს საღამოს აშშ-ში მიმდინარე წინასაარჩევნო კამპანიის რიგით მეორე ტელედებატები გაიმართა. ამჯერად დებატებში ოქ-მედი ვიცე-პრეზიდენტი და ვიცე-პრეზიდენტობის კანდიდატი მონაწილეობდნენ.

ჩეინი უფრო დამაჯერებლად გამოიყურებოდა, ვიდრე მისი მეტოქე და მეტიც, მისი "პარტონი" - ბუში. ტელეკომპანია ABC-ს სოციოლოგიური სამსახურის გამოკითხვის შედეგად დადგინდა, რომ ჩეინიმ მაყურებელთა 43 პროცენტის, ხოლო ედვარდსმა - 35 პროცენტის სიმძაითა დაიმსახურა. დაახლოებ-ით მსგავსი უპირატესობით აჯობა 1 ოქტომბერს გამართულ დებატე-ბში პრეზიდენტობის დემოკრატმა კანდიდატმა თეთრი სახლის ამჟე-მინდელ ხელმძღვანელს.

არანაკლებ საინტერესოა გამო-კითხვის შედეგები თითოეული პარტიის აქტიურ წევრებს შორისაც. პარტიული მოღვაწეები, მაყურე-ბელთა მსგავსად, მიიჩნევენ, რომ ჩეინი უკეთ გამოიყურებოდა. დე-ბატების დროს, რომელიც ქალაქ კლივლენდში (ოჰაიოს შტატი) მიმ-დინარეობდა, დემოკრატების მომ-ხრეთა 69 პროცენტმა ჩათვალა, რომ ედვარდსმა გაიმარჯვა, რაც საკმაოდ დაბალი მაჩვენებელია. მხოლოდ 6 პროცენტმა აღიარა, რომ დებატები ჩეინიმ მოიგო, ხო-ლო 23 პროცენტის აზრით, კანდი-დატები თანაბრად გამოიდნენ და შეხვედრა ფრედ დასრულდა. რაც შეეხება რესპუბლიკელებს, მათ თავიანთი ვიცე-პრეზიდენტის გა-მოსვლა მოინონეს - 80 პროცენტის

აზრით, ჩეინია გამარჯვებული, 4 პროცენტი ედვარდსის გამარჯვე-ბაშია დარწმუნებული, ხოლო 13 პროცენტი მიიჩნევს, რომ კანდი-დატები თანაბრად გამოიყურებო-დნენ. წესით, ამგვარი შედეგი მო-სალოდნელიც იყო, რადგან საჯა-რო გამოსვლებში ნაკლებად გამო-ცდილი ედვარდსისაგან დახელოვ-ნებულ ორატორსა და საკმაოდ გა-მოცდილ პოლიტიკოს ჩეინიზე გა-მარჯვებას მიიწვდამინც არავინ მოითხოვდა.

დემოკრატების წარმომადგენ-ლის წინაშე უკიდურესად მარტივი ამოცანა იდგა: იგი რესპუბლიკე-ლთა აზრს უნდა დამარცხებულიყო. ედვარდსმა კი, ერთი შეხედვით, ეს მოახერხა. ტელეკომპანია CNN-ის ანალიტიკოსთა აზრით, სენატორი გაცილებით დამაჯერებლად გამო-იყურებოდა შიდა პოლიტიკისა და ეკონომიკის პრობლემების განხი-ლვისას. მოქმედმა ვიცე-პრეზიდე-ნტმა კი უპირატესობა დემოკრაო-ლიტიკურ საკითხებში მოაპოვა.

როგორც მოსალოდნელი იყო, დისკუსიის მთავარ თემად ერავის სასმარო ოპერაცია იქცა. ეს გახლ-ავთ საკითხი, რომელზედაც ორივე პარტიის კანდიდატები თავიანთ პროგრამას აგებენ. ჩეინი, რომელ-

იც ერაყში შეჭრის აქტიური მხარ-დამჭერი გახლდათ, ბუშის ადმინი-სტრაციის გადაწყვეტილებას მარ-თებულად მიიჩნევდა. მისი თქმით, ერაყელი დიქტატორი ტერორიზმს აფინანსებდა და ალ-ქაიდასთან ჰქონდა კავშირი.

საპასუხოდ, ედვარდსმა კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ ამგვარი მტკიცებებისათვის მოქმედ ხელი-სუფლებას დამადასტურებელი სა-ბუთები არ გააჩნია. სენატორი ედ-ვარდსი დარწმუნებულია, რომ ბუ-ში და ჩეინი განგებ (ცდილობენ ერ-აყში შეჭრის რეალური მიზეზების მიჩქმალვას. მისი აზრით, თეთრ სახლს ერაყში მშვიდობის დამკვი-დრების მიზანი და ეგემები არ გაა-ჩნია. დამამტკიცებელი საბუთის სახით მან ამერიკის სამოქალაქო ადმინისტრაციის ყოფილი ხელმ-ძღვანელის, პოლ ბრემერის მოსაზ-რებები მოიყვანა იმის თაობაზე, რომ პუსეინის რეჟიმის დამოხრის შემდეგ ბალდღში სახმელეთო ჯა-რების ელემენტარული ნაკლებობა მოკავშირეებს საკმაოდ ძვირი და-უჯდათ. ყოველივე ამან კი უკანონოების ატმოსფეროს გაძევებას შე-უწყო ხელი. ედვარდსმა მოქმედ ადმინისტრაციას ბრალი იმაშიც დასდო, რომ აშშ-მ წამდვილი მრ-

პროკურორის თანამდებობაზე იმ-ყოფება), შინაგან საქმეთა მინისტრ ვლადიმირ ნაუმოვს, შინაგან საქ-მეთა ყოფილ მინისტრ იური სივა-ოვს (ამჟამად ტურხომისა და სპო-რტის მინისტრის პოსტი უკავია) და სხვადანიშნულების ქვედანაყოფ-ის უფროსს, პოლკოვნიკ დმიტრი პავლჩენკოს. მანამდე ევროპის მო-საპარლდმენტო ასამბლეის მოხ-სენებაში, ასევე მასზე დაყრდნო-ით მიღებულ რეზოლუციაში ღია-დადაფიქსირებული, რომ აღნიშნ-ულ პირებს, შესაძლოა, კავშირი ჰქონდეთ რამდენიმე წლის წინ ბე-ლორუსი ოპოზიციონერების, ვიქ-ტორ გონჩარისა და იური ზახარენ-კოს, ასევე ბიზნესმენ ანატოლი კრასოვსკისა და რუსეთის ტელე-კომპანია "ორტ"-ს ოპერატორის დმიტრი ზავადსკოის გაუჩინარე-ბასთან. 28 სექტემბერს, ბელორუ-სის უშიშროების საბჭოს სხდომაზე გამოსვლისას, პრეზიდენტმა ლუ-კაშენკომ ცალსახად დააფიქსირა, რომ გენერლებს ვერ შეელება, ანუ მისთვის ერთგული ძალოვანების მხარდაჭერა უფრო მნიშვნელოვა-ნია, ვიდრე ევროპასა და აშშ-სთან ურთიერთობები.

დასავლეთის გალიზიანება კი-დევე უფრო გაამძაფრა ლუკაშენკ-ოს გადაწყვეტილებამ, მესამე ვად-ით იქნეს არჩეული. მართალია, ბე-ლორუსის მოქმედი კონსტიტუცია მესამე ვადით პრეზიდენტის არჩე-ვას არ ითვალისწინებს, მაგრამ ლუკაშენკომ გამოსავალი მოძებნა და 17 სექტემბერს ქვეყნის ძირი-თადი კანონის ამ დებულების გაუ-ქმებას რეფერენდუმის საშუალებე-

ვალეროვნული კოალიციის შექმნა ვერ მოახერხა: "ზარჯების 90 პრო-ცენტი და დანაკარგების 90 პრო-ცენტი აშშ-ს წილზე მოდის," - მიი-ჩნევს სენატორი. ამ განცხადებამ ჩეინის აღშფოთება გამოიწვია. მი-სი თქმით, დანაკარგების 50 პროც-ენტს მათი მოკავშირეები, ერავის დროებითი მთავრობის შეიარაღე-ბული ძალები განიცდიან.

ედვარდსმა ყველაზე მტკივნე-ული დარტყმა ჩეინის კომპანია HULLIBURTON-ში მის საქმიანობასთან დაკავშირებული საკითხების წამო-წევით მიაყენა. მან ოკუპირებულ ერაყში სანავთობო აღჭურვილო-ბისა და საქონლის ჩატარისათვის HULLIBURTON-თან მრავალმლიარდ-ნიანი კონტრაქტის გაფორმების მართლზომიერება ეჭვქვეშ დააყე-ნა. ვიცე-პრეზიდენტმა მოხერხე-ბულად გაანყვეტინა ოპონენტს სა-უბარი და კონტრ-არგუმენტები და-მოკრატების მიერ ეროვნული უსა-ფრთხოების საკითხების მიმართ "არამთამბქედავი" მიდგომა მოიყ-ვანა. რალა თქმა უნდა, თავისი ყო-ფილი კომპანიის მფარველობასთ-ან დაკავშირებული ბრალდებები დიკ ჩეინიმ უარყო.

მიუხედავად იმისა, რომ ჩეინი-სა და ედვარდსის ტელედებატებმა ამოკრჩეველის დიდი ყურადღება მიიპყრო, მთავარი დისკუსიები მა-ინც წინ არის. რიგით მეორე ტელე-დებატები პრეზიდენტობის კანდი-დატებს შორის პარასკევს სენტ-ლუისში, ხოლო დასკვნითი - 13 ოქ-ტომბერს ტამპაში (არიზონის შტა-ტი) გაიმართება. მაიაშიში გამარ-თული პირველი დებატების შედეგა-და, პრეზიდენტობის კანდიდატმა ჯონ კერიმ რეიტინგში თავისი 8 პროცენტიაი წამორჩენილობის კომპენსირება მოახერხა. გამოკი-თხვის შედეგად, დღეისათვის ბუშ-საც და კერისაც ამომრჩეველთა 49 პროცენტი უჭერს მხარს.

ით ცდებდა. ამავე დღეს დანიშნუ-ლია ბელორუსის საპარლამენტო არჩევნები.

უნდა აღინიშნოს, რომ ამ გადამ-წყვეტი ხმის მიცემის წინ ბელორუ-სის მმართველმა მინიმუმ რვა დამო-უკიდებელი გამოცემა დახურა. ასე რომ, ბელორუსში საზოგადოებრივი აზრის მობილიზებისთვის, პრაქტი-კულად, დამოუკიდებელი მედიასა-შუალება აღარ არსებობს.

ოფიციალური მისიკი კი აშშ კო-ნგრესის მიერ მიღებული აქტს, ის-იც საპარლამენტო არჩევნების წინ, ამჟყარა პოლიტიკურ ზეწოლის ფა-ქტად განიხილება. აღნიშნულ გა-დაწყვეტილებას, მისთვის ჩვეულ ექსცენტრულ სტილში, ბელორუ-სის პრეზიდენტი ალექსანდრ ლუკა-შენკოც ეხმაურება. "ეს ჩვენს ქვე-ყანაზე სულელური ზეწოლის ფაქ-ტია. ბელორუსის ხელისუფლებას უკეთესი საჩუქარი არც უნდა. დღეს მე მსაყვედურობენ, რომ მტრებს ვეძებ შინ და ვარცო. მაშინ რატომ მძალევე საბაბს, რომ ეს მტერი ქვეყნის გარეთ აღმოაჩი-ნო, რატომ მძალევე ამის შესაძე-ბლობას. უკეთესია, ჩემად ისხდ-ეიო," - ამბობს ლუკაშენკო სამთავ-რობო სხდომაზე.

პატრონის აზრებს "დიპლომა-ტიური ენით" გადმოსცემს ბლო-რუსის საგარეო საქმეთა სამინის-ტროც: "წარმომადგენელთა პალა-ტის ქმედება ნათლად ასახავს აშშ-ს საგარეო პოლიტიკის პრიმ-ციპებს, რომელთა ერთადერთი მი-ზანი მსოფლიოზე ამერიკელთა დომინირების განმტკიცებაა."

24 საათი

ორი სიტყვით

ევროსაბჭო. რუმინეთი და ბულგარეთი 2007 წლის 1 იანვარს ევ-როკავშირში განწვრიანდებიან. ასეთი გადაწყვეტილება მიიღო ევრო-კომისიამ ბრიუსელში ექსპერტების მოხსენებების საფუძველზე. მომ-ზადებული მოხსენებების თანახმად, ზემოაღნიშნული ორი ქვეყანა სა-ვსებით აკმაყოფილებს კოპენჰაგენის პოლიტიკურ კრიტერიუმებს, რომელთა შესრულება კანდიდატი-ქვეყნებისათვის სავალდებულო იყო ევროკავშირში ინტეგრაციისთვის. ამჯერად ევროკომისიის გადა-წყვეტილებას უკვე ევროკავშირის 25 წევრი-ქვეყანალა უნდა დაეთან-ხმოს, რომელთა შეცრება ბრიუსელში მიმდინარე წლის 17 დეკემბერ-საა დაგეგმილი. ევროკავშირში ბულგარეთისა და რუმინეთის ინტეგ-რაციასთან დაკავშირებით მოლაპარაკებები, სავარაუდოდ, 2005 წლის იანვარში დაიწყება.
24 საათი

ავღანეთი. ავღანეთის ჩრდილოეთში, ქალაქ ფეიზაბადში აჰმად ზია მასულის მხარდამჭერ მტირნგზე აფეთქება მოხდა. ავღანეთის ამჟამინ-დელი პრეზიდენტის ჰამიდ ყარზაის თანაპარტიელი აჰმად ზია მასუდი კვირას დაგეგმილ საპრეზიდენტო არჩევნებში ვიცე-პრეზიდენტის პო-სტზე იყრის კენჭს. ავღანეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს პრესსა-მსახურის წარმომადგენლის, ლუტფალა მამალის მიერ გავრცელებუ-ლი ინფორმაციით, აფეთქების შედეგად დაღუპულია ორი ადამიანი, ხოლო თვით ვიცე-პრეზიდენტობის კანდიდატი არ დაშავებულა. ჯერ-ჯერობით არავის აუღია პასუხისმგებლობა აფეთქებაზე, თუმცა აღსა-ნიშნავია, რომ ცოტა ხნით ადრე თალიბებისა და "ალ ქაიდა"-ს მხრიდან იყო კიდევ მუქარა არჩევნების ჩაშლის მიზნით. ფაქტია, რომ საარჩევ-ნო კამპანიის ბოლო დღე აფეთქებით დასრულდა.
24 საათი

ჩრდილოეთი კორეა. ჩრდილოეთ კორეამ სამხრეთ კორეა ბირთვე-ლი შეიარაღების განზრახვაში დაადანაშაულა. ჩრდილოკორეული გა-ზეთის "ნოდონ სინმუ" -ის თანახმად, "ურანის გამდიდრების სიდეშ-მლო გამოკვლევისა და იარაღისთვის საჭირო პლუტონიუმის მიღების სამეცნიერო ექსპერიმენტად გამოცხადება იაფფასიანი ტყუილი იყო". კომენტარებში აღნიშნულია, რომ სამხრეთი კორეა თავს აფარებს აშშ-ს მიერ შექმნილ "ატომურ ქოლგას" და ამდგენდა, მისი განზრგვა, აწარმოოს საკუთარი ბირთვული იარაღი, "მას დამოუკიდებლობის მო-პოვებისთვის სჭირდება, როცა ბირთვული იარაღით ჩრდილოეთ კო-რეისთვის დამუქრება შეეძლება".
იტარ-ტაის

სახანაძო და უსაფრთხოების ტაქნიკოსი "ზი-პი ექსპლორიშენ (კასპიის ზღვა) საქართველოს" სუპვილი აპჰს ღაიჩირაოს შესაბამისი კვალფიკაციის მქონე პირი სუჰსის ტარმინალის სახანაძო და უსაფრთხოების ტაქნიკოსის თანამდებოვის დასაკავებლად.

სამუშაოს აღწერა
სახანაძო და უსაფრთხოების ტექნიკოსი უზრუნველყოფს უსაფრთხოების მონწყობილობების სრულ გამართულობასა და მუდმივ მზადყოფნას, აგრეთვე, დროულ შემონმებასა და შეკე-თებას. გარდა ამისა, ამ თანამდებობის მქონე პირი სუფსის ტე-რმინალის პერსონალს ჩაუტარებს უსაფრთხოების წესებთან დაკავშირებულ ტრენინგებს, მათ შორის, სამუშაოზე ნებარ-თის გაცემის, აირის ტესტირების, ხანძარსაწინააღმდეგო საქმი-ანობის მეთოდებისა და აღჭურვილობის გამოყენების საკითხე-ბის შესახებ.

მოვალეობა და პასუხისმგებლობა:
ზოგადი მოვალეობები და პასუხისმგებლობა მოიცავს, მაგ-რამ არ შემოიფარგლება მხოლოდ შემდეგით:

- თავის საქმიანობაში ჯანდაცვის, უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის წესებისადმი ჟეროვანი დამოკიდებულების დემონსტრირება.
- ASA და STOP პროგრამებში აქტიური მონაწილეობა.
- ხანძარსაწინააღმდეგო აღჭურვილობის, სასუნთქი აპა-რატურისა და უსაფრთხოების სხვა მონყობილობების გამარ-თულობისა და მზადყოფნის უზრუნველყოფა, აუდიტის, შემო-წმების და ტექნიკური მომსახურების მეშვეობით
- საგანგებო სიტუაციაზე რეაგირების სწავლების დაგეგ-მვა შესახებ საგარჯიშოების მომზადება.
- საგანგებო სიტუაციაზე რეაგირების გეგმის მომზადება-ში მონაწილეობა.
- უსაფრთხოების დაცვის ნორმების გასაცნობად, ტრეი-ნინგისათვის მომზადება სუფსის ტერმინალის პერსონალისა და კონტრაქტორებისათვის
- ავარიის/ავარიული სიტუაციის მოკვლევის პროცესში მონაწილეობა.

გამოცდილება და განათლება
კანდიდატს უნდა ჰქონდეს:

- უმალესი განათლება, სასურველია უსაფრთხოების ან ნავთობსადენების ექსპლუატაციის დარგში
- ნავთობთან დაკავშირებული უსაფრთხოების მონყობი-ლობების შემონმებისა და ტექნიკური მომსახურეობის გამოც-დილება
- ინგლისური და ქართული და რუსული ენების სრულყო-ფილი ცოდნა
- სამწლიანი მუშაობის გამოცდილება უსაფრთხოების ან ნავთობსადენების ექსპლუატაციის დარგში
- სასურველია პერსონალურ კომპიუტერთან მუშაობის გამოცდილება

განაცხადის წარდგენა / დამატებითი ინფორმაცია
თუ თვლით, რომ გაგაჩნიათ მოცემული თანამდებობისათე-ის საჭირო ცოდნა და გამოცდილება, გთხოვთ წარმოადგინოთ თქვენი CV და შეავსოთ განაცხადის შესაბამისი ფორმა. ფორმ-ის მიღება შესაძლებელია ქვემოთ მოყვანილ მისამართზე.

განაცხადების წარდგენის ბოლო ვადაა **სამშაბათი, 12 ოქ-ტომბერი, 2004 წელი**

ყველა წარმოდგენილი განაცხადი დადასტურებული იქნება, მაგრამ ეს არ გულისხმობს ნებისმიერი კანდიდატისათვის ინ-ტერვიუს ჩატარებას და/ან სამუშაოს შეთავაზებას.

კანდიდატი უნდა იყოს საქართველოს მოქალაქე. ადგილობ-რივ (სუფსის ტერმინალის მახლობლად მცხოვრებ) კანდიდატ-ებს მიეცემათ უპირატესობა

კადრების განყოფილება
BP Exploration Caspian Sea
აღმაშენებლის პროსექტი N123 ა
თბილისი, საქართველო

აშშ-ს კონგრესის წარმომადგე-ნელთა პალატამ ერთხმად დაუჭირა მხარი "ბელორუსში დემოკრატის აქტის" შესახებ კანონპროექტს, რომელიც ბელორუსის წინააღმდეგ ეკონომიკური სანქციების შემოლე-ვას ითვალისწინებს. დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ სანქციებს განუ-საზღვრელი ვადა აქვს და მანამდე იქნება ძალაში, სანამ ბელორუსი დემოკრატიული მმართველობის ფორმაზე დაბრუნებისთვის მთელ რიგ მოთხოვნებს არ დაეკმაყოფი-ლებს. კერძოდ, წარმომადგენელთა პალატა მინსკისგან მოითხოვს, რომ გაათავსონ უფრო პოლიტიკტიმრე-ბი, შეწყდეს ოპოზიციური პოლიტი-კოსებისა და ჟურნალისტების სისხ-ლის სამართლებრივი დევნა, ობიექ-ტურად იქნეს გამოძიებული რამდე-ნიმე ოპოზიციონერის გაუჩინარებე-ის ფაქტი და დაისაჯონ დამნაშავე-ნი. ასევე, ლუკაშენკოსგან თხოვენ მასმედიის, პროფკავშირებისა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების შევიწროების შეწყვეტას და ქვეყა-ნაში თავისუფალი და სამართლიანი საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნების ჩატარების უზრუნველ-ყოფას.

ჰუმანიტარული ხასიათის დახ-მარების გარდა, აშშ-ს მთავრობას აკრძალული აქვს ბელორუსისთვის "რამიშ სახის სესხების, საკრდი-ტო გარანტიების, სადაზღვევო ან-აზღაურების, ფინანსირების და ნე-ბისმიერი სახის ფინანსური დახმა-რების განევა". ასევეა საერთაშო-რისო ფინანსურ ორგანიზაციებში - საერთაშორისო სავალდებო ფონ-დში, მსოფლიო ბანკსა და სხვა საე-

თურქეთის ინტეგრაცია ევროკავშირში - ჰარ კიდეზ პოორი პარსპექტივა?

ხათუნა ბაჩიოვი

თურქეთის პრემიერ-მინისტრ-ის რეჯეპ ტაიპ ერდოღანის გან-ცხადებით, ევროკავშირში თურქე-თის განწვრიანების შესახებ მოლა-პარაკებები 2005 წლის დასაწყისში დაიწყება. ევროკომისიის თანახმ-ად, თურქეთმა ბულგარეთსა და რუმინეთთან ერთად შეძლო, დაეკ-მაყოფილებინა განწვრიანებისათ-ვის სავალდებულო სტანდარტები. საბოლოო გადაწყვეტილებას დე-კემბერში ევროკავშირის 25 წევრი-ქვეყანა მიიღებს, თუმცა, დამკვირ-ვებელთა შეფასებით, თურქეთმა მაინც არ უნდა შეიქმნას ილუზიები მალე განწვრიანებასთან დაკავში-რებით, რადგან სავსებით შესაძ-ლებელია, ინტეგრაცია 10 წელსა-დში მოხდეს. ევროსაბჭოს საპარ-ლამენტო ასამბლეის სამემდგომ-მო სესიაზე თურქეთის პრემიერ-მინისტრმა გამოთქვა იმედი, რომ ინტეგრაცია გაცილებით ადრე გა-წნორციელდება, ვიდრე ამას ექს-პერტები ვარაუდობენ. მისი თქმით, ხელისუფლებამ უკვე არც

თუ ისე მცირემასშტაბიანი რეფო-რმების განხორციელება შეძლო როგორც ეკონომიკურ სფეროში, ისე პოლიტიკური კუთხით, განსა-კუთრებით კი უკანასკნელი სამი

წლის განმავლობაში. "ჩვენ შევას-რულეთ ჩვენი ვალდებულებები, ახლა უკვე ევროკავშირის ჯერია. თუ ჩვენ არ გვსურს ცივილიზაქია-თა შეჯახება, თურქეთმა უნდა და-

"ჩვენ შევასრულეთ ჩვენი ვალდებულებები. ახლა უკვე ევროკავშირის პერია. თუ ჩვენ არ გვსურს ცივილიზაციათა შეჯახება, თურქეთმა უნდა დიაკავოს თავისი ადგილი. აცხადებს თურქეთის პრემიერ-მინისტრი რეჯეპ ტაიპ ერდოღანი.

კიდევ ერთხელ განათლების რეფორმის შესახებ

საქართველოში განათლების რეფორმის განხორციელებამ ბოლო პერიოდში მწვავე დებატების სერია გამოიწვია. ნათელი ხდება, რომ საზოგადოებაში არსებობს ორი პოზიცია: ბევრი მხარს უჭერს წარმოდგენილ კანონპროექტებს (კანონპროექტები ზოგადი და უმაღლესი განათლების შესახებ), სხვებს კი არა მარტო არ მოსწონთ კონკრეტულად ეს კანონპროექტები, არამედ, როგორც ჩანს, საერთოდ სასტიკად ეწინააღმდეგებიან საქართველოში საგანმანათლებლო რეფორმის განხორციელებას. შესაბამისად, არგუმენტირებული შენიშვნები კანონპროექტების მიმართ ძალიან იშვიათად თუ ისმის.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ არსებულ საგანმანათლებლო რეფორმას ძირი-

თადად ეწინააღმდეგებიან კერძო ინტერესის მქონე ჯგუფები და ის ადამიანები, რომლებიც, ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში, გარდაუვლად დაკარგავენ სოციალურ მდგომარეობას ან შემოსავლის უკანონო წყაროს. ბოლოდროინდელი დებატებიდან ასევე ნათლად ჩანს, რომ მათ მხარეს გამოდის საზოგადოების ის ნაწილი, რომელსაც ან საერთოდ არ აქვს ნაკითხული კანონპროექტები (ისინი ყურმოკრული ინფორმაციის საფუძველზე აკეთებენ აზრს მოკლე-ბულ განცხადებებს) ან ვერ გაუგიათ მათი რეალური მინაარსი.

სახეობათა კონსერვაციის სამეცნიერო კვლევით ცენტრს საკმაოდ მჭიდრო ურთიერთობა აქვს საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების

კურსდამთავრებულებთან. ამასთან, ჩვენი ცენტრის თანამშრომელთა უმრავლესობა მშობლებია, რომელთა შვილებიც სკოლაში სწავლობენ. ჩვენ საკმაოდ ნათლად ვხედავთ, რომ სკოლისა და უმაღლესი განათლების დანესებულების მიერ მომზადებული ახალგაზრდების ცოდნის დონე უმრავლეს შემთხვევაში შემადრწუნებულია. ვშიშობთ, მალე დადგება დრო, როდესაც აღარ გვეყოლება კვალიფიცირებული კადრები.

გვაქვს მყარი საფუძველი იმისა, რომ დავეთანხმით კანონპროექტის ავტორებს - დღეს საქართველოს სახელმწიფო უმაღლეს სასწავლებლებსა და საშუალო სკოლებში სამიწელი კორუფციაა დასადგურებული. ჩვენ, ასევე, ვეთანხმებით კანონპროექტის ავ-

ტორებს, რომ საქართველოს სკოლებში საათობრივი დატვირთვის სქემის შემუშავება ვფუძნება არა სწავლების ეფექტურობის გაზრდის პრინციპს, არამედ მასწავლებელთა ხელფასის გაზრდის საჭიროებას. შედეგად მივიღეთ საათების სრულიად გაუმართლებელი და არაეფექტური განაწილების მოქმედი მოდელი, რომელიც აუცილებლად უნდა შეიცვალოს. პარალელურად, ძნელია, არ მიიღო არგუმენტი, რომ გადაწყვეტილების მიმღები თანამდებობა უნდა დაექვემდებაროს გარკვეულ ასაკობრივ ცენზს და, რაც მთავარია, უნდა იყოს არჩევითი.

ყოველივე ზემოხსენებულზე დაყრდნობით:

1. სახეობათა კონსერვაციის ცენტრი სთხოვს კანონპროექტების ავტორ-

განათლებისა და მაცნოირების განვითარების სტრატაბიის შესახებ

უნდა გამოვიდეთ იმ ფაქტიდან, რომ საქართველო პატარა ქვეყანაა და მას შეუძლია შეიტანოს თავისი წვლილი მსოფლიო საგანმრძში, პირველ ყოვლისა, თავისი ინტელექტუალური შესაძლებლობებით. აქედან გამომდინარე, მეცნიერების საერთაშორისო დონეზე განვითარება მისი ერთ-ერთი პრიორიტეტი უნდა იყოს. მეცნიერების განვითარება კი წარმოუდგენელია უმაღლესი განათლების (საერთოდ განათლების) სათანადო განვითარების გარეშე. თუ გამოვალით იმ ფაქტიდან, რომ ამჟამ-

ად ქვეყნის ეკონომიკური შესაძლებლობანი შეზღუდულია და უახლოეს მომავალშიც ეს არსებითად ვერ (თუ არ) შეიცვლება, და რომ ამ ფორმითა და მოცულობით მეცნიერებისა და უმაღლესი შესაძლებლების შენარჩუნება შეუძლებელია, უფრო მიზანშეწონილი იქნებოდა, შექმნილიყო უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების ერთიანი სისტემა, რომელიც უნდა განხორციელდეს ამ ორი სისტემის თანდათანობითი ინტეგრაციით.

უმაღლესი სამეცნიერო-სასწავლო (თუ სასწავლო-სამეცნიერო) და

სამეცნიერო-კვლევითი დანესებულების ინტელექტუალურ-მატერიალური თანდათანობითი ინტეგრაციის იდეა ფიქსირებულია კანონში მეცნიერების შესახებ, რომელიც საქართველოს პარლამენტმა მიიღო 1994 წლის დეკტემბრში. შესაბამისად, საჭიროა მიღებულ იქნეს ერთიანი კანონი მეცნიერებისა და განათლების შესახებ, რომელშიც უნდა დაფიქსირდეს საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის (თავისი სამეცნიერო დანესებულებებით), სამეცნიერო-სასწავლო (თუ სასწავლო-სამე-

ცნიერო) დანესებულებების, როგორცაა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახ. უნივერსიტეტი, ტექნიკური უნივერსიტეტი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და აგრარული უნივერსიტეტი, ავტონომიურობა და მისი ფარგლები.

უნდა შეიქმნას (მინისტრთა კაბინეტთან ან პრეზიდენტთან) საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის დანესებულებათა და სახელმწიფო უმაღლესი სასწავლებლების ერთობლივი სამეცნიერო-საკოორდინაციო სა-

ბჭო, რომლის თავმჯდომარე იქნება საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი, რომელსაც ეყოლება მოადგილეები ზემოთ ჩამოთვლილი უმაღლესი სასწავლებლებიდან. ეს საბჭო განსაზღვრავს საქართველოში უმაღლესი განათლებისა და მეცნიერების განვითარების სტრატეგიას, რომლის შესრულებისათვის მინისტრთა კაბინეტი ახორციელებს კონკრეტულ ღონისძიებებს.

უმაღლესი განათლების სექტორში შემავალი კერძო უმაღლესი სასწავლებლები სახელმწიფომ რეგისტ-

რაციამი უნდა გაატაროს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სათანადოდ პასუხობს სამ კითხვას: რას ასწავლის, ვინ ასწავლის და სად ასწავლის, ე.ი. მათი სასწავლო-სამეცნიერო პროგრამები უნდა შეესაბამებოდეს სახელმწიფო სასწავლებლების დონეს, ჰყავდეს საკუთარი სათანადო სასწავლო-სამეცნიერო კადრები და გააჩნდეს სასწავლო-სამეცნიერო ტექნიკური ბაზა.

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი თეიმურაზ კოპალეიშვილი

სატენდერო განცხადება მოთხოვნა კვალიფიკაციის იფორმაციის შესახებ

წინამდებარე სატენდერო განცხადება მოჰყვება შესყიდვების ზოგად განცხადებას, რომელიც გამოცხადდა "საქართველოს რესპუბლიკაში" 2002 წლის 24 ოქტომბერს. საქართველოს მთავრობამ მიიღო სესხი საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსგან (IDA), და აპირებს სესხის ნაწილით დააფინანსოს მინისტერის დროს დაზიანებული შერიეული ინფრასტრუქტურების საპროექტო სამუშაოები.

მომსახურება მოიცავს:

- საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდის (სსიფ) მიერ შერჩეული ობიექტებისთვის საინჟინრო მეთოდებისა და გაანგარიშებების შემუშავება და აღნიშნულის განხილვა სსიფ-თან ერთად;
- დეტალური ნახაზებისა და სსიფ-ის მიერ შერჩეული ობიექტების სპეციფიკაციების შემუშავება, და სსიფ-ის პასუხისმგებელ ინჟინერთან შეხვედრა საჭირო კონსულტაციების მისაღებად;
- პროექტის ხარჯთაღრიცხვის შემუშავება სამშენებლო სამუშაოებისათვის მსოფლიო ბანკის ღია ეროვნული ტენდერის პროცედურების შესაბამისად.

საპროექტო ორგანიზაცია უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

- უნდა ჰქონდეს სათანადო სახელმწიფო ლიცენზია, კერძოდ:
 - საინჟინრო-საძიებო სამუშაოები;
 - საცხოვრებელი, სამოქალაქო და საზოგადოებრივი დაწინშულების შემობა-ნაგებობების დაპროექტება;
 - წყალსამეურნეო, საინჟინრო სისტემების და ქსელების დაპროექტება.
- უნდა ჰქონდეს შესაძლებლობა მოამზადოს მინიმუმ 2 ობიექტის გამაგრებითი და მთლიანი სარეაბილიტაციო-სარემონტო სამუშაოების პროექტი კონტრაქტის ხელის მოწერიდან 1,5 თვის განმავლობაში.
- ორგანიზაციის ძირითად თანამშრომლებს უნდა გააჩნდეთ მსგავსი სამუშაოების შესრულების გამოცდილება ბოლო 15 წლის განმავლობაში.

სსიფ თავის მხრივ ინვეეს სათანადო კონსულტანტებს, რათა გამოხატონ თავიანთი დაინტერესება აღნიშნული მომსახურების შესასრულებლად. დაინტერესებულმა ორგანიზაციებმა უნდა წარმოადგინონ ინფორმაცია მათი კვალიფიკაციის შესახებ შესაბამისი ფორმით, სადაც მითითებული იქნება, რომ მათ გააჩნიათ ზემოთ აღწერილი მომსახურების შესრულების შესაძლებლობა (ბრიშურები, შესრულებული მსგავსი დავალებების და გამოცდილების აღწერილობა, თანამშრომელთა სათანადო კვალიფიკაცია და ა.შ.), კონსულტანტებმა შეიძლება ჩამოაყალიბონ ერთობლივი სანარმო, რათა გააფართოონ და შეაჯერონ თავიანთი კვალიფიკაციები და შესაძლებლობები.

კონსულტანტი შეირჩევა მსოფლიო ბანკის სახელმძღვანელოს პროცედურების მიხედვით: კონსულტანტის შერჩევა და დაქირავება მსოფლიო ბანკის მსესხებლების მიერ", 1997 წლის იანვარი (მესწორებები შეტანილია 1997 წლის სექტემბერში და 2002 წლის მაისში), "შერჩევა კონსულტანტის კვალიფიკაციის მიხედვით".

სატენდერო დოკუმენტაცია გაიცემა 2004 წლის 8 ოქტომბრიდან, 10-დან 18 საათამდე (შაბათ, კვირის გარდა) ქვემოთ მოცემულ მისამართზე:

საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდი. გიორგი ბაჯულები, აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე, შესყიდვების მენეჯერი.

საქართველო, თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. 39ა ტელ: (995 32) 23 07 79, 25 04 42, 25 04 43.

ფაქსი: (995 32) 23 01 03

ელ. ფოსტა: gbajelidze@gsif.ge gsif@gsif.ge

დაინტერესებულმა ორგანიზაციებმა საბუთები უნდა შემოიტანონ 2004 წლის 22 ოქტომბრის 12 საათამდე.

სატენდერო პაკეტები გაიხსნება 2004 წლის 22 ოქტომბრის 12 საათზე.

ტარდება სემინარი

სანარმოთა რესტრუქტურიზაციისა და მენეჯმენტის დახმარების ცენტრი (CERMA) ატარებს სემინარს ხე-ტყის გადამამუშავებელ ინდუსტრიაში დასატრებულ მენეჯერთათვის. სემინარს გაუძღვებიან გერმანელი და ქართველი დარგობრივი ექსპერტები. სემინარის თემატიკაა: 1. ხის დახვრევის, გაორტვლისა და სრობის პროცესების დეტალური აღწერა, 2. საერთაშორისო ბაზრებზე ხე-ტყის პროდუქციის ექსპორტის შესაძლებლობების და სირთულეების მიმოხილვა, 3. სხვადასხვა დანიშნულების საწარმოო დანადგარების შესახებ მონაცემები და 4. ეფექტიანი ტექნოლოგიური მეთოდის დანერგვის რეკომენდაციები. დასრენბა უფასოა.

სემინარი ჩატარდება სამშაბათს, 12 ოქტომბერს, 11:00 სთ-ზე CERMA-ს ოფისში: თბილისი, აღ. ყაზბეგის გამზ. N42ა, მე-5 სართული. დაინტერესებულ პირებს ვთხოვთ, 11 ოქტომბრამდე დაგვიკავშირდნენ ტელეფონით: 307712 (იკითხეთ ნინო გოგოლაძე ან ქეთი ქინქლაძე).

განცხადება ტენდარის შესახებ

საქართველოს მთავრობამ საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდის პროექტისათვის (სსიფ) განვითარების საერთაშორისო ასოციაციისაგან (გსა) მიიღო სესხი და აპირებს დააფინანსოს სესხის ნაწილით ასპინძის რაიონის სოფელ თოკამდე მისასვლელი გზის რემონტი.

საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდმა გააფორმა ჩარჩო ხელშეკრულება სოფელ თოკისა და ვარგავის განვითარების სათემო კავშირთან "ვარდისციხე", რომელიც შემდგომში იმოქმედებს როგორც დამქირავებელი. აქედან გამომდინარე, სათემო კავშირი "ვარდისციხე" ინვეეს საქართველოში რეგისტრირებულ დაინტერესებულ კერძო სამშენებლო ორგანიზაციებს კონკურსში მონაწილეობის მისაღებად.

საკონკურსო დოკუმენტაცია შეგიძლიათ მიიღოთ შემდეგ მისამართზე:

საქართველო, ასპინძის რაიონი, სოფელ ვარგავი, გამგეობის შენობა საკონტაქტო პირი მამუკა დათაშვილი, სათემო კავშირი "ვარდისციხე"-ს თავმჯდომარე

2004 წლის 8 ოქტომბრიდან 10-დან 18 საათამდე (შაბათ-კვირის გარდა). საკონკურსო დოკუმენტების ღირებულება შეადგენს 20 (ოცი) ლარს.

საკონკურსო წინადადებაში წარმოდგენილი ფასები ძალაშია კონკურსის გახსნიდან 60 დღის განმავლობაში და მას თან უნდა ახლდეს სატენდერო პაკეტში მითითებული ფორმით 1 600 ლარის ოდენობის საკონკურსო გარანტია. საკონკურსო წინადადება, რომელსაც არ ახლავს საკონკურსო გარანტია, არ განიხილება.

დაინტერესებულ კონკურსანტებს ამავე მისამართზე შეუძლიათ მიიღონ კონკურსთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია.

წინადადება წარმოდგენილი უნდა იყოს შემდეგ მისამართზე:

საქართველო, ასპინძის რაიონი, სოფელ ვარგავი, გამგეობის შენობა საკონტაქტო პირი მამუკა დათაშვილი, სათემო კავშირი "ვარდისციხე"-ს თავმჯდომარე 2004 წლის 5 ნოემბრის 14 საათამდე.

საკონკურსო წინადადებები გაიხსნება იმავე მისამართზე, იმავე დღეს **14:00** საათზე დაინტერესებული პირების თანდასწრებით.

დაგვიანებული საკონკურსო წინადადებები არ მიიღება და კონკურსში მონაწილეებს დაუბრუნდებათ გაუხსნელი პაკეტი.

აღნიშნულ პროცედურებთან დაკავშირებული პრეტენზიების შემთხვევაში კონკურსანტს შეუძლია მიმართოს სსიფ-ის ადმინისტრაციას შემდეგ მისამართზე:

საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდი ჭავჭავაძის 39ა, თბილისი, საქართველო ტელ: (995 32) 25 04 42, 25 04 43, 23 07 79 ფაქსი: (995 32) 23 01 03

სულიარი საზრდო პატიმრებისათვის

გუშინ იუსტიციის სამინისტროს ფოიები "არაჩვეულებრივი გამოფენა მოეწყო", თუმცა ამ შემთხვევაში ქანდაკებების ნაცვლად წიგნები იყო წარმოდგენილი: ვეფხისტყაოსანი", სულხან-საბას "ლექსიკონი", ნოდარ დუმბაძის "მე, ბებია, ილიკო და ილარიონი", გურამ ფანჯვიძის "სიმაღლის მთქმელსაო...", ლევან სანიკიძის "უქარქაშო ხმები", რევაზ ჭყიშვილის "კუდიანი ვარსკვლავი" და "ყაჩაღები", მიხეილ ჯავახიშვილის მოთხრობები, ვახტანგ ჭელიძის "ქართლის ცხოვრების ქორნიკები" და ა.შ. 10 ათასი წიგნი დღეიდან საქართველოს სასჯელაღსრულებ-ის ყველა დაწესებულების ბიბლიო-თეკაში გადაინაცვლებს.

"ეს სულიერი საზრდო ქართველ პატიმრებს გამოცემლობა "მერანის" ხელმძღვანელობამ მოუმზადა", - განაცხადა გუშინ სა-განგებოდ გამართულ ბრიფინგზე იუსტიციის მინისტრმა გიორგი პაპუაშვილმა.

როგორც გაირკვა, გამოცემ-ლობა "მერანსა" და იუსტიციის სა-მინისტროს შორის ამგვარ საქველ-მოქმედო ღონისძიებას საფუძველი ჯერ კიდევ დღევანდელი პრეზიდენ-ტის იუსტიციის მინისტრობის პერი-ოდში ჩაეყარა. გუშინდლი დღე კი სწორედ წლების წინ დაწყებული ტრადიციის გაგრძელება იყო, რო-მელიც, როგორც მინისტრმა და თა-ვად გამოცემლობის დირექტორმა გიგეი აღსაზიშვილმა განაცხადეს, მომავალშიც გაგრძელდება. თუმცა, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ მიმდ-ინარე წელს პატიმრებს საკუთარი წიგნები ახალგაზრდა ქართველმა მწერლებმაც გადასცეს.

პაპო ბაბუაშვილი ფოტო

"ის ხალხი, რომელიც დღეს და-პატიმრებულია, ხვალ ჩვენი საზო-გადოების სრულფასოვან წარმო-მადგენლად უნდა დაბრუნდეს. ამ-იტომ, მნიშვნელოვანია, რა სული-ერ სამყაროს ეზიარებია ისინი სა-პყრობილეში", - აღნიშნა გიორგი პაპუაშვილმა.

"თანამშრომლობის ტრადი-ცია მომავალშიც გაგრძელდება. დარწმუნებული ვარ, ჩვენი წიგ-ნები დადებით ზეგავლენას მოახ-დენენ მკითხველ პატიმართა სუ-ლიერ სამყაროზე და ციხეებში უფრო მეტი მკითხველი გამოჩი-დება, ვიდრე დღეს თავისუფლება-

ში მყოფნი არიან", - განაცხადა გიგეი აღსაზიშვილმა.

ბრიფინგის დასრულების შემდ-ევ მომავალი თანამშრომლების შესახებ სიტყვიერად მიცემული პი-რობა იუსტიციის მინისტრმა და გა-მომცემლობა "მერანის" დირექტო-რმა ოფიციალურად გააფორმეს და შესაბამის დოკუმენტს ხელიც მოა-წერეს. ამის შემდეგ კი გიორგი პა-პუაშვილმა პატიმრებში წიგნები დაათვალიერა.

"სულხან-საბას ლექსიკონი მეც არ მაქვს, მაგრამ პირობას ვი-ძლევი, რომ ყველა წიგნი უკლებ-ლიე მივა პატიმრებამდე", - პირობა

დადო მინისტრმა და ორბელიანის ლექსიკონში პირველად სიტყვა პა-ტიმრის განმარტება ნახა - "შუექრა-ვად პყრობილი".

გიორგი პაპუაშვილი იმასაც გვიპრდებდა, რომ წიგნები "ცენზურ-ას" არ გაივლის, ანუ ქართველი პა-ტიმრები ციხიდან გაქცევის ხელოვნებას გაბუა ამირჯიბის "გორა მბო-რგალიდან" და ალექსანდრე დუშეს "გრაფი მონტე კრისტოდან" დაეუფ-ლებიან. მათი ერთ-ერთი საყვარელი წიგნი კი, სათაურიდან გამომდინა-რე, ალბათ მარლენ ტაბალუას "პრო-კურორის უდიდესი ცოდვა" იქნება.

24 საათი

კონტროლის პალატა რეპუტაციას ელახულ სანარმოებში დარღვევებს ავლენს

სააქციო საზოგადოება "მადნეულის" და მისი შვილობილი კომპანია "კვარციტის" საქმიანობა სამართალდამცველთა ყურადღების ცენტრში კარგა ხნის წინ მოექცა, თუმცა საზოგადოებისთვის ეს თემა განსაკუთრებით მას შემდეგ გახდა საინტერესო, რაც "მადნეულის" დარღვევები ქვემო ქართლის ყოფილი გუბერნატორის, ახლა კი ძეხილი ლევან მამალაძის სახელს დაუკავშირდა. ამჟამად საქართველოს კონტროლის პალატამ საწარმოებში აღმოჩენილი ახალი დარღვევები გამოიტანა საამ კარაოზე.

კონტროლის პალატის ხელმძღ-ვანელობის მიერ გუშინ ჩატარებულ პრესკონფერენციაზე იმ უამრავი დარღვევის შესახებ ისაუბრეს, რომელთა გამოვლენა თემატური შე-მონშების ჩატარებისას გახდა შესა-ძლებელი. ორი დღის წინ დაწყებუ-ლი კომპლექსური რევიზია კი ბევრ-ად უფრო სერიოზული და დეტალუ-რი ინფორმაციის მოპოვებას ისახ-ავს მიზნად.

ჯერჯერობით კი უკვე ცნობი-ლია, რომ კომპანია "კვარციტი", რომლის საქმიანობაშიც უამრავი უკანონო ქმედება აღმოჩენილი, საფუძველშივე უკანონოა, ანუ 1994 წელს სააქციო საზოგადოება "მად-ნეულმა" და ავსტრიულმა კომპანია "კროპედმა" ოქროს გადამამუშა-ვებელი ერთობლივი კომპანია კა-ნონის დარღვევითა და საქართველ-ოს ინტერესების უგულვებელყოფით დააფუძნეს.

კონტროლის პალატის თავმჯ-დომარის ზურაბ სოსელიას განცხა-დებით, "კვარციტის" სანესდებო კაპიტალში ქართული მხარის მიერ შეტანილია ძირითადი საშუალებე-ბი, არამატერიალური აქტივები, სა-ბრუნავი საშუალებები, გეოლოგიუ-

რი საძიებო სამუშაოების მასალები, საქმიანობაზე ნებართვები და ლი-ცენზიები. და ეს ყოველივე, სულ რაღაც, 27 მილიონ აშშ დოლარად შეფასდა. შესაბამისად, ავსტრალი-ურმა მხარემაც სანესდებო კაპიტა-ლში მხოლოდ 27 მილიონი აშშ დო-ლარი შეიტანა.

მისივე თქმით, "კვარციტში" და-რღვეულია სადამფუძნებლო ხელშე-კრულების მთელი რიგი მუხლები, სანარმოს საქმიანობა არ ხორციელ-დებოდა წინასწარი ფინანსური გეგმ-ის საფუძველზე, არ ტარდებოდა პა-რტნიორთა კრებები, კანონმდებლო-ბის უხეში დარღვევით ნაწილდებო-და დივიდენდები.

"დღესაც არ არსებობს მათი ქონების ძირითადი საშუალებები, არამატერიალური აქტივებისა და ღირებულებების ამსახველი დო-კუმენტაცია, ინფორმაცია ავსტ-რალიელი პარტნიორების მიერ გა-წვრილებული ინვესტიციების შესახებ. არ ტარდებოდა ძირითა-დი საშუალებებისა და სხვა მატე-რიალური ღირებულებების ინვენ-ტარიზაცია", - აღნიშნა კონტროლ-ის პალატის თავმჯდომარის მოად-გილემ რომან ბოკერიაშ.

კონტროლის პალატისეც ინფო-რმაცით, შემონშებისა გაირკვა, რომ "მადნეულმა" 2003 წელი 11 მლნ დოლარიანი ზარალით დახურა და მიმდინარეობდა ამ ზარალის ხელო-ვნური გაზრდა, რითიც იმალებოდა რეალური შემოსავალი.

ყოველივე ეს სრული ჩამონათვა-ლი ნამდვილად არ გახლათ იმ დარ-ღვევებისა, რომლებსაც კონტროლ-ის პალატამ ჩატარებული შემონშე-ბისას მიაკვლია და რომლებშიც სის-ხლის სამართლის დანაშაულის ნიშ-ნებიც აღმოაჩნა. შესაბამისად, მოკ-ვლეული მასალები გენერალურ პროკურატურას გადაეგზავნა. კონ-ტროლის პალატა კი, კომპლექსური შემონშების ჩატარების გარდა, სხვა ღონისძიებებსაც გეგმავს. კერძოდ, 8 ოქტომბრიდან 17 ოქტომბრამდე ბუდაპეშტში ჩატარდება სხვადასხვა ქვეყნების კონტროლის პალატების თავმჯდომარეების შეხვედრა, სად-აც ზურაბ სოსელია ავსტრალიის კონტროლის პალატის თავმჯდომარ-ის წინაშე ავსტრალიური კომპანია "კროპედის" საქმიანობის შესწავ-ლის საკითხს დასვამს.

გუშინდელ პრესკონფერენციაზე კონტროლის პალატის ხელმძღვანე-ლობამ სხვა სანარმოებში ჩატარებ-ულ შემონშებებზეც ისაუბრა. კერძ-ოდ, მათ მიერ დარღვევები იქნა აღ-მოჩენილი ელმავალმშენებელი ქარ-ხნის პრივატიზების საკითხის შემო-წმებისას. როგორ გაირკვა, ქარხნის 40 მლნ აშშ დოლარამდე სანესდებო კაპიტალის და თბილისში მრავალ-შექტარიანი ტერიტორიის მქონე სა-

ნარმო პრივატიზებულია სულ რაღ-აც 155 ათას აშშ დოლარად. ამასთან, თავიდან პრივატიზების პროგრამით გათვალისწინებული იყო 10 მლნ აშშ დოლარის ინვესტიციის განხორციე-ლება. შემდგომ პრივატიზების პრო-ცესში ეს ციფრი შეიცვალა და საპ-რივატიზებო პროგრამით 0.5 მლნ აშშ დოლარი გახდა საკმარისი.

კონტროლის პალატის თავმჯ-დომარის მოადგილის რომან ბოკე-რიას თქმით, აქ აშკარად სახელმწი-ფო ქონების დატაცება და მასა-ლები რეაგირებისათვის საქართვე-ლოს გენერალურ პროკურატურას გადაეცა.

სხვა მისამართით გადაგზავნა კონტროლის პალატამ სააქციო სა-ზოგადოება "ჭიათურმანგანუმის" შემონშების შედეგები. კონკრეტულ-ად, სანარმოს შემონშებისას აღმო-ჩენილი სისხლის სამართლის დანა-შაულის შემცველი ფაქტები "ჭია-თურმანგანუმის" ცენტრალური ფოლტაციორი ფაბრიკის შლამგამ-ტარი ტრასის ჩამონერვის პროცესის დარღვევებით წარმართვს უკავში-რდება, რის შედეგადაც სახელმწი-ფოსათვის მიყენებულმა ზარალმა, სულ ცოტა, 200 ათასი ლარი შეადრ-ნა. უშმონშების სამინისტრომ, რო-მელსაც შემონშების შედეგები გადა-ახდინა. როგორც ცნობილია, ორი დღის წინ უკვე დააკავეს სანარმოს ამჟამინდელი და ყოფილი ხელმძღ-ვანელი პირები - აკაკი გურჯიძე და რომან გოცაძე.

24 საათი

ახალი ბუბარნატორი ძველ ამკლუაში

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამხარეო სამმართველოს თანამშ-რომლებმა, ზუგდიდის, წალენჯიხის, ხობის, ფოთის და სხვა სამმართვე-ლოების ხელმძღვანელებთან ერთად, გუშინ, გამთენიისას სპეცოპერაცია ჩაატარეს, რომელშიც სამხარეო პო-ლიციის უფროსი მერაბ ბალათურია და პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული სამეგრელო-ზემო სვა-ნეთის მხარეში გიგეი უგულავაც მო-ნაწილეობდნენ.

სპეცოპერაციის შედეგად დაკა-ვებულია იაგო ფირცხალავა, შავლეგ ქაცარავა, ბესო და რუსლან წულაიე-ბი, გოდერძი ადამია, ოთარ სულავა, ხეჩია მიქაია და მანუჩარ და მედიკო კვანჭიანები. დაკავებულთაგან ორი - იაგო ფირცხალავა და მანუჩარ კვან-ჭიანი - ე.წ. კრიმინალური ავტორი-

ტეტებია. მათ შორის არიან ყაჩაღუ-რი დაჯგუფებების წევრებიც. ოპერაციის შედეგად ამოღებუ-ლია ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, პისტოლენტი, სამი ხელუშნა-ბარა და სხვადასხვა დასახელების ნარკოტიკული ნივთიერებები.

როგორც სამხარეო პოლიციის შე-ნობაში გამართულ სპეციალურ ბრი-ფინგზე გიგეი უგულავამ აღნიშნა, მსგავსი ოპერაციები მომავალში რე-გულარულად ჩატარდება და "მოსახ-ლეობა საბოლოოდ მოისვენებს კრიმი-ნალური ბანდების თარეშისგან". პო-ლიციის უფროსმა მერაბ ბალათურია კი იმედი გამოთქვა, რომ ამოღებული იარაღი პოლიციას ერთი თვის წინ ფო-თისა და ხობის რაიონებში მომხდარი რამდენიმე გახმაურებული ყაჩაღური თავდასხმის გახსნაში დაეხმარება.

ინტერ-პრესი

სპეცოპერაცია "წითელ ხიდზე"

ქვემო ქართლის ფინანსური პო-ლიციის თანამშრომლებმა, სპეცდა-ნიშნულების რაზმთან ერთად, "წით-ელ ხიდზე" სპეცოპერაცია ჩაატარეს, რის შედეგადაც დაკავებულია საკვე-ბი პროდუქტებით დატვირთული "გაზ-24"-ის მარკის ავტომანქანა.

როგორც "ინტერ-პრესს" ფინან-

სურ პოლიციაში განუცხადეს, ავტო-

მანქანამ საქართველო-აზერბაიჯან-ის საზღვარი გადმოკვეთა. მართა-ლია, სასაზღვრო ჟურნალში ეს ფაქ-ტი დაფიქსირებულია, თუმცა ავტო-

მანქანა საბაჟოს გაუჩერებლად და ტვირის განუზაფხელად გასცდა.

წინასწარი მონაცემებით, ტვირ-თის საერთო ღირებულება 5-6 ათას ლარს შეადგენს.

პარალელურად, ფინანსურმა პო-ლიციამ დააკავა ორი მებაჟე - ლევან ხუხუელიშვილი და მალხაზ გოგოლა-

ინტერ-პრესი

დააკავეს ნიროზინდის გამგებელი

ნიონწმინდის რაიონის ყოფილი გამგებელი რაფაელ არზუმანიანი სა-მცხე-ჯავახეთის საოლქო პროკურა-ტურამ სამსახურებრივი უფლებამო-სილების გადამეცების ბრალდებით დააკავე.

საქმე ეხება აშოციკ-ნიონწმინდ-ის ელექტროგადამცემი ხაზის მშენე-ბლობის დროს კანონის დარღვევით მინის ნაკვეთების გატეხას. საქმე-ჯავახეთის საოლქო პროკურორის დეიტი წარმანაშვლის განცხადებ-ით, მინის ნაკვეთების არაკანონიერ-ად გასხვისებით სახელმწიფომ 15

არასამთავრობო ორგანიზაციის თვალით დანახული პრობლემები

არასამთავრობო სექტორი საქა-რთველოს სამართალდამცველ ორ-განეულს ჩხრეკებზე ე.წ. დაქირავები-ლი მომწეების დასწრებაში ადანაშაუ-ლებს. როგორც არასამთავრობო ორ-განიზაციის "ყოფილი პოლიტპატიმ-რები - ადამიანის უფლებებისთვის" რეზიმა გამართულ პრესკონფერენ-ციაზე ორგანიზაციის ხელმძღვანელ-მა ნანა კაკაბაძემ განაცხადა, კანონმ-დებლობის მიხედვით, პირის ჩხრეკა-ზე უნდა ესწრებოდნენ ადგილზე შემთხ-ვეითი მყოფი, სრულიად უცხო მოქა-ლეები, რომლებიც ობიექტურად დაფიქსირებენ, რომ ნამდვილად და-ინახეს ჩხრეკისას უკანონო ნივთის ამოღების ფაქტი. "რეალურად კი, პო-ლიციას ჰყავს საკუთარი ერთგული დემონტები, რომლებიც თითქმის დასრულიად შემთხვევით აღმოჩნდები-ან ხოლმე ჩხრეკის ადგილზე და თავი-სი ზეამოწრით "დასტურებენ", რომ დიანახეს აკრძალული ნივთის ამოღება", - აღნიშნა მან. როგორც ორგანიზაციაში აცხადებენ, "რო-გორც წესი, ასეთი დამსწრები, პოლი-ციის მიერ დაშნატაფებული და დამო-ხებული მოქალაქეები არიან, - ისინი, ვინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ-რები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას.

"გასაგებია, რომ ამ შემთხვევაში ხელისუფლების მიზანია, დარწმუნ-ოს რუსეთი და მსოფლიო, რომ საქარ-თველოში ტტორისტები არ არიან, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთი ქმედება სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, რად-კინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ-რები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას.

"გასაგებია, რომ ამ შემთხვევაში ხელისუფლების მიზანია, დარწმუნ-ოს რუსეთი და მსოფლიო, რომ საქარ-თველოში ტტორისტები არ არიან, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთი ქმედება სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, რად-კინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ-რები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას.

"გასაგებია, რომ ამ შემთხვევაში ხელისუფლების მიზანია, დარწმუნ-ოს რუსეთი და მსოფლიო, რომ საქარ-თველოში ტტორისტები არ არიან, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთი ქმედება სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, რად-კინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ-რები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას.

"გასაგებია, რომ ამ შემთხვევაში ხელისუფლების მიზანია, დარწმუნ-ოს რუსეთი და მსოფლიო, რომ საქარ-თველოში ტტორისტები არ არიან, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთი ქმედება სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, რად-კინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ-რები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას.

"გასაგებია, რომ ამ შემთხვევაში ხელისუფლების მიზანია, დარწმუნ-ოს რუსეთი და მსოფლიო, რომ საქარ-თველოში ტტორისტები არ არიან, მაგრამ, მეორე მხრივ, ასეთი ქმედება სერიოზულ საფრთხეს შეიცავს, რად-კინც თანახმაა, ნებისმიერი, თუნდაც - სიმბოლური გასაძრწვლის ფასად მოსთივას არასასურველი მოქალაქ-ის დაკავებაში დაეხმაროს". ამგვარ ცრემონმედ ვინმე პატატ ყურადღილი დაასახელეს, რომელიც სხვადასხვა დროს სხვადასხვა ადგილზე რამდენიმე პირის ჩხრეკას "ესწრებოდა". პრესკონფერენციაზე აქცენტი გაკე-თდა კონტროლის პალატის ყოფილი თავმჯდომარის სულხან მთლამილი-ის ნაშემის ფაქტზეც, რაც ევროსასა-

მკაცრ დადგენილებას მიიღებს. არა-სამთავრობო ორგანიზაციის ინფორ-მაციით, მოლამუვილის ნაშემის გარ-და, ევროსასამართლოში მისი უკანო-ნო პატიმრობის საკითხიც გახიზნო-ეს. "სტრასბურგში აღინიშნა, რომ მოლამუვილი ნაშემებია როგორც შს სამინისტროს წინასწარი დაკავების ცაქანში, ისე სასჯელაღსრულებ-ის დაწესებულებაშიც" - განაცხადა არა-სამთავრობო ორგანიზაცის ხელმძ-ღვანელმა ნანა კაკაბაძემ. "ყოფილი პოლიტპატიმრები - ადამიანის უფ-ლებებისათვის" საზიოფლოდ მიჩრევეს რუსეთისთვის საქართველოში მცხო-ვრები ჩრქენი ლტოლვილების სრული სიის გადაცემას. ნანა კაკაბაძის განა-ცხადებით, შს მინისტრი ირაკლი ოქ-რუაშვილი რუსეთს ოფიციალურად დაჰპირდა პანკისის ხეობაში მცხოვ

1

იპარმენიკო მუსხიშვილი და ბაპიო

“24 საათი”

ანტონიოლუკაპე პაროპატს, რომლის მოზანსას ნარკოპოლიანს მოსახლეობისათვის სამპარტოპარაქი დახმარება.

2

გამეტო “24 საათის” მქითველს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს უფასო იურიდიული კონსულტაცია მისთვის საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე. მქითველი შეუძლია დასვას განცხობი გამოქვეყნებული უფასო ქვითრის სამუდგობით, ამოჭრის მას და ჩაადგებს თბილისში განთავსებულ იურიდიული ოფისის “გაბისა” და გამეტო “24 საათის” ლოკოფიანს სპეციალურ კუთბებში. (მიიღება მხოლოდ გამეტოდან ამოჭრილი ქვითრები. ქვითრისაღებში არ განიხილება.) უფასო შეკითხვის ქვითრები გამოქვეყნდება ყოველდღეურად; გამეტოს A7 გვერდზე ხოლო ამომწურავ კასუსს მქითველი მიიღებს ყოველ ზუთმბათს გამეტო “24 საათის” მეშვეობით.

მქითველი, სურვილის მიხედვით, ავსებას უფასო შეკითხვის ქვითრის ქვეშით გამოქვეყნებულ ანტეტას. ამადგროვლად, სასურველია მქითველის მოუთითოს საყრბატბო ტელეფონი, რათა საჭიროების შემთხვევაში, მიხდეს შეკითხვის დაშლტება.

3

მუთხიმი ბანთმამაშული არიან ძალბა მხარისში მბაროს ძვერთმამოთხოვლ სადგარმასა და ზღვრამ მისამარბიშმა:

1. მტტრის სადგური „ამბტველის თბატრი“ (ტლდანი);

2. მტტრის სადგური „მარვინიშული“;

3. მტტრის სადგური „თავრთულებს მიდანი“;

4. მტტრის სადგური „ნერვოლი“;

5. მტტრის სადგური „სამფორი II“;

6. მტტრის სადგური „ვარკვილი“;

7. მტტრის სადგური „კოცირბე II“;

(ყოფილი მტტრის სადგური „აგდლის“);

8. მტტრის სადგური „ავბლის მიდანი I“;

9. მტტრის სადგური „დგდებ“;

10. ვაიფოშველას 45 “სოფმქნის” I სართული.

11. ნერვოლის 77 იურიდიული ოფისი მტბის” ოფისი;

“24 საათის” მქითველს, უფასო შეკითხვის ქვითარი, სამართლებრივ საკითხზე დასმული შეკითხვით, შეუძლია გამოამტვენოს ფოსტით შეზდგე მისამართზე: 0117 თბილისი, ნერვოლის გამზ. 77 იურიდიული ოფისი “გაბი”.

უფასო იურიდიული კონსულტაცია "24 საათის" მკითხველისთვის

მადონა მჭაფლიძე

ვცხოვრობ ქ. თბილისის ნაძალადევის რ-ნის ღრმალელის II ჩიხი N23 ა-ში. ვარ მინისძვრით დაზარალებული. ჩემი საცხოვრებელი სახლი არ არის ჩემზე გაფორმებული. სახლი გაფორმებულია ვინმე ხაჩატურიანზე, რომელიც დიდი ხნის წინ გარდაიცვალა. ბინაში ჩა-ნეროლი ვართ მხოლოდ მე და დედაჩემი. ბინა ვიყიდეთ 1990 წელს მოქალაქე ბოლთავეისაგან უზარალო ხელწერილის საფუძველზე მოწმეთა ხელმოწერებით (ნოტარიუსით არ არის დამტკიცებული). ახლა მსურს ბინის გაფორმება დედაჩემის - ციცინო თეთრაშვილის სახელზე (ქვითრები და ყველა გადასახადები დედაჩემის სახელ-ზეა). გთხოვთ, განმიმარტოთ, რა საბუთები მჭირდება სასამართ-ლოში წარსადგენად და ან საერთოდ, მეკუთვნის თუ არა შედავა-თები, როგორც მინისძვრით დაზარალებულს?

ქალბატონო მადონა, უძრავ ქონებაზე ნასყიდობის ხელშეკრულება იდება აუცილებლად წერილობითი ფორმით ნოტარიულურად დადასტურებული წესით და მისი რეგისტრაცია სავალდებულოა საჯარო რეესტრში. წინააღმდეგ შემთხვევაში ბინაზე საკუთრების უფლება არ წარმო-იშობა, თუნდაც ამ ბინაში რეგისტრირებული იყოთ. თქვენ საკუთ-რების უფლების მოპოვება ბინაზე შეგიძლიათ სასამართლოს მექე-ობით.

სამოქალაქო სამართლის პროცესის 312-ე მუხლის საფუძველ-ზე, სასამართლო უდავო სამართალწარმოების წესით ადგენს იურ-იდული მნიშვნელობის მქონე ფაქტების დადგენას. აქედან ერთ-ერთია საკუთრების უფლებით წიგთის ფლობის ფაქტის დადგენა. თქვენ თქვენი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით სასამართლოს უნდა მიმართოთ განცხადებით და წარადგინოთ ბინის ნასყიდობის ხელწერილი, მეზობელთა ჩვენება, რომ 1990 წლიდან მაგ ბინაში ცხოვრობთ და გადასახადის ქვითრები, სადაც გადამხდელად მი-თითებული არის დედათქვენი. სასამართლო საქმის განხილვის შე-მდეგ გამოიტანს გადაწყვეტილებას, რომლის საფუძველზეც თქვენ დარეგისტრირდებით საჯარო რეესტრში მესაკუთრედ.

მარიკა მოსაშვილი

მქონდა გაქირავებული ბინა, მდგმურებმა არ გადამიხადეს ქი-რა, რის გამოც დავიტოვე ავეჯი. მდგმურები მთხოვენ ავეჯს. მჭი-რდება თქვენი კონსულტაცია.

ქალბატონო მარიკა, თქვენი მოქმედება სრულიად შეესაბამება სამოქალაქო კოდექ-სის მუხლებს. სამოქალაქო კოდექსის 568-ე მუხლის საფუძველზე, ქირავნობის ურთიერთობიდან გამომდინარე მოთხოვნების უზ-რუნველსაყოფად მინის ნაკვეთის, სახლის ანდა ბინის ქირავნობის-სას გამქირავებულს აქვს გირავნობის უფლება დამქირავებლის მი-ერ იქ შეტანილ წიგთებზე. თქვენ არ შეგიძლიათ ისარგებლოთ ამ წიგთებით და ისიც გაით-ვალისწინეთ, რომ გირავნობის უფლება ძალას დაკარგავს, თუკი ისინი დაქირავებული ფართობიდან მოცილდება.

ლელა ჯგერენაიი

ბინა მქონდა დაგირავებული. როდესაც მოვიდა ხელშეკრულებ-ის გასვლის ვადა, თანხა მიეფტანე მას, ვინც ჩემგან იგირავა ბინა. მან თანხა არ გამოიმხარევა იმ მიზეზით, რომ მან რემონტი გააკეთა ბინაში და მომთხოვა თანხის დამატება. ის ხალხი დღესაც ჩემს ბი-ნაში იმყოფება. როგორ მოვიქცე?

ქალბატონო ლელა, სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, უძრავი წიგთები არ შეიძლე-ბა დაგირავდეს, ისინი იპოთეკით იტვირთებიან და წარმოადგენენ მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალებას. ეს უფლება აუცილებლ-ად უნდა იქნეს რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში. თუკი თქვენ კანონის ნორმების დაცვით არ გაქვთ გაფორმებული იპო-თეკის ხელშეკრულება, მაშინ გამოდის, რომ საქმე გვაქვს ენ დამ-გირავებლის მიერ სხვისი საქმეების შესრულებასთან. შემსრულე-ბელი უფლებამოსილია, მოითხოვოს განუული ხარჯების ანაზღაუ-რება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, რომელიც, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, აუცილებლად იქნა მიჩნეული. განუული ხარჯების ანაზღაურების ვალდებულება არ დგება, თუკი მის შემსრულებლის მიერ საქმეთა შესრულება ეწინააღმდეგება მეპატრონის ნებას ან არ შეესაბამება მის ინტერესებს. უფრო მეტიც, თუ შემსრულებ-ელს შეეძლო სცოდნოდა ამის შესახებ, მაშინ იგი ვალდებულია, აანაზღაუროს შესრულებით გამოწვეული ზიანი. ასე რომ, თუ თქვენ არ იცოდით, რომ "მოგირავენ" აკეთებდა იქ რემონტს, ან შე-ეწინააღმდეგეთ მას და რემონტი მაინც გაკეთდა თქვენი ნების სა-წინააღმდეგოდ, თქვენ განუული ხარჯების ანაზღაურება არ გევა-ლებათ.

გამომდინარე იქიდან, რომ თქვენ დადებული გქონდათ ვადიანი ხელშეკრულება, თქვენ უფლებამოსილი და ვალდებულიც იყავით, გადაგებადათ თანხა დათქმულ ვადაში. თუ კრედიტორი აყოვნებს შესრულების მიღებას, მოვალე უფლებამოსილია ფული შეინახოს ნოტარიუსის სადგურში რეგარბიშზე. ამას სამოქალაქო სამართა-ლში ეწოდება დეპონირება და ამით თქვენ თავისუფლდებით კრე-დიტორის წინაშე ვალდებულებისაგან. (მუხლი 434).

ია გაბრაშა

მაქვს ნაქირავები ფართი სიღამაზის სალონისათვის. გავაკეთე რემონტი. მეპატრონე მთხოვს უფრო მეტი თანხის გადახდას, რა-ზეც მე უარს ვაცხადებ, რადგანაც არ მაქვს ამდენის გადახდის სა-შუალება. გთხოვთ განმიმარტოთ, როგორ უნდა გადაწყდეს კანონ-ით მსგავსი საკითხი.

ქალბატონო ია, ქირავნობის ხელშეკრულების დროს, მიმდინარე რემონტის ჩა-ტარებას, ჩვეულებრივ, ევალება დამქირავებელს, მაგრამ საცხოვ-რებელი სადგომის გადაკეთება ან რეკონსტრუქცია გამქირავებლ-ის თანხმობის გარეშე არ შეუძლია. ეს განუული ხარჯები არ ანა-ზღაურდება. შესაბამისად, არც გამქირავებელს აქვს უფლება, მო-გთხოვოთ ბინის ქირის გაზრდილი ოდენობით გადახდა. აქვე გვინ-და დავამატოთ, რომ ქირავნობის ხელშეკრულების ერთ-ერთი მთავარი პირობაა ბინის ქირის ოდენობის განსაზღვრა. თუ მასზე მხარეები ვერ შეთანხმდებიან, მაშინ ხელშეკრულება დადებულიად არ ჩაითვლება. (მუხლი 562.2გ).

ბაღრი კაპანაძე

სამი წლის წინ შევიძინე მსუბუქი ავტომობილი, რომელიც გად-მოვიფორმე სამწლიანი მინდობილობით. ახლა აღმოჩნდა, რომ ავ-ტომანქანის ყოფილი მეპატრონე წასულა საზღვარგარეთ, არ ვიც-ით სად. მისი მისამართი ვერ დავადგინეთ. გთხოვთ, მიჩჩიოთ, რა მოვიმიტმელო; იმიტომ, რომ მინდობილობის ვადა უკვე გადის.

ბატონო ბადრი, საქართველოს პრეზედენტის განკარგულებით დღესდღეობით ავტომობილებზე მინდობილობების გაცემა აღარ ხდება. შესაბამი-სად, მინდობილობისათვის ვადის გაგრძელება საჭირო აღარ არის, თუკი თქვენ გაქვთ მანქანის პასპორტი. მაგრამ მანქანის გაყიდვის უფლება არ გაქვთ, რადგანაც კანონისმიერ მესაკუთრედ არ ითვ-ლებით.

ბორის ცხაკაძი

ვარ იძულებით გადაადგილებული. ვცხოვრობ ერთ-ერთ სახე-ლმწიფო შენობაში. ობიექტი არის განცალკევებული, ე.წ. "სარემო-ნტო კვანძი". ჩასახლებელი ვართ ოფიციალურად. გთხოვთ, დაზუ-სტებით მიპასუხოთ, თუ სად შემიძლია გავარკვიო ობიექტის, რო-მელშიც ვცხოვრობ და არის ავარიული, კუთვნილების საკითხი იურიდიულად.

ბატონო ბორის, სახელმწიფო ქონებას დღესდღეობით კურიერებს სახელმწიფო ქონების მართვის სააგენტო, რომელიც შედის ეკონომიკის სამინი-სტროს დაქვემდებარებაში. თქვენ შეგიძლიათ მიმართოთ სააგენ-ტოს და მოითხოვოთ ამომწურავი ინფორმაცია ამ ობიექტთან და-კავშირებით.

გივი მრეულაშვილი

სასამართლომ ჩემი სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით დაა-ყადალა მოვალის ბინა. სასამართლო დაყერდნო ქ. თბილისის მე-რიის სამსახურის გაცემულ ცნობას, რომ მოვალეს ეკუთვნის 61 კვ.მ ფართის ბინა. ბინის მართვის დეპარტამენტმა აცნობა სასამა-რთლოში, რომ ეკუთვნის ბინა, თუმც არ მოუთითა ფართი, რის გა-მოც სასამართლომ ამოსავალ წერტილად ჩათვალა, რომ ბინა 61 კვ.მ-ია.

სასამართლო პროცესი, რომელსაც მოვალე აჭიანურებდა სხვა-დასხვა ხერხებით, რათა აეცილებინა თავისი ხელწერილით დადას-ტურებული ვალის გადახდა, გაგრძელდა ორწელიწადნახევარი. ამ ხნის განმავლობაში, რომ დღეს-ხვალ ვალს ამოვიღებდი, ვანყნა-რებდი მოვალის მიზეზით გაჩენილ მევალებებს. მე იმედი მქონდა, რომ მოვალის კუთვნილი ბინა (რომლის ვაყიდვას თავის დროს ჩე-მი ვალის გასასტუმრებლად თითქმის ვალს ცდილობდი მოვალე), სრუ-ლიად საკმარისი იყო სასამართლოს მიერ მოვალისადმი დაკისრე-ბული 16 800 აშშ. დოლარის ამოსაღებად.

სასამართლომ დააკმაყოფილა ჩემი სარჩელი. აღსრულების პროცესში აღმოჩნდა, რომ მოვალეს მართლა ჰქონია 61 კვ.მ-ის სამი და ერთოთახიანი გაერთიანებული ბინა, მაგრამ აქედან სამოთახი-ანი ბინა გაუსხვიდა ჩემი სარჩელის შეტანამდე და ფაქტობრივად მას საკუთრებაში აქვს მხოლოდ 16 კვ.მ-ის ერთოთახიანი ბინა.

მე აღმოვჩნდი უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაში, რადგან 16 კვ.მ-ის რეალიზაციით შეიძლებოდა მხოლოდ ვალის ნაწილის დაბ-რუნება (ახლაც კრთადერთი საცხოვრებელი ბინა იპოთეკით მაქვს დატვირთული).

ტექ-აღრიცხვის სამსახურმა დღესაც გასცა იგივე შინაარსის ცნობა, რომ მოვალის საკუთრებაშია იგივე ბინა. ჩემს პრეტენზიე-ბზე, რომ მათ არ ჰქონდათ, ფაქტობრივად ყალბი ცნობის გაცემის უფლება, რომელმაც მე, ისევე როგორც სასამართლო, შეიყვანა შე-ცდომაში, ტექნიკური თავს იმართლებს, რომ ბინის საკუთრების მონაცემებში მომხდარი ცვლილებების შესახებ მათთვის არავის უცნობია.

კითხვა ასეთია: ქ. თბილისის მერიის, როგორც სახელმწიფო ორგანიზაციის მიერ გაცემულ ცნობაში, რომელსაც აწერია გაცე-მის თარიღი - იგულისხმება თუ არა, რომ მასში მოყვანილი მონა-ცემები შესატყვისი უნდა იყოს იმ დღისთვის, რომელ დღესაც გა-ცემულია ცნობა? ან ტექსტში არ უნდა იყოს მითითებული, თუ რა დღისთვის არის ეს მონაცემები? ან ბოლის და ბოლის არ უნდა ეპ-ასუხოს, რომ საერთოდ ცნობის გაცემის უფლება არ აქვთ?

გთხოვთ, მაცნობოთ, არის თუ არა რაიმე იურიდიული საფუძ-ველი, რომელიც მე საშუალებას მომცემდა, მოვითხოვო მერიის ტექნიკური აღრიცხვის სამსახურისაგან იმ მატერიალური ზარალ-ის ან მოვალისაგან ვალის იმ ნაწილის ანაზღაურება, რომელიც ამ სამსახურის ქმედებების შედეგად მომადგა.

ბატონო გივი, სამოქალაქო კოდექსი ძალაში შევიდა 1997 წლის 25 ნოემბრიდ-ეა. ახალმა კოდექსმა შემოიღო ახალი ინსტიტუტი - საჯარო რეეს-ტრი, რომლის მთავარ მიზანსაც წარმოადგენდა უძრავ წიგთებზე საკუთრება და სხვა საწივით უფლებები. საჯარო რეესტრში შეიძ-ლება ასევე რეგისტრირებული იყოს მოძრავ წიგთებზე სარგებლო-ბის, საგარანტიო და სხვა უფლებები. სამწუხაროდ, 1997 წლამდე წარმომბილი სამართლებრივი უფლებები რეგისტრირდებოდა ტექ.ბიუროში, რომლის უფლებამოსილმაც რეალურად მთლიანად გადაეცა საჯარო რეესტრს, მაგრამ არ მოხდა მონაცემთა გადაცე-მა. სწორედ ამან წარმოშვა მთელი რიგი გაუგებრობანი, რომლის ერთ-ერთი მსხვერპლი თქვენც გახდით. გირჩევთ, მიბრძანდეთ სა-ჯარო რეესტრში და გაარკვიოთ, რეალურად ის სამოთახიანი ბინა ვის სახელზეა რეგისტრირებული, თუ მოვალის სახელზე - მაშინ აღსრულების მიქცევა თავისუფლად შეგიძლიათ მოახდინოთ ამ ბინითაც. თუ არა და, მოთხოვნის დაკმაყოფლება მოვალის სხვა ქონებიდან მოგიწევთ.

ელაშვილი თომნა

მატარებელმა დავაკიანა სამ საათზე მეტი, რის გამოც დავაგვი-ანე მასსახურში და მივიღე საყვედური. აგებს თუ არა რკინიგზა პა-სუხს მსგავს შემთხვევაში. გამძილებელმა დაგვიანების მიზეზი არ იცოდა.

ქალბატონო თენია, სამოქალაქო კოდექსი მსგავს შემთხვევებს არ არეგულირებს. თქვენ შეგიძლიათ საერთო წესით მოითხოვოთ იმ ზიანის ანაზღაუ-რება, რომელიც მატარებლის დაგვიანების შედეგად მოგადგათ. სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 412-ე მუხლის მიხედვით, ანა-ზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც მოვალი-სათვის წინასწარ იყო სავარაუდო და წარმოადგენს ზიანის გამომ-წვევი მოქმედების უშუალო შედეგს.

მანანა სიმონიძე

წელს ვისვენებდი ურეკში. ძალიან ვინვალე მატარებლის ბილე-თის აღებაზე. ამასობაში დავეკარგე სამი დღე. უკან დაბრუნებისას მოლარე მეუბნებოდა, მომდევნო დღის ბილეთს ვერ მოგცემო, მი-ნდოდა ეწ. "sv", გამგზავრების დღეს მოდიო, განმიცხადა მოლარ-ე. როცა მივედი დღლის 9 საათზე ბილეთის ასაღებად, მოლარემ განმიცხადა, რომ ბილეთი აღარ იყო.

გთხოვთ, გამარკვიოთ, როგორი წესით ხდება მატარებლის ბი-ლეთის გაყიდვა და ვინ არის პასუხისგებელი ამ წესის დაცვაზე.

ქალბატონო მანანა, ამ საკითხს სამოქალაქო კოდექსის მუხლები არ აწესრიგებს. რკინიგზაში ბილეთების გაყიდვის, მგზავრთა გადაყვანისა და ანა-ლოგური საკითხების დარეგულირება ხდება რკინიგზით მგზავრ-თა გადაყვანის, ბარგის, ტვირთბარგისა და ფოსტის გადაზიდვის 2003 წლის 17 აპრილის წესების შესაბამისად, რომლის თანახმად-აც, ბილეთების გაყიდვა შეიძლება ზუთი დღით ადრე, ხოლო მათი დაჯავშნა შესაძლებელია 20 დღით ადრე.

ეთერ მაისურაძე

ავგისტოს თვეში ორჯერ მომინია მატარებლით მგზავრობა. ეს ტრანსპორტი ავირჩიე იმის გამო, რომ ტელევიზიით ბევრს საუბ-რობდნენ რკინიგზაზე სიტუაციის გამოსწორების შესახებ, მაგრამ მე და ჩემს სამ მცირეწლოვან შვილს მგზავრობა ტანჯვად გვექცა. მაჰანაქება სიცხეში არათუ მუშაობდა კონდიციონერები, არამედ კუშპში არ იღებოდა ფანჯრები. მაინტერესებს, ზუთუ საქართველოს რკინიგზა, რომელიც ფულს ახდევინებს ხალხს მგზავრობისათვის, არ არის პასუხისმგე-ველი უფემენტარული პირობების შექმნაზე. ვისგან შეიძლება ასე-თი სიტუაციისათვის პასუხი მოითხოვოს შეწუხებულმა მგზავრმა?

ქალბატონო ეთერ, ბილეთის ყიდვით თქვენ დებთ გადაყვანის ხელშეკრულებას შპს "საქართველოს რკინიგზასთან". ამ ხელშეკრულებით თქვენ იძენთ უფლებას კომფორტულ და უსაფრთხო მგზავრობაზე. ხელშეკრუ-ლებით გათვალისწინებული პირობების შეუსრულებლობა გამოიწ-ვევს ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას. თქვენ შეგიძლიათ მი-მართოთ საჩივრით რკინიგზის შესაბამის დეპარტამენტს, მათ მი-ერ უუყრადღებობის გამოჩენის ანდა არასრული პასუხის გაცემის შემთხვევაში, თქვენ შეგიძლიათ მიმართოთ სასამართლოს და მო-ითხოვოთ ზიანის ანაზღაურება სამოქალაქო სამართლის 669-ე მუხლის საფუძველზე, რომლის თანახმადაც, გადაზმიდველი პას-უხს აგებს მგზავრისათვის მიყენებული ზიანისათვის, ასევე მისი ბარგის დაზიანების ან დაკარგვისათვის.

მაია კოპაშური

ვალდებულია თუ არა სამშენებლო კომპანია, ახალი ბინათმშე-ნებლობის წარმოებისას მშენებლობის გეგმა გააცნოს აბორიტებზა-რე ბინებისა და სახლების მაცხოვრებლებს. როგორ შემიძლია ჩვე-ულმხრივ მოქალაქეს - დავუპირისპირდე არასასურველ მშენე-ლობას, რომელიც ანადგობებს გვერდით მდებარე პატარა პარკს, შუქს უზრდილავს ჩემს ბინას, ტვირთბარებს ისედაც ვიწრო ქუჩას და საფრთხეს უქმნის ჩვენი და ჩვენი შვილების სიმშვიდეს.

ქალბატონო მაია, მოგახსენებთ, რომ სამშენებლო პროქტს ამტკიცებს ქ. თბილი-სის მერიის ქალაქგეგმარებისა და სივრცითი მოწყობის სამსახური. ეს დოკუმენტაცია არის საჯარო, რაც გულისხმობს, რომ ყოველი დაინტერესებული პირი უფლებამოსილია, გაეცნოს მას ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამ თავზე (ინფორმაციის თავი-სუფლება) დაყრდნობით. დარღვევის აღმოჩენის შემთხვევაში დაი-ნტერესებული მოქალაქეებს შეუძლიათ, მიმართონ არქმშენისსექ-ციას, რომელიც ვალდებულია, მოახდინოს მშენებლობის მიმდინა-რეობის ინსპექცია და თუ ადგილი აქვს დამტკიცებული პროექტის დარღვევას, მიიღოს კანონით გათვალისწინებული ზომები. თქვენ აგრეთვე შეგიძლიათ მიმართოთ სასამართლოს და მოითხოვოთ მშენებლობის შეჩერება და ზიანის ანაზღაურება. სამოქალაქო კო-დექსის 412-ე მუხლის თანახმად, ანაზღაურებას ექვემდებარება მხოლოდ ის ზიანი, რომელიც მოვალისათვის წინასწარ იყო სავა-რაულო და წარმოადგენს ზიანის გამომწვევი მოქმედების უშუალო შედეგს. ანუ, კომპანია, რომელიც არღვევს მშენებლობის პირობ-ებს და ზიანს აყენებს გარშემოყოფეთ, ვალდებულია აანაზღაურ-ოს ეს ზიანი. ამავე დროს, იმავე კოდექსის 408.1 მუხლის თანახმად, იმ პირმა, რომელიც ვალდებულია აანაზღაუროს ზიანი, უნდა აღა-დგინოს ის მდგომარეობა, რომელიც იარსებებდა, რომ არ დამდგა-რიყო ანაზღაურების მავალდებულბელი გარემოება.

მიხეილ ცაგოლაშვილი

1991-1992 წწ. ნავიდი მაქვს რუსეთის ნავთობის სახალხო-საინ-ვესტიციო-სამრეწველო კორპორაციის "НИПЕК"-ის აქციები. დღემ-დე არავითარი დივიდენდი არ მიმიღია. როგორ მოვიქცე?

ბატონო მიხეილ, კომერციული იურიდიული პირი როგორც საქართველოს, ასევე რუსეთის კანონმდებლობის საფუძველზე ვალდებულია, გაიაროს რეგისტრაცია. პირველ რიგში თქვენ, როგორც დაინტერესებულმა პირმა, უნდა გაგზავნოთ ოფიციალური მოთხოვნა იმ სასამართლო-ში, რომლის სამოქმედო ტერიტორიაზეც არის რეგისტრირებული ეს იურიდული პირი და გაარკვიოთ, რეალურად არსებობს იგი თუ არა. თუ სწარმოო ლიკვიდირებულია, ანდა მოხდა მისი რეორგანიზაცია, მაშინ მასზე გავრცელდება ხანდაზმულობის ვადები. როგორც ქარ-თული, ასევე რუსული კანონმდებლობით, საერთო ხანდაზმულობის ვადა წარმოადგენს 10 წელს. შესაბამისად, თქვენი მოთხოვნის უფ-ლება გაქარწყლებული იქნება. თუკი იურიდიული პირი ლიკვიდირე-ბული არ არის, მაშინ თქვენ უკვე სწარმოის ხელმძღვანელ ორგანიზა-ციის საერთოვლოს კანონიდან "შენარმეთა შესახებ" რამოდენიმე მუხლს, რომელიც თქვენს უფლებებში უკეთესად გაგარკვევთ. მენარმეთა შესახებ კანონის 53-ე მუხლი შეეხება აქციონერთა უფლებებსა და მოვალეობებს. კერძოდ, 53.3.1 მუხლით აქციონერთა უფლება აქვს, საერო კრებაზე დღის წესრიგის თითოეული პუნქტ-ის გამო მოსთხოვოს განმარტებები დირექტორებსა და სამეთვალ-ყურეო საბჭოს და გამოთქვას თავისი აზრი. იგივე კანონის 54-ე მუხლი სწარმოის ავალდებულებს, საზოგა-დოების აქციათა არანაკლებ 1 პროცენტის მფლობელებს საერთო კრებაზე მისაწვევი გაუგზავნონ დაზღვეული წერილით. ხოლო 1 პროცენტზე ნაკლებ აქციათა წილის მფლობელ პირებს მოსაწვევი გაეგზავნებათ ფოსტით. პრაქტიკულად, საქართველოს კანონმდებლობა ამ ნაწილში რუსეთის ფედერაციის კანონმდებლობისაგან არ განსხვავდება.

მერს კანონგამი:
"ხელასა და
ხვალეს
შორის ვარ"

როლარიამ
უეფას და ფიფას
საბრანტო
პროგრამები
აღადგინა

"BMW"-მ
წყალბადის
ბომბი
მოათვინიარა

B3

B4

B6

მთავარი სტაფი

მოსამართლემ უნდა იცოდეს, რომ დიდ ფულს ვერ იშოვის

მაია ქალაზანიძე

საქართველოში კანონის უზენაესობის სფეროში მოღვაწე ახალი მისია "EUJUST THEMIS" გაიხსნა. ეს ევროკავშირის პირველი მისიაა, რომელიც "ევროპის უსაფრთხოების და თავდაცვის პოლიტიკის" კონტექსტში განხორციელდება. მისიას ერთწლიანი მანდატი მიენიჭა. მისი მიზანია, საქართველოს ხელისუფლებას დაეხმაროს სისხლის სამართლის სისტემაში არსებული პრობლემების დაძლევაში. მისია დახმარებას გაუწევს აგრეთვე რეფორმების პროცესს და ისეთი კოორდინირებული მიდგომის შემუშავებას, რომელიც შეაგებს ევროკავშირის და მის ცალკეულ სახელმწიფოთა და სხვა საერთაშორისო დონორთა დახმარებას კანონის უზენაესობის სფეროში. მისიის ხელმძღვანელი ქალბატონი სილეა პანთისი საფრანგეთის მოქალაქეა. ის მოსამართლეა და აქვს საერთაშორისო დონეზე მუშაობის დიდი გამოცდილება. ქალბატონი პანთისი იყო მოსამართლეთა და პროკურორთა უმაღლესი საბჭოების წევრი ბოსნიასა და პერცოვოვინაში (2002-2004), სასამართლო საკითხთა დირექტორი და იუსტიციის თანამინისტრო კოსოვოს გაეროს მისიაში (1999-2001); გამოძიების ხელმძღვანელი იუგოსლავიის საერთაშორისო ტრიბუნალის პროკურორის სამსახურში, ჰააგაში (1996-1999). დღეს ის თბილისშია. მოსწონს აქაური ხალხი და ფრანგულს მიმსგავსებული ლვინოები. კახეთში აწუქს კატა და სულაც არ შინებს თბილისური ზამთარი.

- ამ მოსამზადებელ პერიოდში გარკვეული შთაბეჭდილება, ალბათ, შეგვემნათ. მიძიმე სამუშაო გე-ლით?

- აქამდე მისია ორგანიზაციული საკითხებით იყო დაკავებული. ჩვენს ოფისში სულ 26 ადამიანი მუშაობს. სათავე ოფისში 10 თანამშრომელია, მაგრამ ძირითადი ბირთვი 8 უფრო-სი ექსპერტია. ისინი განაწილებულ-ნი არიან იმ დანესტრულენტებში, რომელიც ჩვენი ინტერესის სფეროებშია - იუსტიციის სამინისტრო, შინა-გან საქმეთა სამინისტრო, გენერა-ლური პროკურატურა, თბილისის პროკურატურა, იუსტიციის საბჭო, უზენაესი სასამართლო და სახალხო დამცველის აპარატი. თითოეულ ექსპერტს იურიდიულ საკითხებში ქა-რთველი თანაშემწე ეხმარება. ჩვენი ბიუჯეტი ორი მილიონი ევროა. ამ ფულს ინტელექტუალური დახმარე-ბებისთვის ვიყენებთ.

- რა შთაბეჭდილება დაგარჩათ საქართველოს სამართლებრივ ბა-ზაზე?

- მოგატყუებთ, რომ გითხრათ, ყველაფერი ვიცი-თ-მეთქი. ეგ იგივე იქნება, ქართველმა ექსპერტებმა საფრანგეთში სამ თვეში მოახერხონ საკანონმდებლო ბაზის გაცნობა. ინფორმაციის შეგროვების პროცეს-ში ვართ. გაგაცითვთ დოკუმენტის შეფასებით ნაწილს, რომლის მიხედ-ვიითაც განვადგომთ მუშაობას.

- ევროპის უსაფრთხოების და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებ-ში მოღვაწე ამგვარი მისია მხოლოდ დასავლეთ ბალკანეთსა და აფ-რიკაში გაიგზავნა - რატომ შეაჩე-რა არჩევანი ევროკავშირმა საქა-რთველზე?

- პირველ რიგში, იმიტომ, რომ თქვენი მთავრობის თხოვნა იყო. ევ-როკავშირის მხრიდან ეს რაციონა-ლური მიდგომა იყო. საუბარია საქა-რთველის ევროპულ ინტეგრაცია-ზე, გარდა ამისა, ევროპის კომისია ამ დღეებში თურქეთის განკერძონე-ბის საკითხსაც განიხილავს და ამან-აც განაპირობა მისიის ჩამოსვლა. რატომ არ უნდა ჩამოვსულიყავით, თუკი ასეთი სურვილია?!

- თქვენ ბოსნიასა და პერ-ცოვოვინაში მუშაობდით. იქ შეძე-ნილი რა გამოცდილება გამოგად-გება?

სიფრთხილით უნდა მოეკიდოთ სასამართლო რეფორმებს, რადგან ტრადიციული მხარეც უნდა გაითვალისწინოთ.

როდესაც მოსამართლე ხარ, უნდა იცოდე, რომ ამით დიდ ფულს ვერ იშოვი. თუ ეს გინდა, სხვა ბიზნესში უნდა წახვიდე. თუ საკმარისს გიხდიათ და მაინც ქრთამს იღებ, უნდა გაგაგდონ.

ესწავლობ და ვაკვირდები თქვენს სისტემას, რომელიც კატა-თავვის ურთიერთობებს მაგონებს.

ნამება მხოლოდ და მხოლოდ ალიარებითი ჩვენების მისაღებად არის გამიზნული. თუკი გამოძიება ძლიერია, დანაშაულის აღიარება საჭირო არ არის, ეს ყოვლად გამოუსადეგარი რამ არის, რადგან აღიარება ნახევრად შეწყალებას გულისხმობს.

- პოლიტიკურ შეფასებებს არ გაგაკეთებ. შეგვიძლია სამართლებ-რივ საკითხებში დაგეხმაროთ და ვთქვათ, რა უნდა გაკეთდეს და რა - არა. სიფრთხილით უნდა მოეკიდოთ სასამართლო რეფორმებს, რადგან ტრადიციული მხარეც უნდა გაით-ვალისწინოთ.

- როდესაც საფრანგეთში მოსამა-რთლედ ვმუშაობდი, ვცდილობდი, შემეწნავლა რევოლუციური ცვლი-ლებები და კორექტირება გამეკეთე-ბინა, რადგან სხვაგვარად კანონი არ იმუშავებდა. ბოსნია-ჰერცეგოვინა-ში მისია 1995 წელს ჩავიდა და დღე-მდე არის. ეს მრეალებური ქვე-ყანა და პრობლემები კიდევ რჩება. არ ვიცი, რამდენად კარგად ითვა-ლისწინებენ ჩვენს რჩევა-დარიგებ-ებს სამართალწარმოების დარგში.

- საქართველოში სასამართლო რეფორმა წინა ხელისუფლების დროს დაიწყო და გაჩერდა. ახალი ხელისუფლების წარმომადგენლე-ბი თავის დროზე ამ რეფორმების ავტორები იყვნენ. როგორ უნდა დაიწყონ თავიდან?

- მისია ამ რეფორმების დასაწყ-ის სტადიაში ჩამოვიდა. რეფორმის ხელახალი დაწყება გონიერული ნა-ბიჯია. რასაც ახლა ვხედავთ, ის ნა-რჩალური და მისაღებაა და ეს უნდა ითქვას.

- სასამართლოს დამოუკიდებ-ლობის იურიდიულ მექანიზმებს საქართველოს კონსტიტუცია გან-საზღვრავს. თუმცა, ეს ინსტიტუ-ტი დღემდე ვერ გახდა რეალურად დამოუკიდებელი, მოსამართლეე-ბი კი ვერ გათავისუფლდნენ კო-რუფციისგან. თქვენი აზრით, რა უშლის ამას ხელს?

- როდესაც კორუმპირებულ მო-სამართლეებზე ვსაუბრობ, მაგდის ქვეშ დამალულ ფულს ვხედავ. თუმ-ცა, ჩვენს არც ერთ ექსპერტს ასე გადამაღული ფული არ უნახავს. ძა-

ლიან ფრთხილად ვამბობ, რომ მო-სამართლეები ზეგავლენის ქვეშ არ-იან. ვფიქრობთ, რომ ისინი არ არიან თავისუფალნი გადაწყვეტილების მიღებაში. მოსამართლე არის ტექ-ნიკური მუშაკი, რომელიც დაპლომს არ ყიდულობს, გააჩნია მუშაობის გარკვეული გამოცდილება, გავლი-ლი აქვს სპეციალური ტრენინგი. როგორც ვიცი, თქვენს პრეზიდენტს ქართველ მოსამართლეთა სკოლის შექმნა სურს... ცოდნა და სტაბილუ-რობა - ეს არის მთავარი. კანონები ხშირად არ უნდა იცვლებოდეს და სამუდამო უნდა იყოს. განთლებაც სამუდამო უნდა იყოს. მოსამართლე ყოველ დღეს კანკალითა და სამსა-ხურიდან მოხსნის შიშით არ უნდა იღვიძებდეს. მიშის გრძნობა მოსა-მართლის ობიექტური გადაწყვეტი-ლების მიღებაში უშლის ხელს. უნდა იყოს გონივრული ხელფასი. როდეს-აც მოსამართლე ხარ, უნდა იცოდე, რომ მოსამართლეობით დიდ ფულს ვერ იშოვი. თუ ეს გინდა, სხვა ბიზ-ნესში უნდა წახვიდე. თუ საკმარისს გიხდიათ და მაინც ქრთამს იღებ, უნ-და გაგაგდონ.

- პოლიტიკურ კორექტულობა-სა და სამართლიან გადაწყვეტი-ლებებს შორის დიდი ზღვარია?

- მისია მოღვაწეობის პირველ ფაზაში სწორედ იმას სწავლობდა, თუ რა იყო 5 წლის წინ. ის რეფორმე-ბი, რომელიც ადრე დაიწყო და არ დასრულდა, მაინც დადებით მოე-ღვნა და უნდა ჩაითვალოს. ჩვენი მი-ზანია გავარკვიოთ, რეფორმის თვა-ლსაზრისით, რა არის კარგი საქარ-თველოსთვის.

- ცენტრალურ ევროპას დაუ-ბრუნდით - ჩვენი ქვეყნების განვი-თარების გზა ერთმანეთს წაავას. სამართლებრივ ტრადიციებზე რას იტყვიან?

- იქ ეთნიკური დაპირისპირება მეტია და ეს განსვავებდა საგრძნო-ბია. როდესაც ადამიანს ესაუბრები-ან, პირველ რიგში, აინტერესებთ, ბოსნიიდან არის თუ პერცოვოვინი-დან. ჩემთვის ადვილია საქართვე-ლოში მუშაობა, რადგან ეს ქვეყანაა, სახელმწიფოა, რომელსაც სურვილი აქვს, სწორი არჩევანის გზით წავიდ-ეს - აი, ეს სხვაობაა. ჩვენ ყოველგვ-არ გამოცდილებას გაგიზიარებთ, ის კი თქვენი გადასაწყვეტია, რა გზას აირჩევთ. რა თქმა უნდა, სუბარის სა-მართლებრივი რეფორმების ფულად დახმარებასაც ეხება.

- საქართველოში ბევრი დონორი ორგანიზაციაა და ამ სფეროში ერთ-გვარი ქაოსი შეინიშნება. ფული, რომელიც დონორებიდან არის, შეი-ძლება გამოყოფილი იყოს 2002, 2003 წლებში და არ გამოიყოს 2007 წელს. ამიტომ, უნდა შეინარჩუნოთ თქვენი ბიუჯეტი, რომლითაც რე-ფორმების გაგრძელებას შეძლებთ. ეს თქვენი ქვეყანაა.

- ჰააგის ტრიბუნალის პროკუ-რორი იყავით. იქ უმაღლესი სამა-რთლებრივი კლასი, რა სქემაშია და რა პრობლემები?

- მე ინკვიზიტორი სისტემიდან მოვდივარ, ანუ გამოძიებდან, რომელსაც სასამართლო აწარმოებდა. ჰააგაში 10 წლის განმავლობაში ვი-ყავი პროკურორი, გამოძიებელი-მოსამართლის სტატუსით და საკმა-ოდ კარგად ვიცი, რა სისტემაა ეს. იქ ICTW სისტემაა, რომელიც უფრო საერთო სასამართლო სისტემაა, ვიდრე ჩემს ქვეყანაში. ეს სისტემები განსხვავებულია და ჩემთვის საკმა-ოდ რთული იყო, რადგანაც ამერი-კული საერთო სამართლის სისტემა-მ ერთგვარი "დცურება" დაიწყო ინკვიზიტორი სისტემისკენ. ეს უფ-რო გამოსადეგი იქნებოდა საერთა-შორისო სასამართლოსთვის. საერ-თო სასამართლოებისა და ინკვიზი-ციური სისტემების ერთგვარი შერე-წყმა გაგაკეთეთ ბოსნიაშიც. ჩემთ-

ის მუშაობა რთული იყო იმიტომაც, რომ სულ ინგლისურად მიხდებოდა საუბარი, მაგრამ შეფასებით დოკუ-მენტები ერთ-ერთი საკითხი წამებას-აც ეხება.

- ჩვენი კანონმდებლობის ევ-როპულთან ჰარმონიზაცია უმნიშ-ვნელოვანესი საკითხია. რა წილი აქვს აქ არსებულ სამართლებრივ ტრადიციებს ჰარმონიზაციის პროცესში?

- ესწავლობ და ვაკვირდები თქვენს სისტემას, რომელიც კატა-თავვის ურთიერთობებს მაგონებს. გამოძიებისთვის მცირე ვადებია გა-ნსაზღვრული, ამ ყველაფერში კი პროკურორია ჩართული. თითქოს წინა ინსტანციის გამოძიებულ მასა-ლებს არ ენდობიან. ამასთან ერთად სასამართლოზე მონშეები მოჰყავთ. ჩემი აზრით, ეს ზედმეტია. მოკლე-ვის დროს ადამიანს ახსნა-განმარ-ტებას ართმევენ, ამის შემდეგ გამო-ძიების პროცესში პროკურატურაში ჰკითხავენ, ამის შემდეგ კიდევ ერ-თხელ მიდის სასამართლოში მონშის სახით. ჩემს ქვეყანაში პოლიციის ოფიცერი ართმევს ჩვენებას და ეს უტყუარი საბუთია. ეს ერთი დოკუ-მენტი შეიძლება წავიდეს სასამართ-ლოში და პროცესზე ჩვენების მისა-ცემად მონშეების დაძახება საჭირო არ არის.

- რამდენი წელი დასჭირდა პო-ლიციელის ამგვარი სტანდარტის და სასამართლო სისტემის ჩამო-ყალიბებას?

- სწორედ ეს არის იმ პრობლემის ქვეკუთხედი, რაც საქართველოშია. არჩეული უნდა იყოს სათანადო გა-ნათლებით აღჭურვილი კადიდატი კარგი ხელფასით, უნდა იყოს კარგი იერარქია.

ჩემი ქვეყანა ბედნიერია იმით, რომ დემოკრატიულ სისტემაში ვცხოვრობთ. პოლიციელმა იცის, რომ დიდი პრობლემები ექნება, თუ

ვინმეს სახეში ხელი გააჩუქა, ვინაი-დან ამ ადამიანის საჩივარს სერიო-ზულად მოეკიდებიან. ეს იმას არ ნი-შნავს, რომ ამ პოლიციელს სამსახუ-რიდან მაშინვე გააგდებენ, მაგრამ პრევენციის თვალსაზრისით, სერიო-ზულად გააფრთხილებენ. ეს მისთ-ვისაც კარგია, რადგან თუკი მეორე-ჯერ ჩაიდენს მსგავს საქციელს, სამ-სახურიდან გააგდებენ.

- ინფორმაციის მოკრების პროცესში ოფიციალის გარდა სა-ქართველოში ვის შეხვდით?

- ყველა ამ სფეროში მოღვაწე ინსტიტუტს, ეს ჩემი მისიის ნაწი-ლია. ექსპერტები, რომლებიც აქ მუ-შაობენ, საბოლოო შეფასებით დო-კუმენტს შეიმუშავებენ. მინდა, რომ ეს დოკუმენტი 50 გვერდს არ აჭარ-ბებდეს... ექსპერტები ხვდებიან მთავრობას, არასამთავრობოებს, მოსამართლეებს, პროკურორებს, ადვოკატებს, უნივერსიტეტის პრო-ფესორებს - ყველას, ვინც დაგვე-მარება შეფასებითი დოკუმენტის შექმნაში.

- მისიის მანდატი ითვალისწინ-ებს თუ არა წინასწარი დაკავების იზოლაციებში არსებული ცემა-ნაშების ფაქტების შესწავლას?

- რა თქმა უნდა, ეს ჩვენი ერთ-ერთი მიზანია. ბევრი მსმენია ამ და-რღვევებზე. არ მინდა დეტალებზე საუბარი, მაგრამ შეფასებით დოკუ-მენტები ერთ-ერთი საკითხი წამებას-აც ეხება.

წამება მხოლოდ და მხოლოდ აღ-იარებითი ჩვენების მისაღებად არის გამიზნული. თუკი გამოძიება ძლიე-რია, დანაშაულის აღიარება საჭირო არ არის, ეს ყოვლად გამოუსადეგა-რი რამ არის, რადგან აღიარება ნა-ხევრად შეწყალებას გულისხმობს. ჩემს ცხოვრებაში არ შემხვედრია ადამიანი, რომელიც აღიარებით ჩვენებას იძლევა, ვინაიდან ეს არას-დროს მჭირდებოდა. დანაშაულის დასამტკიცებლად უამრავი მტკიცე-ბულება მქონდა. ვიცი, რომ ამგვარი მუშაობით არანაირ შეცდომას არ ვუშვებ.

- რამდენად ეფექტური იქნება თქვენი მისიის საქართველოში მუ-შაობა?

- საქართველოს მთავრობამ კა-რგად მიგვიღო. შეხვედით პრეზიდ-ენტს, უზენაესი სასამართლოს თავ-მჯდომარეს, სამჯერ შეხვედი გენე-რალურ პროკურორს, შს მინისტრს, ახლად დანიშნულ ომბუდსმენს, პო-ლიციის აკადემიის რექტორს. ვხედ-ავ, რომ თანამშრომლობის დიდი სუ-რვილია.

ცოტა გაუგებარია საერთაშორი-სო დონორების რაოდენობა... პირე-ელ პირებს სურვილი აქვთ, იხილონ რეფორმირებული სამართლებრივი სისტემა. ჩვენი მხრიდან ყველაზი-რი დახმარებით უზრუნველვყოფთ. როდესაც სტრატეგიას განსაზღე-რავენ, ამის შემდეგ გაუწევენ რეალ-ურ დახმარებას საერთაშორისო ორ-განიზაციები. მათი დიდი წაწილი ჩვენს ოფისში მოდის. სურთ შეიტყუ-ონ, კონკრეტულად რა სფეროში შე-უძლიათ დახმარების განევა, რათა პარალელური ღონისძიებები არ გა-ვატაროთ.

- როგორ მოეწყვეთ თბილისში, როგორ ცხოვრობთ?

- ვჭამ, ვსვამ და ვსუქლები... კა-ხეთში ვიყავი. პურის საყიდლად ერთ-ერთ ოჯახში გაჩერდით. ეს ძალიან ღირსეული ოჯახი იყო, მაგრამ, ამის მიუხედავად, დიდი სტუმართ-მოყვარეობა გამოიჩინეს. არის რად-აც საერთო ფრანგებსა და ქართვე-ლებს შორის - ჩვენც კარგი ღვინოე-ბი და საქმელები გვაქვს.

- მოეზადეთ ქართული ზამთ-რისთვის?

- არ დაგვაწყნევთ, კოსოვოში ვცხოვრობდი...

- როგორია ჰააგის ტრიბუნალ-ის პროკურორი თავის მეგობრებ-თან, ამჟამადეხებთ პროფესიულ თვისებებს?

- დაწინებულნი ვარ ადამიანის კარგ თვისებებში, ადამიანობა ჩემ-თვის მთავარია. ჩემს ექსპერტებს ვთხოვ, მხოლოდ თბილისსა და ქუ-თაისში არ იარონ. რჩევა-დარიგება ყველაზე რიგით მოსამართლესაც გვინდა მივცეთ.

B2 რევიუ

B3 რევიუ

B4 სპორტი

B5 სპორტი

B6 კამერა

B7 კამერა

B8 სხვადასხვა

B9 სხვადასხვა

აფიშა

კონცერტები
ფილარმონიის დიდი საკონცერტო დარბაზი
"იუმორინა 2004"
დას: 19:00 სთ
თეატრები
თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე
ნინო ბასილია
"თავგი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 20:00 სთ.
თეატრალური სარდაფი ვაკეში
პიერ ბომარშე
"ფიგაროს ქორწინება"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.
თავისუფალი თეატრი
"ივანოვი"
(ჩეხოვის მიხედვით)
რეჟისორი: გიორგი შალუტაშვილი
ფასი: 5 ლარი
დას: 12:00 სთ.
ქართული ფოკლორის თეატრი
"ნაბადი"
რეჟისორი: გიორგი სიხარულიძე
დას: 19:00 სთ
გამოყვანები
ბაია გალერეა
"კოლექციიდან კოლექციამდე"
გახსნა 18 საათზე
თბილისის გოეთეს ინსტიტუტი
L'ART POUR L'ART
პიერ მენდელსონ და მენდელიზობერერის ბიუროს პლაკატების გამოფენა
სურათების ეროვნული გალერეა
სამუშაოდგომო გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, დეკორატიული ხელოვნება)
კინოთეატრები
ამირანი
თბილისის მე-5 საერთაშორისო კინოფესტივალი
"კონტროლი"
რეჟისორი: ნიმროდ ანტალი (უნგრეთი, 2003)
დას: 12:00 სთ
"ერთი ცის ქვეშ"
რეჟისორი: კრასიმირ კრუმოვი (ბულგარეთი, 2003)
დას: 14:00 სთ
"მენამული ოქრო"
რეჟისორი: ჯაფარ ჰანაპი (ირანი, 2003)
დას: 16:00 სთ
"კათოლიკა"
რეჟისორი: რუდოლფ იულა (შვეიცარია, 2004. მონაწილეობს მერაბ ნინიძე)
დას: 18:00 სთ
"ამოკი"
რეჟისორი: კოტე მარჯანიშვილი
დას: 20:00 სთ
"საიდუმლო ვნებები"
რეჟისორი: ჟან-კლოდ ბრისო (საფრანგეთი, 2002)
დას: 22:00 სთ
კინოს სახლი
თბილისის მე-5 საერთაშორისო კინოფესტივალი
"ამბავი სურამის ციხისა"
(სერგო ფარაჯანოვი. საქართველო, 1984)
დას: 12:00 სთ.
"კავკასიაში დატყვევებული"
(ანდრო ჭიაურელი. გერმანია, 2003)
დას: 14:00 სთ.
"არაბესკები ფიროსმანის თემაზე"; "საიათნოვა"
(სერგო ფარაჯანოვი. საქართველო, 1985)
დას: 18:00 სთ.
გოეთეს ინსტიტუტი თბილისში წარმოადგენს კინოფესტივალის - "პრომოეთოსი" ფარგლებში "კარლ ვალენტინი - ექსცენტრიკოსი" დასრუება თავისუფალია
დას: 16:00 საათი
ამირანი
"შრეკი 2"
ფასი: 6-8 ლარი
დას: 12:00; 14:00; 16:00; 18:00 სთ.
"ბორნის იდენტიფიკაცია"
ფასი: 9 ლარი
დას: 20:00; 22:00 სთ.
თბილისის გოეთეს ინსტიტუტი
ლია კარის დღე
11-დან 16 საათამდე
პრეზენტაციები, გერმანული ენის მოკლე კურსი, თამაშები ბავშვებისათვის, ვი-ქტორინა გერმანიის შესახებ, გერმანულენოვანი ლიტერატურის პრეზენტაცია.
18-22 საათი
კონცერტი
ჩასაბერ საკრავთა სექტეტი (საქართველო) და პოტსდამის მუსიკალური სკოლის ჩასაბერ საკრავთა კვინტეტი
"სადალაქოს მისტერიები"
კარლ ვალენტინის მუზეი ფოლმი ცოცხალი მუსიკის თანხლებით
"პოპ-კულტურის გადასარჩენად"
1998-2003 წწ. გერმანული ექსპერიმენტული ვიდეო-მუსიკა
<i>დაცემილი ღონისძიებებს შესაბამ შეეძლიათ მიეფიქოდით ინფორმაცია დღეობრიულ ზიამართზე: culture24hours.ge</i>

საერთაშორისო აღიარება

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერ-სიტეტის სოხუმის ფილიალის არქეოლოგიის კათედრის გამგე, ისტო-რიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, ჰუმბოლდტის ორგზის სტიპენდიანტი ჯონი აფაქიძე დასახელებულია 2003 წლის იმ წარმატე-ბულ მეცნიერთა სიაში, რომელსაც ყოველწლიურად აქვეყნებს გერმა-ნიის ჰუმბოლდტის საერთაშორისო სამეცნიერო ფონდი. ამ ჟურნალის 2004 წლის ივლისის ნომერში გამოქვეყნებულია 2003 წელს დაჯილდო-ებული და გამორჩეული ჰუმბოლდტელების სია, რომლებიც მეცნიე-რების სხვადასხვა დარგისა და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის წარმო-მადგენლები არიან. საქართველოდან ამ სიაში 2003 წელს დასახელე-ბულია არქეოლოგი ჯონი აფაქიძე და თსუ სოხუმის ფილიალი.

ვულოცავთ ბატონ ჯონი აფაქიძეს ამ აღიარებას, რაც არამარტო მეცნიერის, არამედ თსუ სოხუმის ფილიალის კიდევ ერთი წარმატებაა საერთაშორისო სამეცნიერო ასპარეზზე.

აკად. თამაზ გამყრელიძე

საქართველოს ჰუმბოლდტელაია

კლუბის პრეზიდენტი

ჰუმბოლდტის პრემიის ლაურეატი

ჰმარ ნაფარიძე

დღეს ზანდუკელის ქუჩაზე დილიდან გვიანობამდე უამრავ სტუმარს ელიან. მასპინძელი გოეთეს ინსტიტუტია, რომელსაც თბილისში მოღვაწეობის ათი წელიწადი შეუსრულდა. იუბილეს გოეთეს ინსტიტუტი ღია კარის დღითა და კულტურული პროგრამით აღნიშნავს.

გოეთეს ინსტიტუტი თამამად შეიძლება ჩაითვალოს საქართვე-ლოში მოღვაწე წარმატებულ უცხოურ ინსტიტუციად. ზანდუკე-ლის ქუჩაზე მდებარე ისტორიული შენობის სივრცე აღარავისთვისაა უცხო გარემო; დროდადრო ინსტი-ტუტის კარის შეღება უნვეთ არა-მარტო მათ, ვისაც გერმანული ენ-ის შესწავლა სურს, ან გერმანული კულტურა აინტერესებს, არამედ ხელოვნების მოყვარულ ნებისმიერ ადამიანს, ვინც მეტ-ნაკლები სიხ-შირით ესწრება თბილისში გამარ-თულ სხვადასხვა კულტურულ ღო-ნისძიებებს. ასეთ ღონისძიებებს კი ეს ინსტიტუტი, განსაკუთრებით ბოლო დროს, არც ისე იშვიათად მართავს. თუმცა, ისევე როგორც გერმანიაში, საქართველოშიც გოე-თეს ინსტიტუტის მოღვაწეობას სხვაგვარი ფუნქცია ჰქონდა.

1951 წელს, როდესაც გერმანი-აში გოეთეს პროგრამა დაარსდა, მისი მიზანი კულტურის მეშვეო-ით საერთაშორისო დიალოგში გე-რმანიის ჩართვა იყო. დროთა გან-მავლობაში, როდესაც გერმანული ენისა და კულტურის შემსწავლე-თა რაოდენობა გაიზარდა, აუცი-ლებელი გახდა მისი ფილიალების არსებობა საზღვარგარეთ. 60-იანი წლებიდან მსოფლიოს მასშტაბით გოეთეს ინსტიტუტების ქსელი შე-იქმნა. მათი საქმიანობა კი იმდენად წარმატებული აღმოჩნდა, რომ არ-სამთავრობო ორგანიზაცია სახე-ლმწიფოს პოლიტიკის გამტარე-ელ ინსტიტუციად იქცა და გერმა-ნიის საგარეო საქმეთა სამინისტ-რომაც გონივრული გადაწყვეტი-ლება მიიღო, გამოეყენებინა ეს შა-ნის საკუთარი მიზნებისთვის. ამე-ვარად, 60-იანი წლებიდანვე სამი-ნისტრუმ გოეთეს ინსტიტუტს და-უქვემდებარა საზღვარგარეთ არ-სებული კულტურის ინსტიტუტე-ბი. დღეისათვის გოეთეს ინტიტ-უტს მსოფლიოს 76 ქვეყანაში ასო-

ცზე მეტი ინსტიტუტი აქვს.

საქართველოში გოეთეს ინსტი-ტუტის დამკვიდრებაში გარკვეუ-ლი წვლილი საქართველოს ყოფილ პრეზიდენტს მიუძღვის (არცაა გა-საკვირი შევარდნაძის გერმანიას-თან და მის ხელმძღვანელობასთან განსაკუთრებული დამოკიდებუ-ლების გამო). შევარდნაძისვე ინი-ციატივით ინსტიტუტი 1996 წელს გერმანიის ყოფილი საკონსულოს შენობაში დაბინავდა (შენობა მას შემდეგ გერმანიის სახელმწიფოს ეკუთვნილებaa). ინსტიტუტს მესამე დირექტორი ჰყავს - უვე რიკენი, რომელიც განსაკუთრებულად აფე-ასებს წინამორბედი ხელმძღვანე-ლობის მუშაობას. "ორი წინამორ-ბედი მყავდა, რომელთაც ნამდვი-ლად ღირსეულად იღვანეს. ქალბა-ტონ ჰაინლეს კი ინსტიტუტის დღევანდელი სახით ჩამოყალიბებ-ას უნდა ვუმაღლოდე. გოეთეს ინსტიტუტი პირველი უცხოური ინსტიტუცია იყო დამოუკიდებელ საქართველოში, დღევანდელისგან გასხნავებული ფუნქციებით, რო-მლებიც მოგვიანებით სხვა უცხო-ურმა ორგანიზაციებმა იტვირთეს. ჩვენს ორგანიზაციაში მნიშვნელო-ვანი ცვლილება მოხდა - ჩვენ ყუ-რადღებას თანამედროვე ხელოვნებაზე ვამახვილებთ, რადგანაც ვფიქრობთ, სწორედ ამხვია მო-თხოვნილება. ამის დასტურად შე-მიძლია გითხრათ, რომ გაისად გეგ-

ზანდუკელის ქუჩაზე მდებარე ისტორიული შენობის სივრცე აღარავისთვისაა უცხო გარემო; დროდადრო ინსტიტუტის კარის შეღება უნვეთ არა მარტო მათ, ვისაც გერმანული ენის შესწავლა სურს, ან გერმანული კულტურა აინტერესებს, არამედ ხელოვნების მოყვარულ ნებისმიერ ადამიანს, ვინც მეტ-ნაკლები სიხშირით ესწრება თბილისში გამართულ სხვადასხვა კულტურულ ღონისძიებებს.

გმათ მაიკ სვობოდას კონცერტს. ჩვენი მუშაობის ძირითადი მიმარ-თულებაა თანამედროვე ხელოვნე-ბა ახალგაზრდობისთვის", - ამბ-ობს გოეთეს ინსტიტუტის ხელმ-ძღვანელი უვე რიკენი.

თუკი გოეთეს ინსტიტუტის მი-ერ განხორციელებულ კულტურ-ულ პროგრამებს გადავხედავთ, შე-ვამჩნევთ, რომ განსაკუთრებული აქტივობა კინოზე მოდის. თბილის-იც კინომოყვარულებს ახსოვთ ფრიც ლანგის, შტეფან ზოლცის, პეტერ ლილიენტალის ფილმების რეტროსპექტივები; სხვადასხვა კრიტიკოსების მოხსენება-სემინა-რები; თემატური (მაგ: "ადრიანი გერმანული მუნჯი ფილმები", "გე-რმანული დოკუმენტური ფილ-მი"...) ჩვენებები. შარშანდღამდე ინსტიტუტს არ გააჩნდა საკუთარი საგამოფენო დარბაზი, თუმცა 2003 წლიდან ასეთი სივრცე ინსტი-ტუტს უკვე აქვს და საკმაო დატვი-რთვითაც მუშაობს (ამჟამად იქ ცნობილი გერმანელი დიზაინერე-ბის პლაკატების გამოფენა მიმდინა-რთვითაც მუშაობს და მასტერ-ეთეს ინსტიტუტის ორგანიზატო-რობით თბილისის სხვადასხვა გა-ლერეებში გამოფენილია ვიმ ვენ-დერსის ფოტონაშუშევრები, მარ-ლენ დიტრიხის, გრიგოლ რობაქი-ძისა თუ ფარაჯანოვის ფოტოე-ბი (ჩამონათვალი, რასაკვირველია არასრულია). რაც შეეხება მუსიკ-

ას, სულ ახლახანს თბილისს ინსტი-ტუტის მოწვევით ინგოლშტატის ქართული კამერული ორკესტრი ეწვია; მუსიკის მოყვარულებს სა-სიამოვნოდ ახსოვთ, ასევე, კლაუს ბოესერ-ფერარის გასტროლიც, რომელიც "გოეთემ" შარშანწინდე-ლი "ვერშემდგარი" გიტარის ფეს-ტივალის საკომპენსაციოდ მოა-წყო.

"გოეთეში" წელსაც საკმაოდ დატვირთული კულტურული პრო-გრამა აქვთ. კარლ ვალენტინის რე-ტროსპექტივის შემდეგ კინოს მო-ყვარულებს აქ გერმანული რეჟი-სორის ფაიტ შვლმერის ვორკშოპ-ზე მიიწვევენ; "გოეთეს" თანაორ-განიზატორობით "სამეფო უზნის თეატრში" დაგვემიღია ჰანს ტუჩკ-უს კონცერტი ფორტეპიანოსა და ელექტრონული მუსიკისთვის; ასე-ვე, ტუჩკუს ლექცია და მასტერ-კლასი მუსიკოსთა და კომპოზიტო-რთათვის; დაგვემიღია გამოფენე-ბი; ლიტერატურული საღამოები და კინოჩვენებები. როგორც ინს-ტიტუტის დირექტორმა, უვე რიკე-ნმა გვითხრა, "გოეთეს ინსტიტუ-ტი" მზადაა, დაეხმაროს საქართვე-ლოს თანამედროვე ხელოვნების მუზეუმის შექმნაში და ამით მონა-წილეობა მიიღოს მუზეუმების რე-ფორმაში, რომლის განხორცილე-ბაზე მუშაობაც კულტურის, ძგლე-თა დაცვისა და სპორტის სამინის-ტროში დაწყებულია.

ნიდერლანდურ-ქართული "ტრანსფერი"

თბილისში ნიდერლანდურ-ფლანდრიულ-ქართული კულტურების ფესტივალი იხსნება

მადრი სიარაზიანოვა

საქართველოსთვის ფანჯარა ევროპაში ნიდერლანდებს გადაჰ-ყურებს. ჩვენი პოლადიელი რძლის დამსახურებით თუ სხვა რამ უხილავი მიზეზებით, ქართულ და ევროპულ კულტურულ კავშირ-ებს შორის, ნიდერლანდებთან ურ-თიერთობა განსაკუთრებით აქტი-ურად მიმდინარეობს. ქართულ და ნიდერლანდურ კულტურებს შორ-ის დიალოგის კიდევ ერთი თვალ-საჩინო მაგალითი ფესტივალი "ტრანსფერია". იგი საქართველო-ში უკვე მესამედ ტარდება და ნი-დერლანდური და ფლანდრიული კულტურების პრეზენტაციასთან ერთად, ქართულ კულტურასთან მჭიდრო თანამშრომლობის ხასი-ათს ატარებს.

"არ მინდოდა ფესტივალს კო-ლონისტური ხასიათი ჰქონოდა - აღნიშნავს "ტრანსფერის" ორგანი-ზატორი, ნიდერლანდური კულტუ-რის ცენტრის ხელმძღვანელი ინე-რიდ დებრავე - მე საქართველოში ვცხოვრობ და მიმაჩნია, რომ ფე-სტივალზე ქართული კულტურაც ისევე უნდა იყოს წარმოდგენი-ლი, როგორც ფლანდრიული, ან ნიდერლანდური."
ნიდერლანდუ-რი კულტურის ცენტრი საქართვე-ლოში წელს 5 წლისთავს აღნიშნ-ავს. ამ ხნის მანძილზე, ცენტრმა ფესტივალის გარდა, არა ერთ მნი-შვნელოვან ინტერკულტურულ ღონისძიებას ჩაუყარა საფუძველი. წელს ფესტივალი განსაკუთრებუ-ლი იქნება და მასში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოში ნიდერ-ლანდური და ფლანდრიული კულ-ტურების ყველაზე თვალსაჩინო მოღვაწეები მოიყრიან თავს. **"ჩემს კოლეგებს უცხოეთში ძალიან უე-ჯირთ, რომ თბილისში ჰოლანდი-ური კულტურის ისეთი ცნობილი მოღვაწე ჩამოდის, როგორც, მა-გალითად, ხერტი კომერია, რადე-ან ის ხშირად უარს ამბობს პარი-ზში, ან ევროპის რომელიმე სხვა დედაქალაქში წასვლაზე - აღნიშ-ნავს ინგერი დებრავე - საქარვე-ლო კი უცხოელებისთვის განსა-კუთრებული ქვეყანაა, როგორც კლასიკოსებისთვის საბერძნეთი. მითხრას, რომ დიდი საშუქარია მწერლისთვის იმ ქვეყანაში ჩასე-ლა, საიდანაც არიან მედია და პოეტიეუ."**
"ტრანსფერი" წელს ლიტერა-

ტურის, კინო და ვიდეოხელოვნე-ბის სფეროებს მოიცავს. ფესტივა-ლის ერთ-ერთი ყველაზე გამოჩენი-ლი სტუმარი პოლადიელი პოეტი ხერტი კომრეია. ის, სადღეისოდ, ნიდერლანდების უპირველესი პოე-ტი, კრიტიკოსი და ესეისტია. "სა-ხალხო პოეტის" წოდების მქონე კომრეი, ამავე დროს, სამეფო კარ-ის პოეტიც არის. მას უშუალოდ ეე-ალება სამეფოს ყველა მნიშვნელო-ვანი მოვლენისთვის პოეტური შე-ფასების მიცემა. მახილი ენისა და

ბასრი კალმის პატრონი კომრეი ამ მოვალეობას უკომპრომისოდ და ყოველგვარი კონფორმიზმის გა-რეშე ასრულებს, თავს არიდებს პოპულისტურ გამოსვლებს და აღ-ნიშნავს: **"მე ყოველთვის შევეცე-დები ჩემ შესახებ შექმნილი იმი-ჯის განადგურებას"**.

სპეციალურად ფესტივალისთ-ვის გამომცემლობა Link-მა ორი მნიშვნელოვანი გამოცემა მოამზა-და. თავად ხერტი კომრეის ლექსე-ბის კრებული, რომელიც ქართულ-

ფესტივალ "ტრანსფერს" რამ-დენიმე სივრცე უმასპინძლებს. ფეს-ტივალის გახსნასა და ვიდეოხელო-ვნების გამოფენას ქარვასლა იტიო-რთავს, ლიტერატურულ ღონისძიე-ბას სამეფო უზნის თეატრი, ხოლო კინოსეანსები კინოთეატრ "ამირან-ში" მოეწყობა. ფესტივალი საქარ-თველოს პირველი ლედის, სანდრა რულოვსის მხარდაჭერით ეწყობა. სპონსორობას კი მას საქართველოს მინისა და მინერალური წყლების კომპანია "ბორჯომი" უწევს.

მერს კენინგემი: "ეხლასა და ხვალეს შორის ვარ"

ნია ნუსუბიძე

წელს მერს კენინგემის ქორეოგრაფიული კომპანია 50 წლის იუბილეს ზეიმობს. ამ თარიღთან დაკავშირებით დადგმები მრავალ ქალაქში იმართება. კენინგემი კი კვლავაც ფორმაშია.

ის ვაშინგტონის შტატში დაიბადა და ქორეოგრაფიული განათლება სიტელში მიიღო. 1939-45 წლებში მართა გრემის კომპანიის სოლო-მოცეკვავე იყო. პირველი სოლო-კონცერტი ჯონ კეიჯთან ერთად ნიუ იორკში 1944 წელს გამართა. საკუთარი კომპანია კი 1953 წელს ჩამოაყალიბა. მას შემდეგ მისი ქორეოგრაფიით 200-ზე მეტი ნაწარმოები დაიდგა. მის სპექტაკლებს ასრულებდნენ ნიუ იორკის, პარიზის ოპერის, ბოსტონის, პენსილვანიის, ციურიხის, ლონდონის ბალეტები...

პარიზში, Theatre de la Ville-ის სცენაზე ჩამორთმეულ ინტერვიუს თანამედროვე ცეკვის მეტრთან - მერს კენინგემთან, თამამად შეიძლება ვუწოდოთ - ცხოვრების გაკვეთილი ცეკვის გაკვეთილის პარალელურად.

- როგორია მერს კენინგემის ერთი ჩვეულებრივი დღე ნიუ იორკიდან შორს - საგასტროლო ტურნეში?

- ჩემს ცხოვრებას და შესაბამისად, ყველა ჩვეულებრივ დღესაც ცეკვა მართავს. ჩვეულებად მაქვს ჩემს მოცეკვავეებთან ერთად შუადღისას დაიწყო მეცადინეობა, ისე, დილის რვის ნახევარზე ვდგები, ვვარჯიშობ, გაკვეთილს ვაშუადებ და რეპეტიციისას საღამოს პროგრამაზე ვფიქრობ; შუაში კი მოცეკვავეებთან ერთად ვისვენებ. ყოველთვის თან მაქვს კომპიუტერი და როგორც კი რამდენიმე თავისუფალ წუთს ვიშოვი, მაშინვე მივამუშრებ ხოლმე. საღამოს წარმოდგენის შემდეგ, სასტუმროში მივრბივარ. ღმერთო ჩემო!

- ნამდვილი რუტინაა, არა?
- რეგულარული საშუაო - ახეთი განსაზღვრება უკეთესია. ამავე დროს, რასაც მე ყოველდღიურად ჩემი კომპიუტერით ვაკეთებ, ყოველგვარ ნორმას სცილდება; რომ აღარაფერი ვთქვათ ერთ მოცეკვავესთან ცალკე რეპეტიციაზე, რასაც განსაცვიფრებელი შედეგი მოაქვს. ზოგჯერ ქარაფშუტობასაც ვიჩენ, პარიზში ერთ-ერთი სპექტაკლის ბოლოს, შესანიშნავ რესტორანში ამოვყავით თავი და უნდა ვალიარო, რომ გვიან დავიძინე...

- დღეს შეძლებდით თუ არა თქვენი კომპიუტერის გარეშე მუშაობას?

- ალბათ, გაუგებრობაში მოვყევოდი. კომპიუტერი ჩემს ქმნილებაზე მუშაობის მხოლოდ ნაწილს წარმოადგენს, მისი წყალობით შემიძლია ვიზუალურად დავინახო ის ფიგურები, რომელთაც მოცეკვავეებისთვის ვიკონებ. კომპიუტერი ნათელს ფენს ჩემს შეხედულებას ქორეოგრაფიული შესაძლებლობების უსასრულობაზე. მაგრამ, ამის შემდეგ, საჭიროა სტუდიაში მუშაობა და მოძრაობების ინდივი-

დზე მორგება. ამის გარეშე წარმოუდგენელია!

- ე.ი. ამ ხნის მანძილზე თქვენ ინფორმაციის დიდოსტატი გახდით...

- დიდ საიმოვნებას ვიღებ კომპიუტრისგან, მაგრამ მთელ ჩემს თავისუფალ დროს მას ვერ ვუთმო. უფრო სწორი იქნებოდა მეთქვა - მისი საშუალებით სირთულეებს ვძლევ, მოძრაობებს ვაფიქსირებ. ამ შესაძლებლობებს შემდეგ მოცეკვავეები იყენებენ. ყოველივე ეს უდიდეს მოთმინებას მოითხოვს, რათა რეპეტიციების დროს ვირტუალობა რეალობად იქცეს. ორი ერთნაირი სხეული და, მით უმეტეს, სული, არ არსებობს.

- თვლით თუ არა, რომ თქვენი ქორეოგრაფიული კარიერის დასაწყისიდან დღემდე, მოცეკვავე-

თა ფიზიკურმა მონაცემებმა და მენტალიტეტმა ევოლუცია განიცადა?

- ოცდაათ წელზე მეტია, რაც იმ ხალხთან ვმუშაობ, რომელთაც ან საერთოდ არ იცოდნენ ცეკვა, ან სხვანაირად იყვნენ ფორმირებული. ამიტომაც, მათთან ბევრი უნდა მემუშავა, რათა შედეგი რაღაცაზე გამეთვალა. ამჟამად ისეთ მოცეკვავეებს ვფლობ, რომელთაც უმაღლესი დონის საფუძველი აქვთ. ერთი ცოდნისა, ისე უნდა შეასრულონ მოძრაობა, თითქოს, ეს პირველად ხდებოდეს, თუნდაც მანამდე ათჯერ მაინც პქონდეთ შესრულებული. ჩემი მოცეკვავეები სცენაზე ორქიდეებივით არიან! ჯონ კეიჯის რემარკას ვიხსენებ, რომელიც მან მოცეკვავეებმა გაკვირვებულგმა შეხედეს და მხოლოდ ერთმა მათ-

განმა წარმოთქვა: "კი, მაგრამ უამრავი ძვირფასი დრო დაგხარჯეთ, რათა იქამდე მიგვეღწია, რასაც თქვენ წინააღკეთებდით!" ძალზედ შთამბეჭდავი მომენტი იყო.

- არსებობს თუ არა ისეთი გამოწვევა, ან აზრი, რომელსაც თქვენს მოცეკვავეებს ხშირად უშვობთ?

- ხშირად ვიმეორებ ხელახლა აყვავებული ორქიდეის მეტაფორას. ვეუბნები, რომ მიუხედავად მათი ცოდნისა, ისე უნდა შეასრულონ მოძრაობა, თითქოს, ეს პირველად ხდებოდეს, თუნდაც მანამდე ათჯერ მაინც პქონდეთ შესრულებული. ჩემი მოცეკვავეები სცენაზე ორქიდეებივით არიან! ჯონ კეიჯის რემარკას ვიხსენებ, რომელიც მან მოცეკვავეებმა გაკვირვებულგმა შეხედეს და მხოლოდ ერთმა მათ-

უბადლო იყო, ახლა უფრო წინ წაღით და რამდენიმე შეცდომა დაუშვით". ეს ზუსტად ის შემთხვევაა, რაც პრაქტიკაში უნდა განვახორციელო.

- რა კრიტერიუმით იჩნევთ ახალ მოცეკვავეს და რას ურჩევდით დებიუტანტს?

- უმეტესად, დამწყები მოცეკვავეები ჩემს კურსებზე დადიან. შემდეგ მათ მაღალ კლასებში ვრიცხავთ, სადაც უკვე რეპერტუარს უხსნიან. დებიუტანტს კი, ალბათ, ვეტყვოდ: "რისი გაკეთება შეგიძლია, რაც სხვებს დაეხმარება?" ვერ ვიტყვი, რომ ეს ადვილია, რადგან ამჟამინდელ საზოგადოებაში იოლი არ არის იყო მოცეკვავე. აუცილებლად ვეტყვოდ: "არსებობს ისეთი ხელობა, რომელიც უფრო ბედნიერს გაგხდიდა? თუ არსე-

ბრძანება: შავ-თეთრი ტანსაცმელი

კლასიკური "შანელი" და მისი თანამედროვე კლასიკურობის შემქმნელი დიზაინერი კარლ ლაგერფელი ფრიად არაკლასიკურ სიტუაციაში აღმოჩნდნენ. მოდის სახლს ზოგიერთი ფოტოგრაფი ბოიკოტით ემუქრება. ისინი აცხადებენ, რომ საერთოდ არ დაესწრებიან "შანელის" ჩვენებას, თუკი, მოდის სახლი მოთხოვნას არ შეცვლის და ფოტოგრაფებს თავისუფალ ტანსაცმელში მისვლის უფლებას არ მისცემს. საქმე ის გახლავთ, რომ ლაგერფელმა ფოტოგრაფებს თითო პერანგში, შავ ქურთუკსა და შავ შარვალში გამოწყობა მოსთხოვა, რადგან იმავე შოუზე გადაღებულ კადრებს გამოიყენებენ ახალი "შანელი №5"-ის რეკლა-

მაში, რომელშიც ნიკოლ კიდმანი თამაშობს, ეს ჩაცმულობა კი რეკლამისთვის სჭირდებათ.

ფოტოგრაფები კი ბოპოქრობენ. რუმინელი დენ ლეკა აცხადებს: "ყოველთვის ასეა ხოლმე, ჩვენ ისე გვეპყრობიან, როგორც მეორეხარისხოვან ადამიანებს მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს გარეშე ვერც ერთი მოდის ჩვენება ვერ ჩაივლიდა. ამიტომაც, არ ვაპირებ, ლაგერფელდის მოთხოვნის შესრულებას და ჩავიცვამ იმას, რასაც აქამდე ვიცავდით".

თუმცა, ეს კიდევ არაფერია იმასთან შედარებით, რასაც დანარჩენი ფოტოგრაფები აპირებენ. ზოგი მათგანი ამბობს, რომ ჩვენებაზე თეთრი პარკით მივა, რათა ლაგერფელი გააშაყიროს. ზოგი კი

ცხვირზე მასხარის ნითელი ბურთის დამაგრებას და პროტესტის ამ ფორმით გამოხატვას აპირებს.

ნამყვანი იტალიელი ფოტოგრაფი გრაციანო ფერარი დასძენს, რომ "შანელის" თხოვნას ვერაფრით დააკმაყოფილებს, რადგან თან შესაბამისი ტანსაცმელი არ წაუღია. "ისინი არ გვაძლევენ სამოსს, რომლის ჩაცმასაც გვთხოვენ. თან ამ მოთხოვნის შესახებ არც წინასწარ გაუფრთხილებივართ ვინმეს. და არც მონორარის გადახდა არ უნდათ - ჩვენ ხომ, ფაქტობრივად, მათ რეკლამაში უნდა ვითამაშოთ".

მოკლედ, ფოტოგრაფები ამბობი-სთვის ემზადებიან. "შანელი" კი უკან არ იხევს და ჩვენებას პარასკევს, დღის 10-ის ნახევრისთვის გგმავს.

განმეორდება თუ არა რიკორდი

1990 წელს ბარბარა პიჩეშკა ჯონსონმა - ამერიკის ერთ-ერთ უმდიდრეს კაცზე გათხოვილმა პო-ლონელმა ქალმა "კრისტის" აუქციონზე 15.2 მილიონ დოლარად, დეკემბერ-18 საუკუნის იტალიური კარა-

და, სახელად "ბადმინტონის კაბინეტი" შეიძინა.

იმ დღეს მსოფლიო რეკორდი დამყარდა. ექსპონატი გახდა ყველაზე ძვირ ფასად გაყიდული ავე-მე-18 საუკუნის იტალიური კარა-

ბობს, მაშინ ცეკვა უნდა მიატოვო, თუ არა და, მაშინ - შეუპოვრად "მიანექი!"

- წელს მერს კენინგემის ცეკვის კომპანიის 50 წლისთავს ზეიმობთ...

- დიახ, მთელი წელიწადი ამ მოვლენას ეძღვნება. მაგრამ მინდა აღვნიშნო, რომ ეს ღირსებების კორიანტელი კი არ იქნება, არამედ ფქტი, რათა ჩვენი მუშაობის შედეგი ვაჩვენოთ იმ ადგილებშიც კი, სადაც აქამდე ფეხიც არ დაგვიდგამს, თუნდაც შეერთებულ შტატებში. ყოველ ჯერზე, მაყურებელი დიდი ენთუზიაზმით გვხვდება; ბევრს ჩვენი ქორეოგრაფიის შესახებ მხოლოდ ტელეეკრანიდან ან საგაზეთო სტატიიდან შეუტყვია, სცენაზე კი არასდროს ვუნახივარ. ვიცი, რომ დღეს მაყურებლის შეხედულება შეიცვალა.

- სპექტაკლი Split Sides, რომელიც თქვენ პარიზში წარმოადგინეთ, თავისი საცეკვაო კომბინაციებით, მუსიკით, დეკორაციით, კოსტიუმებით და განათებით, რისკზეა გათვლილი - ცეკვის სულს ხომ არ ეწინააღმდეგება?

- ჩემმა მოცეკვავეებმა იციან ჩემი დამოკიდებულება რისკთან და ბედთან. მათ ესმით, რომ ამას უწყვეტობის შეგრძნებასთან აქვს კავშირი. მართალია, რომ ოცდათორმეტ ვარიაციულ კომბინაციაში რისკის ფაქტორი არსებობს, მაგრამ შეუძლებელი არაფერია. ასე ვთქვათ, რისკი სასტარტო წერტილია და არა დასასრული.

- თქვენ თუ ხართ აზარტული?

- აზარტული თამაშების, მათ შორის კარტის ფანი არასდროს ვყოფილვარ, მაგრამ ყოველ საღამოს Split Sides-ის წარმოდგენის წინ საკუთარ თავს ვეუბნები: "მოიცა, მოიცა, ეს საინტერესო უნდა იყოს!"

- ახალ დადგმაში მოცეკვავეები ცხოველების, ჩიტების მოძრაობებს იყენებენ...

- ნებისმიერი სახის მოძრაობა შთამაგონებს. ზოგიერთი ცხოველის მოძრაობის გამოვლენა ადამიანს არ შეუძლია, ამის მიმართ ინდეფერენტული არ ვარ. ცეკვის რიტმი მუსიკით კი არ განისაზღვრება, არამედ მოძრაობის მანერით, ბუნებაში ეს ნათლად ჩანს. ყოველთვის მსურდა ნათელი და გასაგები გამეხადა ჩემი ცეკვა. ნუ დაგავინწყდებათ, რომ ცეკვა ქალების და მამაკაცების მიერაა შექმნილი და ეძღვნება სხვა მამაკაცებს და ქალებს.

- რა გეგმები გაქვთ 2004 წელს?

- საშემოდგომო კალენდარი დატვირთულია ნიუ იორკის ბრუკლინის მუსიკალურ აკადემიაში და ლონდონის ტეიტ მოდერნში გამოცემაში. წლის ბოლოს ახალ პიესაზე ვინწყებ მუშაობას, კომპანია კი გასტროლებს უჩემოდ გაგრძელებს. უკან მიხედვის დრო არასდროს მაქვს, უფრო ანჟიოში ვარ, ვიდრე წარსულში. ფაქტობრივად, შემიძლია ვთქვა, რომ ახლასა და ხვალეს შორის ვარ! ქორეოგრაფიულ ენაზე - ახალად, უცნობი გზის გაკვალვას ვცდილობ, ნახავთ, კიდევ ბევრი სახალე იქნება კენინგემთან!

ფეხბურთი

როლარია ჟეჟას და ფიჟას საბრანტო პროგრამები აღადგინა

მიხეილ აბაიშვილი

ძველ თანამდებობაზე, საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის გენერალური მდივნის პოსტზე დაბრუნებული-მა ვალერი ჩოლარიამ გუშინ გამართულ პრესკონფერენციაზე სასაიმოვნო ამბავი გვამცნო: ფიჟამ და უეფამ სფფ-ს პრაქტიკულად აღუდგინეს ფინანსური დახმარების პროგრამები. ამ მიზნით ჩოლარია 28 სექტემბერს გაემგზავრა შვეიცარიაში, სადაც ჯერ ფიჟას, ხოლო შემდეგ უეფას მტაბბინაში უმაღლესი დონის შეხვედრები გამართა. იგი ორი დღის წინ დაბრუნდა ევროპიდან, გუშინ კი ფურნალისტებს შეხვდა.

გენერალურმა მდივანმა, რბილად რომ ვთქვათ, გაცოცხა გამოხატა იმ განცხადებების გამო, რომელსაც მისი ოპონენტი, სფფ-ს აღმასრულებელი დირექტორის თანამდებობიდან გათავისუფლებული ანდრო აბაშიძე აკეთებს, თითქოს უეფას და ფიფას საგრანტო პროგრამები მხოლოდ დროებით იყო შეჩერებული და ამ საფეხბურთო ორგანიზაციებმა ფინანსური დახმარებები თავისთავად, ბუნებრივად გაანახლეს. ვალერი ჩოლარიას თქმით, ეს განცხადება სიმართლეს არ შეესაბამება, რაც უეფადან და ფიფადან სფფ-ში მისული ოფიციალური წერილებიდანაც ჩანს.

“ჯერ კიდევ თენახვერის წინ, კერძოდ, 30 აგვისტოს, უეფას პროგრამა “ჰეთ თრიკის” მთავარმა კოორდინატორმა ბრუნო ვოლფსბერგმა სფფ-ს გაუგზავნა წერილი. ეს ბატონი ითხოვდა, რომ სფფ-ს პრეზიდენტს და აღმასრულებელ დირექტორს (მერბე ჟორდანიას და ანდრო აბაშიძეს,-რედ.) გრანტის მისაღებად უეფაში გაეგზავნათ ყველა საჭირო დოკუმენტი - პროექტი, ხარჯვითი ნაწილის ანგარიში, დასაბუთება და ასე შემდეგ. თან, ეს დოკუმენტაცია დამოწმებული უნდა ყოფილიყო ორივე ხელმძღვანელი პირის ხელმოწერით. ჩემთვის უცნობი მიზეზების გამო ეს არ გაკეთდა. უკვე 27 სექტემბერს, ევროპაში ჩემს გამგზავრებამდე, სფფ-მ მიიღო კიდევ ერთი ოფიციალური წერილი, რომელშიც უეფა ფედერაციას ატყობინებდა “ჰეთ თრიკის” საბჭოს გადაწყვეტილებას პროგრამიდან საქართველოს სრულად ამოღების თაობაზე (ჩოლარი-ამ წარმოვიგდგინა ეს ოფიციალური წე-

ლეან სარაალუსი ფოტო

რილები,-მ.ა.). ეს დადასტურებს, რომ საქართველოს მხოლოდ დროებით არ შეწყვეტია დაფინანსება და სფფ, მართლაც, ამოღებული იყო დახმარების პროგრამიდან. ანალოგიური სიტუაცია იყო ფიფას პროგრამა “გოლი 2”-თან დაკავშირებითაც. 21 სექტემბერს სფფ-მ ფიფადან მიიღო წერილი, რომლის მიხედვითაც ეს ორგანიზაცია წუხილს გამოთქვამდა სფფ-ს მხრიდან ნაკისრი ვალ-

დებულებების შესრულებლობის გამო და ამ მოტივით “გოლი 2”-ის პროგრამით გათვალისწინებულ დაფინანსებას უწყევტდა ჩვენს ფედერაციას (ჩოლარიამ ეს წერილიც წარმოადგინა). ნაკისრ ვალდებულებებში იგულისხმებოდა, რომ ფიფასთვის უნდა წარგედგინა ქართული ფეხბურთის მრავალწლიანი განვითარების გეგმა, რომლის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილი იქნებოდა

“გოლი 2”. ასევე უნდა მომხდარიყო ფიფას პროგრამა “გოლი 1”-ის გრანტით აშენებული ტექნიკური ცენტრის ფიფას რეგლამენტის შესაბამისად დატვირთვა. არც ერთი ეს პირობა ფედერაციას, შესრულებული არ ჰქონდა”, - განაცხადა ვალერი ჩოლარიამ.

ექვტარეშეა, რომ ვალერი ჩოლარი-ას დიდი ავტორიტეტი აქვს საერთაშორისო საფეხბურთო სტრუქტურებში. ეს

იქიდან ჩანს, რომ მან სულ ხუთ დღეში მოახერხა სფფ-ს მიმართ უეფას და ფიფას კეთილგანწყობის დაბრუნება და ჩვენს ფედერაციას აღუდგინეს “გოლი 2”-ის და “ჰეთ თრიკის” პროგრამები.

“შვეიცარიის ქალაქებში, ნიონსა და ციურხში შეხვდვი ორივე პროგრამის ხელმძღვანელებს. პროგრამა “გოლი 2”-ის მთავარი კოორდინატორი ევა პა-სკიე და კოორდინატორი აღმოსავლეთ

ბამოიყანა შანსი, რომელიც არ გაქვს!

იენს ლემანი იმედს არ კარგავს

გერმანიის ნაკრების კარისტვის ბრძოლა გრძელდება. ოლივერ კანი ჯერაც ძირითადის მკარება, თუმცა, იენს ლემანი არ ეხრება და კვლავინდებურად აცხადებს, რომ კანზე უკეთესი მკარეა.

- **პერ ლემან, როგორ მოგწონთ გამოთქმა: “შენ არ გაქვს შანსი, გამოიყენე ის”?**

- წმინდა სპორტული თვალსაზრისით ძალიანაც კარგი შანსი მაქვს, მაგრამ არ მყავს ლობი, რადგან საზღვარგარეთ ვითამაშობ. თუმცა, ღრმად ვარ დაბრწუნებული, 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე ნაკრების კარს დავიცავ.

- **საიდან ასეთი თავდაჯერებულობა?**

- ამის თქმის საშუალებას ჩემს მიერ განვლილი გზა მაძლევს.

- **იგივეს ამბობდით ერთი წლის წინათ.**

- გასული სეზონი საუკეთესო იყო ჩემს კარიერაში. ამიტომ ის, რომ ევროპის ჩემპიონატზე ვერ ვითამაშე, დიდი იმედგაცრუება იყო ჩემთვის. მოუხდევად ამისა, თავს იმდენად შეურაცხყოფილად არ გვრძნობ, რომ თამაშს თავი დავანებო. თუ ჩემი ფიზიკური მდგომარეობა კვლავაც ასეთი დარჩება, 2006 წლის მუნდიალზე აუცილებლად ვითამაშებ.

- **გერმანიის ნაკრების მწვრთნელმა კლისნამანმა ცოტა ხნის წინათ ოლივერ კანის “გამომწვევი” გინოლათ. ასეთი პერსპექტია თქვენთვის საკამარისა?**

- ცხადია, მე თამაში მინდა. გამონკევა მაშინაც იქნებოდა, კლისნამანს

იენს ლემანი

იმედს არ

კარგავს.

რომ ეთქვა, ლემანი პირველიაო. ეს ყველაფერი მხოლოდ სიტყვების თამაშია. ჩემთვის მნიშვნელოვანი ის არის, თუ რა შანსს მივღებ.

- **როგორ ფიქრობთ, უფრო ოლივერ კანის მითთან ხომ არ გინვეთ პაექრობა, ვიდრე რეალურ კანთან?**

- ასე ფიქრობ. მაგრამ მე საერთოდ არ უნდა მჭირდებოდეს ვინმესთან პაექრობა. ჩემი სპორტული მიღწევებით დავიმსახურე, რომ ძირითაღში ვითამაშო. იმ გამოცდილებით, რომელიც აქამდე დავაგროვე, ჩემი სპორტული კარიერის მწვერვალზე ვარ.

- **ახლა კანიც ძალიან მოტივირებულია. ის “ზაიერნში” კონტრაქტს 2008 წლამდე გაგრძელებაც კი ფიქრობს.**

- სამწუხაროა, 2006 წლის შემდეგ ერთი-ორი წელი “ზაიერნში” თამაში მეც მინდოდა.

იუბილარები

გოლი გაიტანა. ყველაზე დასამახსოვრებელი მატჩი კი გაიმართა 1947 წელს, როდესაც ინგლისის ნაკრებმა პორტუგალიის ეროვნული გუნდი 10:0 დაამარცხა, ტომი ლოუტონმა კი პოკერი შეასრულა.

ბერნ ნორდკისტი

დაბადების თარიღი: 1942 წლის 6 ოქტომბერი
ნაკრები: შვედეთი
კლუბები: “პალსტერგი”, “ნორჩეპინგი”, “ჰსე”, “გოტობორგი”, “მინესოტა ქიქსი”, “ერგრუტე”

ერთ დროს ნორდკისტიც მსოფლიო რეკორდის ავტორი იყო - ეროვნულ ნაკრებში მას 115 მატჩი ჰქონდა ჩატარებული. სამოყდათიან და ოთხმოციან წლებში ასეთი მიღწევით ვერც ერთი ფეხბურთელი ვერ დაიკვესნიდა. შეუძლია ნაკრებთან ერთად მან სამ მუნდიალზე ითამაშა: ბრაზილიაში 1970 წელს, გერმანიაში 1974 წელს და არგენტინაში 1978 წელს, ხოლო “ნორჩეპინგთან” ერთად ორჯერ გახდა შვედეთის ჩემპიონი და ერთხელ შვედეთის თასიც აწია. ამის შემდეგ ის ნიდერლანდებში გადაბარგდა და “ჰსე”-სთან ერთად მოიპოვა ჰოლანდიის თასი. ჰოლანდიიდან

იურგენ კოლერი

დაბადების თარიღი: 1942 წლის 6 ოქტომბერი
ნაკრები: გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა, გერმანია
კლუბები: “ლამპსპაიში”, “ვალდჰოფ-მანჰაიმი”, “კიოლინ”, “ზაგარია”, “იუვენტუსი”
დორტმუნდის “ბორუსია”

იურგენ კოლერმა სახელი მოიხვეჭა “ვალდჰოფ-მანჰაიმიშ”, საიდანაც “კიოლნიშ” გადავიდა. 1989 წელს ის მიუნხენის “ზაგარიაშ” კაპიტანი გახდა. შეიძინა და კოლერი მსოფლიოს ყველაზე ძვირად ღირებული მცველი გახდა. ორი წლის შემდეგ ტურინის “იუვენტუსმა” 7,1 მილიონი ევრო გადაიხდა გერმანელ ფეხბურთელში, რაც ისევ სარეკორდო თანხა აღმოჩნდა მსოფლიო ფეხბურთისთვის. 1990 წელს იტალიაში იურგენ კოლერი მაშინდელ ფფრ-ს უძ-

- **ხუმრობთ?**
- სანახევროდ. ჩემი ოჯახი მოგვიანებით მიუხეხნში აპირებს გადასვლას.
- **საერთოდ, წარმოგიდგენიათ მუნდესლიგაში დაბრუნება?**
- მუნდესლიგაში თამაში დიდ სიამოვნებას მანიჭებდა. არჩევანი ყოველთვის დიდია. თუმცა, სიამოვნებით გავაგრძელებდი კონტრაქტს “არსენალთანაც” და კარიერას აქ დავასრულებდი, რადგან პრემიერლიგა ახლა ყველაზე ცოცხალი ლიგაა.
- **ის, რომ თქვენ საზღვარგარეთ თამაშობთ, მომგებიანია თუ წამგებიანი?**
- მეკარისთვის ეს წამგებიანია. თუმცა, აქ ყოფნა დიდ სიამოვნებას მანიჭებს. “არსენალში” იმიტომ ვითამაშობ, რომ წარმატებებს მივაღწიო და ყოველდღიურად ვისწავლო.
- **მეკარეობა ინგლისში უფრო ძნელია?**
- ბევრად უფრო ძნელია. ბუნდესლიგაში, თუ იქ ოდესმე დაბრუნდები, ამოსუთნქვის საშუალება მექნება, აქ კი არ მაქვს. აქაური თავდასხმელები სრულიად არ ერიდებიან მეკარეებს. ხშირად იქმნება ისეთი სახიფათო სიტუაციები, რომელთა დროს ბუნდესლიგაში მაშინვე აჩერებენ თამაშს და თავდასხმელს აჯარიმებენ.

- **კიდევ რა განსხვავებაა?**
- აქ ბევრად უფრო ნაკლები სტრესია. დორტმუნდისგან განსხვავებით, აქ ერთხელაც არ ყოფილვარ ავად. ვარჯიშებზე ვისვენებთ. კვირაში ერთი დღე კი პრესას ეთმობა.
- **რომელ კომპონენტებში მოუმა-**

ტეთ საგრძნობლად?

- საგრძნობლად არ მომიმატებია თამაშისთვის. აქამდე რომ ცუდი მეკარე ყოფილიყავი, “არსენალი” ხომ არ გადამიყვანდა.

- **გერმანიაში გაკლავთ ისეთი ლობი, როგორიც კანს ჰყავს? მაგალითად, ბრაზილიის ნაკრებთან მატჩის შემდეგ ული ჰოინესმა განაცხადა, სანამ კანი თამაშობს, თქვენ მეორე მეკარეობით უნდა დაკმაყოფილდეთ.**

- ეს განცხადებები მოსაწყენია ჩემთვის, რადგან მეკარის თამაშზე ბევრს საერთოდ წარმოედგნა არა აქვს. ამ აღმიანების გამონათქვამები სასაცილოდ ჟღერს.

- **ნაკრების ყოფილი მეკარე ტონი შუმასერიც იმ აზრისაა, რომ პირველი ნომერი ოლივერ კანი უნდა იყოს.**

- ზოგიერთი ადამიანი მთოცებს. შუმასერი ერთი კვირის განმავლობაში ადევნებდა თვალს ჩემს ვარჯიშს “არსენალში”. ის პირადად ჩემი სტუმარი იყო და სრულიად საპირისპირო რაღაცებს მეუბნებოდა. შესაძლოა, მას უნდა, რომ “ზეთერნს” მეკარეების მწვრთნელი გახდეს.

- **ის, რომ თქვენ და ოლივერ კანს ერთ დროს მოგიხდათ თამაში, თქვენი კარიერის გარკველია?**

- არა მგონია, რომ ეს პრობლემა მხოლოდ ერთი ადამიანით არის გამოწვეული. თამაში აუცილებლად მომწევს. მთავარია, ყველაფერი კარგი დასასრულე ჰქონდეს! 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე გერმანიის გარაჯევა და მე - ნაკრების კარბი.

“აპოლინი”, “ნეა სალამისი”, პოლონეთის ნაკრები (მთავარი მწვრთნელი) - 1952
ნილ ჟუინი (ირლანდია, “არსენალი”, “მანჩესტერ სიტი”, “სანდერლანდი”) - 1966
კენეტ ანდერსონი (შვედეთი, “ესკილსტუნა”, “გოტებორგი”, “მეგლენი”, “ნორჩეპინგი”, “ლილი”, “კანი”, “ბარი”, “პოლინა”, “ლაციო”, “ფენერბაჩე”) - 1967
ანდრეას იაკობსონი (შვედეთი, “ლანდსკრუნა”, “ჰელსინბორგი”, “ჰანზა”, “ბრონდბოუ”) - 1972
მარტინ იორგენსენი (დანია, “ორჰუსი”, “უდინგეუ”) - 1975

ვლადიმირ მანჩევი (ბულგარეთი, სოფისი “ცსკა”, პლევენს “სპარტაკი”, “ლილი”) - 1977

დანიარჩენი იუბილარები

კაარ ინგე ლინდბი (ნორვეგია) - 1939
ივან (იგო) შუშკი (ზორვატა) - 1946
ოსკარედ გროზბი (ლობენშაინი) - 1946
ერნი კესელერი (ლუქსემბურგი) - 1946
კევანი რაიმბანი (ლატვია) - 1950
დომინიკ კროშო (საფრანგეთი) - 1951
ბენრან მარე (საფრანგეთი) - 1956
ჟოზე ჟოიო მენდემ პრატამ (პორტუკ.) - 1957
გრემ ატკინსი (ინგლისი) - 1959
ვოლფმარს კუნდერტას (ლიტვა) - 1959
დიეგო პრესკერს (იტალია) - 1963
აურელ სიმონი (რუმინეთი) - 1963
პაულ ულსენი (დანია) - 1965
ჰეტერ ზიპელი (გერმანია) - 1969
სმარაგდა კალაფრია (გერმანია) - 1976

კიდევ ერთზე ვიძყვით: ლაბანდარული

სანდრო ნაპერინენი

ორშაბათს მხოლოდ ხმები იყო, სამშაბათს კი დადასტურდა: ეროვნული საკალათბურთო ასოციაცი-ის უკანასკნელი წლების ერთ-ერთი ყველაზე ძლიერი კალათბურთელი კალათბურთიდან წავიდა.

გამოცანასავით რომ არ გამო-მივიდეს, ახლავე გეტყვით: ეს კალათბურთელი, მართლაც, ლეგენ-დად დარჩება: კალათბურთის ვერც ერთი მოყვარული ვერ დაი-ვინწყებს "ჩიკაგო ბულზის" 33 ნომ-ერს სკოტი პიპენს.

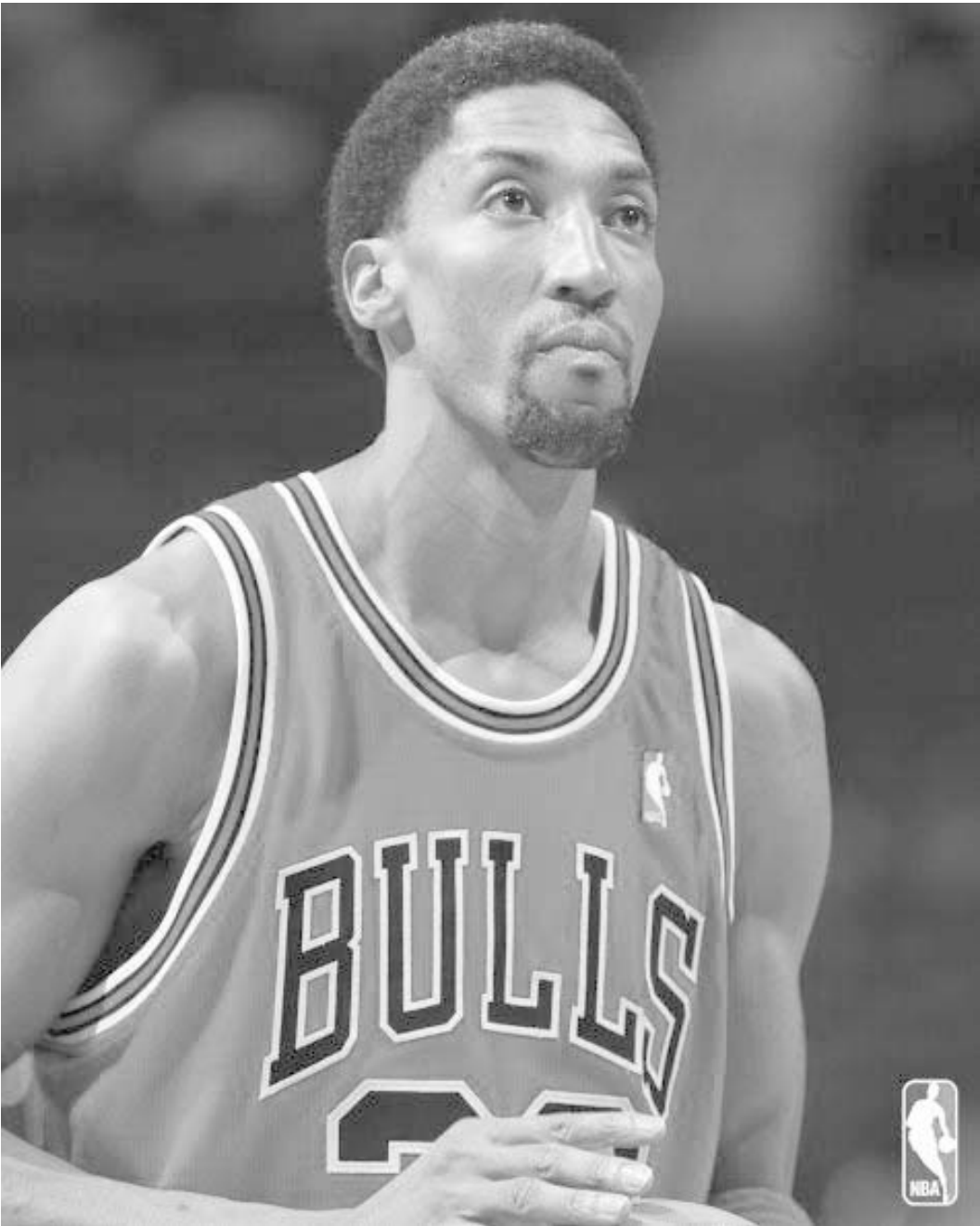
დიახ, პიპენი წავიდა, მაგრამ დაგვიტოვა უამრავი ულამაზესი მომენტი, რომლის მთავარი გმირი თავად არის.

"გადაწყვეტილების მიღება ძალიან ძნელი იყო, - ამბობს ლე-გენდარული ფორვარდი, - კალათბურთი ჩემი ცხოვრების დიდი ნაწილია. მე და ჩემი ოჯახი დიდ მადლობას ვუხდით გულშემატ-კიერებს და "ჩიკაგო ბულზს".

"ჩიკაგო ბულზის" მფლობელმა ჯერი რეინსდორფმა სკოტი პიპენს თავისი კლუბის ყველა დროის ერთ-ერთი საუკეთესო კალათბურთელი უწოდა და უღრმესი მადლობა გადაუხადა ყველაფრისთევს, რაც პიპენს "ჩიკაგო ბულზისთვის" გაუკეთებია. პიპენს კი ძალიან ბევრი აქვს გაკეთებული. მაიკლ ჯორდანი რომ არა, ჯერი რეინსდორფი სკოტი პიპენს **კლუბის ყველა დროის ერთ-ერთ საუკეთესო კალათბურთელად დაასახელებდა**. პიპენმა და ჯორდანმა ჩიკაგოელ ხარებს ექვსჯერ მოაგე-ბინეს ჩემპიონის ბეჭედი. სკოტი პიპენი 1999 წელს "პიუსტონ როქე-თსში" გადავიდა. ამის შემდეგ "პორტლენდ ტრილ ბლეიზერსში" ითამაშა, ხოლო გასულ ზაფხულს "ჩიკაგო ბულზთან" ორწლიანი კონტრაქტი გააფორმა, თუმცა, ჩიკაგოელთა შემადგენლობაში მხოლოდ 23 მატჩი ჩაატარა. დეკემბერში მუხლის ოპერაცია გაუკეთეს, რის შემდეგაც ფორმა ვეღარ აღიდგინა და მიხვდა, რომ კალათბურთის თამაშს ვეღარ შეძლებდა.

სკოტი პიპენი მეორე კალათბურთელია კარიმ აბდულ-ჯაბარის შემდეგ პლეი-ოფში ჩატარებული მატჩების რაოდენობის მიხედვით - 208 (კარიმ აბდულ-ჯაბარი - 237 მატჩი). საინტერესოა ისიც, რომ პიპენი მთელი თავისი კარიერის მანძილზე პლეი-ოფში ხვდებოდა. ერთადერთი გამონაკლისი შარშანდელი წელი იყო.

ეროვნული საკალათბურთო ასოციაციის 50 წლისთავზე პიპენი ყველა დროის 50 საუკეთესო კალათბურთელის სიაში შეიყვანეს. 1992 წელს ის აშშ-ის ოლიმპიური ნაკრების წამყვანი კალათბურთელი იყო (რა თქმა უნდა, მაიკლ ჯორდანთან

სკოტი პიპენმა კარიერა დაასრულა.

ერთად). 1992 წლის ამერიკის ოლიმპიური ნაკრები კი ის გუნდია, რომელმაც DREAM TEAM-ის (ოცნების გუნდი) სახელი დაიმსახურა.

ჩიკაგოელების აღმასრულებელმა ვიცე-პრეზიდენტმა ჯონ პაქსონმა, რომელიც პიპენის თანაგუნდელიც იყო, განაცხადა: "სკოტი თანაგუნდელია, რომლის იმედიც ყოველთვის მქონდა. ის გამარჯვე-ბულია და ყოველთვის გამარჯვე-ბული იქნება. ჩვენ მას ყველაფერ კარგს ვუსურვებთ და ყოველთვის მის გვერდით ვიქნებით".

ამდენი ქება-დიდების მიუხედავად, როგორც ჩანს, კლუბის ხელმძღვანელობა არ აპირებს, პიპენს რაიმე პოსტი შესთავაზოს ხარების გუნდში. 33-ნომრიანი მაისურა კი სამუდამო პენსიაში გაუშვეს - "ჩიკაგო ბულზის" შემადგენლობაში ვეღარავინ მოირგებს 33-ნომრიან მაისურას. ამ მაისურზე სხვა გვარი არ დაინერება. სანწყენია, რომ პიპენი წავიდა, მაგრამ ამეყვეწად კარგიც ბევრი

ხდება. რამდენიც წავა, იმდენი მოვა! ვინც ეროვნულ საკალათბურთო ასოციაციას სისტემატურად ადევნებს თვალყურს, კარგად ეცოდინება, რომ შარშან, დეკემბერში, "ნიუ-ჯერსი ნეთისს" ცენტრს ალონსო მურნინგს თირკმელი გადაუწერგეს, რის შემდეგაც ექიმებმა კალათბურთის ქომაგებს ასპროცენტინი გარანტია მოგვცეს, რომ ის ველარასოდეს ითამაშებდა კალათბურთს. ეს თავად მურნინგმაც თქვა, თანაც, არც ისე დიდი ხნის წინ. 7 ივნისს, გოლფის ტურნირის დროს, მურნინგმა განაცხადა, რომ კალათბურთში მისი დაბრუნება გამორიცხულია, მაგრამ...

ორშაბათს ალონსო მურნინგი ჟურნალისტების წინაშე წარდგა "ნიუ-ჯერსი ნეთისს" მაისურით და განაცხადა, რომ ვარჯიშს იწყებს, რათა ახალი სეზონიდან თავის გუნდს შეუერთდეს და გამარჯვე-ბების მოპოვებაში დაეხმაროს.

"კალათბურთში ჩემი დაბრუ-

ნება ორმა მიზეზმა განაპირობა, - ამბობდა 34 წლის კალათბურთელი პრესკონფერენციაზე, - პირველი ის არის, რომ ჩემში კიდევ ანთია ცეცხლი, რომელიც კალათბურთის მოედნისკენ მიიბიძგებს. ხომ არ გგონიათ, ძალა მაქვლიან სისწრაფე? მე ისევ მწყობრში ვარ, უზრალოდ, ერთი-ორჯერ ხელის გაქნევა მჭირდება, რომ ფორმა აღვიდგინო. მეორე მიზეზი ის არის, რომ მინდა, ყველა იმ ადამიანს, რომლებმაც მძიმე ოპერაცია გადაიტანეს და ჰგონიათ, თითქოს მათი აქტიური ცხოვრება დამთავრებულია, ვაჩვენო: არაფერიც არ დამთავრებულა. ყველაფერი, ძალიან კარგად თუ არა, კარგად მაინც იქნება".

ჩვენ ისღა დავერჩენია, პიპენის ნასვლას შევგუთო და მურნინგის შესაძლო დაბრუნებით გავიხაროთ, თუმცა, ამ ორი კალათბურთელის შედარება ძალიან დიდი ცოდვა იქნება კალათბურთის ღმერთის წინაშე.

როგბართი

ლინდსი დევენპორტმა კარიერა დაასრულა

ცნობილმა ამერიკელმა ჩოგბურთელმა ლინდსი დევენპორტმა საერთოობო კარიერის დასრულებ-ის შესახებ განცხადება გააკეთა. 28 წლის ამერიკელმა სპორტსმენმა მიიჩნია, რომ 18 მილიონი დოლარი, რომელიც მან საჩოგბურთო კორტებზე მოიპოვა, საესებით საკმარისია უდარდელი ცხოვრებისთვის და მის მოხუცებულობას საესებით უზრუნველყოფს.

ბუნებამ ამერიკელ ჩოგბურთელს ანა კურნიკოვას სილამაზე არ არგუნა. კრიტიკოსები ხშირად ამახვილებდნენ ყურადღებას ლინდსი დევენპორტის აღნაგობაზე და მას მამაკაცის მაგვარი აღნაგობის ადამიანს უწოდებდნენ. ხოლო მისი ლტოლვა ჩოგბურთელი ოგოონების მიმართ კიდევ უფრო ამძაფრებდა დევენპორტის ისედაც უარყოფით იმიჯს. თუმცა, ამის მიუხედავად, დევენპორტი არ ნებდებოდა და თავის ბიუჯეტს შეუპოვრად ამდიდრებდა საჩოგბურთო ტურნირებზე მოპოვებული საპრიზო თანხით. მოგებით კი დევენპორტი ბევრს იგებდა და ამისთვის, უდავოდ, დიდ პატივისცემას იმსახურებს.

1993 წელს დევენპორტმა პროფესიონალი ჩოგბურთელის სტატუსი მიიღო. ხუთი წლის შემდეგ კი აშშ-ის ღია ჩემპიონატი მოიგო. ერთი წლის შემდეგ მან უიმბლდონი დაიპყრო, ხოლო კიდევ ერთ წელიწადში ავსტრალიის ღია პირველობაზე გაიმარჯვა. დევენპორტისთვის ოცნებად დარჩა მხოლოდ ტრიუმფი საფრანგეთის ღია ჩემპიონატზე, რომელიც, სხვათა შორის, ვერც ლეგენდარულმა პიტ სამპრისმა მოიგო.

ამერიკელმა სპორტული კარიერის განმავლობაში ერთეულთა

ლინდსი დევენპორტი ამბობს, ჩოგბურთში მოპოვებული 18 მილიონი დოლარი სიბერემდე მეყოფათ.

თანრიგის 45 და წვეილთა თანრიგის 35 ტურნირი მოიგო. საერთო ჯამში საპრიზო ფონდის სახით მან

18 171 981 მილიონი ამერიკული დოლარი გამოიმუშავა. წლევიანდელ სეზონში ლინდსი

დევენპორტმა თავისი ყულაბა 1,5 მილიონით შეავსო, მაგრამ, რაც დრო გადის, ხმაურიანი გამარჯვებები სულ უფრო მცირდება. მაგალითად, წლეულს დევენპორტმა "დიდი სლემის" ვერც ერთი ტურნირი ვერ მოიგო. უიმბლდონი, ისევე როგორც აშშ-ის ღია ჩემპიონატი, მან ნახევარფინალურ ეტაპზე დატოვა, ხოლო "როლან გაროს" კორტებზე მეოთხე წრეში დაემშვიდობა ასპარეზობას. ავსტრალიის ღია ჩემპიონატი კი ამერიკელისთვის მეოთხედფინალში დასრულდა.

ახლა დევენპორტი გერმანიის ქალაქ ფილდერშტადტის ტურნირზე გამოიწვი. პირველი შესხვედრის წინ ავსტრალიელი ალისია მოლიკის წინააღმდეგ დევენპორტმა განაცხადა, რომ მალე დაასრულებს საჩოგბურთო კარიერას.

"ამ გადაწყვეტილებაზე დიდხანს ვიფიქრე, - ამბობს 28 წლის ჩოგბურთელი, - ახლა მე კარიერის დასრულებაზე უფრო ვფიქრობ, ვიდრე მის გაგრძელებაზე".

ლინდსი დევენპორტს, რომელიც რეიტინგში მეორე ადგილზეა, აქვს მანსი, პირველობა მოიპოვის (თუ ფილდერშტადტის ტურნირზე წარმატებით იასპარეზებს). "ჯერ არ გამდამწყვეტია, რას გავაკეთებ საჩოგბურთო კარიერის დასრულების შემდეგ, - ამბობს დევენპორტი, - ახლა მე სეზონის წარმატებით დამთავრებაზე ვფიქრობ და ნაკლებად მაინტერესებს, რა მოხდება 2004 წლის შემდეგ. ძალიან კარგ ფორმაში ვარ და შევეცდები, ეს სეზონი პირველ საფეხურზე დავამთავრო".

ლინდსი დევენპორტი ქალთა საჩოგბურთო სამყაროს ორჯერ ედგა სათავეში. 1997 და 1998 წლეუბის ოქტომბერში ის მსოფლიოს პირველი ჩოგანი იყო.

მოურიჩიო მატყუარაა

ამბობს მეტე და "ჩელსიდან" წასვლაზე ფიქრობს

სამი კვირის წინ დაწყებული უთანხმოება ჟოზე მოურიჩიოსა და ადრიან მუტუს შორის უკვე ღია კონფლიქტში გადაიზარდა. ყოველ შემთხვევაში, თავად რუმინელი ფორვარდი ასე აფასებს მას და "ჩელსის" მწვრთნელს შორის არსებულ მდგომარეობას.

"ის ყველას ეუბნება, რომ მე ტრავმირებული ვარ. სინამდვილეში კი სრულიად ჯანმრთელი ვარ. ის, უზრალოდ, მატყუარაა. ასეთი განცხადების გაკეთება მას იმისთვის დასჭირდა, რომ ნაკრების თამაშზე არ გავეშვი, მაგრამ მინდა იცოდეს ყველამ, რომ რუმინეთის ნაკრებში თამაში ჩემთვის ყველაზე მნიშვნელოვანია", - განაცხადა მუტუსი.

კლუბიდან ხელმძღვანელობის ნებართვის გარეშე ნასული მუტუ, შესაძლოა, დაბრუნებისთანავე დააჯარიმონ. ინგლისური საინფორმაციო წყაროები ჯარიმის თანხად, სავარაუდოდ, 20 000 გირვანქას ასახელებენ. "ჩემთვის სულ ერთია, დამაჯარიმებენ თუ არა. ჩემსა და მოურიჩიოს შორის კონფლიქტია და ამას არც ვმაღავ. როგორც ჩანს, სხვა კლუბის ძებნა მომიწევს", - აღნიშნა ფეხბურთელმა.

პრატინდენტთა სია იზრდება

მცირე დრო დასჭირდა უეინ რუნის იმისთვის, რომ ამომავალი ვარსკვლავიდან კაშკაშა ვარსკვლავად ქცეულიყო. რუნი რომ უკვე ვარსკვლავია, ამაზე ისიც მეტყველებს, რომ ინგლისელი მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელის წოდების მოპოვების ერთ-ერი კანდიდატად იქცა. წოდების მომპოვებელთა სიაში ის ორი დღის წინ შეიყვანეს.

ფეხბურთელმა ევრობის ჩემპიონატზე გატანილი ოთხი გოლით გაითქვა სახელი. ბევრის აზრით, მას რომ პორტუგალიასთან მეოთხედფინალურ მატჩში ტრავმა არ მიეღო, სვენ გორან ერიკსონის გუნდს ჩემპიონის ტიტულს, ალბათ, ვერავინ წაართმევდა. სეზონის წინ ის "ვეერტო-ნადან" "მანჩესტერში" გადავიდა და, ტრავმამოშუშებულმა, გოლების გატანაც დაიწყო.

სიაში ტიტულის 35 მაძიებელია, მათგან 10 პრემიერლიგაში თამაშობს. ყველაზე მეტი კანდიდატით მა-

დრიდის "რეალა" წარმოდგენილი - ლუიშ ფიგუ, დევიდ ბექჰემი, მაიკლ ოუენი, რაული, რობერტო კარლოსი, რონალდო და მსოფლიოს 2003 წლის საუკეთესო ფეხბურთელი ზინედ ზიანდი.

ოთხი ფეხბურთელითაა წარმოდგენლი "მანჩესტერ იუნაიტედი" - კრისტიანო რონალდო, რუდუ ვან ნისტელროი, რუნი და რაიან გიგზი. მათ გარდა, კანდიდატთა შორის მოხსენიებიათ ტიერი ანრი, ფრენკ ლემპარდი, სტივენ ჯერარდი. სპეციალიტთა აზრით, გამარჯვების ყველაზე დიდი შანსი აქვს ბრაზილიელ რონალდინოს, რომელიც "ბარსელონაში" ბრწყინავს.

გამოკითხვა ოქტომბერში ჩატარდება. ნოემბერში გაირკვევა იმ სამი ფეხბურთელის ვინაობა, რომლებიც, ასე ვთქვათ, ფინალად დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს. გამარჯვებული 20 დეკემბერს ციურისში დასახელდება.

TV-სპორტი

ხუთშაბათი.7 ოქტომბერი

HTB+ФУТБОЛ
06:00 NBA TV. NBA-ს ლეგენდები: მაიკლ ჯორდანი
06:30 NBA TV. სეზონი 2000-2001. "MINNESOTA TIMBERWOLVES" - "SEATTLE SUPERSONICS"
09:00 09:00-დან 12:00-მდე შესვენება
12:00 თავისუფალი დარტცმა
12:15 ბრაზილის ჩემპიონატი
14:00 განვლილი კვირის პიტ-ალლუმი
15:45 თავისუფალი დარტცმა
16:00 ჩემპიონთა ლიგის პიტ-ალლუმი. "შახტიორი" - "მილანი".
17:55 განვლილი კვირის პიტ-ალლუმი
19:40 თავისუფალი დარტცმა
19:55 სახვალთ ტელეპროგრამა
20:00 საუიკენდო მატჩების ანონსი
20:05 ბრაზილის ჩემპიონატი
21:50 "ფეხბურთი ანიდან პეიმდე"
22:20 "FUTBOL MUNDIAL"
22:50 თავისუფალი დარტცმა
23:05 რუსეთის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოილვა
00:05 იტალიის ჩემპიონატი. მატჩების მიმოილვა
01:00 01:00-დან 03:00-მდე შესვენება
03:00 NBA TV - NBA ჰიგინდან
03:30 NBA TV. NBA-ს დიდი თამაშები. წელი 1983. "PHILADELPHIA 76ERS" - "LOS ANGELES LAKERS"
05:30 NBA TV. NBA-ს ლეგენდები: პაკიმ ოლაჯუონი

HTB+СПОРТ
10:00, 13:00, 15:45, 19:00, 21:30 პრესცენტრი
10:25, 13:15 "ფორმულის პარმონია"
10:45 ბილიარდი. "ჩემპიონთა მატჩი"
სანკტ პეტერბურგში
13:35 "პოკეი-პლუს"
13:50 "რკინის ფაქტორი". ტელეფურნალი
14:20 საბრძოლო ხელოვნებათა ფესტივალი პარიზის სპორტის სასახლე "ბერსიში"
16:00 ბადმინტონი. პოლანდის დიდი პრიზი. ფინალი
19:15 "ჩქაროსნული სამყარო". ტელე-

ფურნალი
19:45 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოილვა
20:15 "მოტოვებული კირა"
21:00 "NBA რუსეთში"
21:50 სახვალთ ტელეპროგრამა
22:00 "პოკეი-პლუს"
22:15 წელის თიხლამურები. მსოფლიო თასი რუსეთში
22:45 ჭადრაკი. მატჩი მსოფლიო ჩემპიონის წოდებისთვის. ე. კრამნიკი - პ. ლეკო
23:15 ზამთრის შოუ. "Bumps and Jumps"
00:15 ახალი ამბები
00:30 "ჩქაროსნული სამყარო". ტელეფურნალი
01:00 ATP-ს საჩოგბურთო მიმოილვა
01:30 პოკეი-პლუს"

EUROSPORT
10:30 ექსტრემალური სპორტი. ახალგაზრდული ზონა
11:00 "ოლიმპიური თამაშები". ტელეფურნალი
11:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი იტალიაში
12:30 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი იტალიაში
12:45 ჩოგბურთი - ახალბედა
13:00 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი
15:00 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი გერმანიაში. პირდაპირი ტრანსლაცია
18:00 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი. პირდაპირი ტრანსლაცია
20:30 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი საფრანგეთში. პირდაპირი ტრანსლაცია
22:00 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი
22:45 სნუკერი. დიდი ბრიტანეთის დიდი პრიზი. პირდაპირი ტრანსლაცია
01:45 ახალი ამბები
02:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი იტალიაში
03:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატის ეტაპი იტალიაში
03:15 ახალი ამბები

"BMW"-მ წყალბადის ბომბი მოათვინიარა

პირველ რიგში, დავინყოთ იმ-ით, რომ სათაურში ნახსენებ წყალ-ბადის ბომბში სულაც არ იგულისხ-მება თერმობირთვული იარაღი. ასეთის მუხტად მძიმე წყალბადი, დეითერიუმი გამოიყენება, რომე-ლიც თერმობირთვული რეაქციი-სათვის მინი-ატომური ბომბის აფე-ეთქებას საჭიროებს. ჩვეულებრივი წყალბადი ასეთ დამანგრეველ ძა-ლას არ ფლობს, მაგრამ მაინც მეტ-ად საშიშია - ადვილად ფეთქებადი ნივთიერებაა და თუ უსაფრთხოება გინდათ, ახლოს არ უნდა გააკარ-ოთ ჟანგბადს, ან ჟანგბადით მდიდ-არ ჰაერს.

ისე კი, წყალბადის ფეთქება-დობას კაცობრიობისთვის სარგებ-ლის მოტანა შეუძლია - შესაძლე-ბელია მისი სანვავად გამოყენება. ამ მხრივაც, ორი სახის ტექნოლო-გია არსებობს - ერთია წყალბადის ჩვეულებრივ, შიდაწვის ძრავში გა-მოყენება, მეორე კი ამ მსუბუქი აირის ჰიბრიდულ დანადგარებში გამოყენებას გვთავაზობს.

ჩვეულებრივ, ჰიბრიდული ავ-ტომობილები იმისთვისაა მოწოდე-ბული, რომ გაიზარდოს ეკონომიუ-რობა და შემცირდეს გამონახოლქ-ვი აირები და მათი უარყოფითი გავ-ლენა გარემოზე. ადრე თუ გვიან, ავტონიდუსტრიაში ეს მოთხოვნე-ბი მთავარი გახდება და ყველა კო-მპანიას მოუწევს ახალი, ეკონომი-ურის და ეკოლოგიური ავტომობი-ლების წარმოებაზე გადასვლა.

ზოგიერთი კომპანია უკვე დღე-სეე ცდილობს თადარიგის დაჭერას და ახალ, ჰიბრიდული ავტომობი-ლების ბაზარს ამკვიდრებს. ამ საქ-მეში თვალში საცემი წარმატებები აქვთ იაპონურ გიგანტებს, "ტოიო-ტასა" და "ჰონდას", რომელთაგან პირველის მიერ რეალიზებული ჰი-ბრიდომობილების (ყველაზე პოპუ-ლარულია მოდელ "პრიუსი") ბაზა-ზე შექმნილი ჰიბრიდი) როდენობა წლიურად უკვე რამდენიმე ათეულ ათასს აღწევს.

თუ "ტოიოტა" აქცენტს გაყი-დული ჰიბრიდომობილების რაო-დენობაზე აკეთებს და ამ საქმეში დიდი მიღწევიც აქვს, "BMW" სულ სხვა გზით წავიდა - ბავარიუ-ლი კომპანიის კონსტრუქტორებმა წყალბადის მოთვინიერება გადაწყ-ვიტეს და თანაც, არა იმ გზით, რო-მელსაც იაპონელები მიჰყვებიან (ისინი წყალბადს ეგრეთ წოდებუ-ლი ფიჭური ელემენტების შიგთავ-

სად, ანუ სანვავად იყენებენ), არამ-ედ მათ, უბრალოდ, შიდაწვის ძრავს ბენზინისა და დიზელის სან-ვავის ნაცვლად, აიროვანი წყალბა-დი მიაწოდეს.

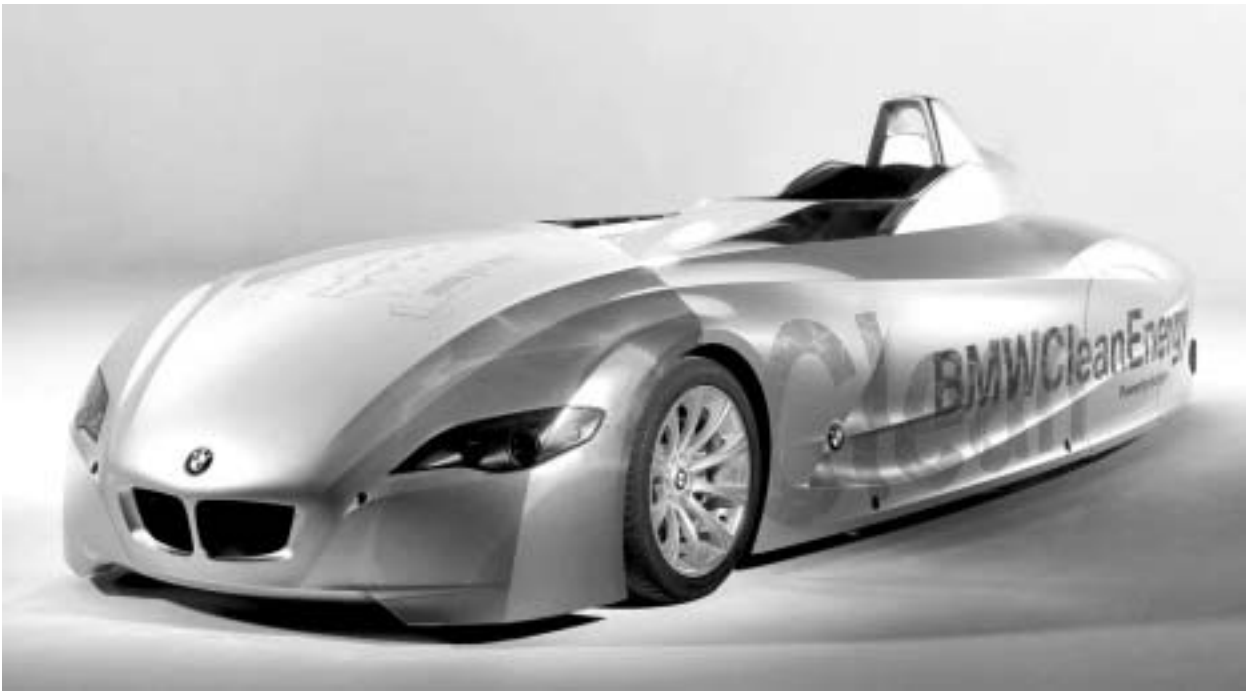
ჯერ იმის შესახებ, თუ რას მია-ღწიეს ამით.

2004 წლის 20 სექტემბერს, კომ-პანიამ გამოაცხადა, რომ მის მიერ შექმნილმა ავტომობილმა, სახელ-ად H2R, წყალბადზე მომუშავე მან-ქანების კლასში 9 რეკორდი გააუშ-ვინოებსა. ეს რეკორდებია ადგილი-დან სხვადასხვა დისტანციაზე, ას-ევე მაქსიმალური სიჩქარეები ტრასის სხვადასხვა მონაკვეთზე და რაც ყველაზე მთავარია, წყალ-ბადზე მომუშავე ავტომობილების-თვის რეკორდული მაქსიმალური სიჩქარე. ამიერიდან, ეს რეკორდი 302.4 კმ/სთ-ია.

არანაკლებ შთამბეჭდავია ავ-ტომობილის აჩქარების დინამიკა - ადგილიდან 100 კმ/სთ-ს აკრეფას ის სულ 6 წამს ანდომებს. ეს მაშინ, როცა ავტომობილი, რომელიც 6-ლიტრიანი, 12-ცილინდრიანი ში-დაწვის ძრავითაა (მისი სიმძლავ-რეა 285 ცხენის ძალა) აღჭურვილი, 1560 კილოგრამს იწონის. უნდა ით-ქვას, რომ H2R-ს საკმაოდ მცირე შემხედრი (ანუ შუბლა) ფართობი გააჩნია - ის სულ 1.85 კვ. მეტრს შეადგენს. აქედან გამომდინარე, მცირეა ავტომობილის ჰაერის მიმ-ართ წინააღმდეგობის კოეფიციენ-ტიც, რომელიც სულ 0.21-ია.

ბავარიელები პრინციპულად თვლიან, რომ უმჯობესია სანვავად წყალბადის შიდაწვის ძრავში გამო-ყენება, ვიდრე ფიჭურ ელემენტში. სირთულე ორივე მხრივ არსებობს და არავინ იცის, ტექნიკურად და უსაფრთხოების თვალსაზრისით, რომელი უფრო რთული განსახორ-ციელებლია. მთავარი ისაა, რომ წყალბადი ბენზინისგან განსხვავე-ბულად იწვის (მისი წვა აფეთქების სახით ხდება). დღეს არსებული ტე-ქნოლოგიები წყალბადის მოთვინი-ერების საშუალებას იძლევა. თუმ-ცა, დასამუშავებელია სხვადასხვა დატვირთვის დროს სანავისა და ჰაერის (ჟანგბადის) შერევის პრო-პორციები.

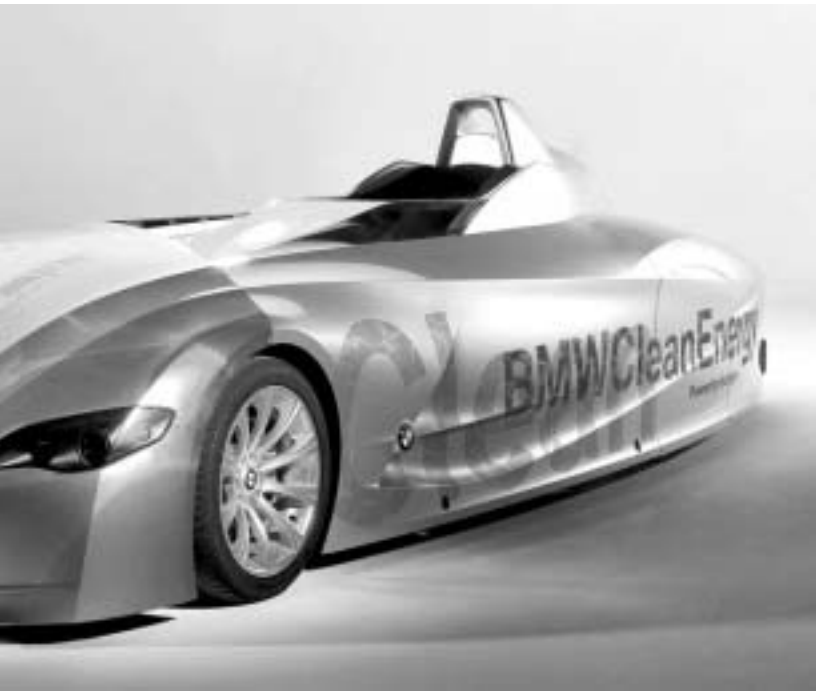
წყალბადის წვისას ტემპერა-ტურა და წნევა სრულიად განსხ-ვავებულ რეჟიმში იცვლება და გაცილებით სწრაფია წვის პრო-ცესი. რაც მთავარია, სანვავად წყალბადის გამოყენების შემთხ-

ვევაში, ეს პარამეტრები გაცილე-ბით მაღალია, ვიდრე ბენზინისა და დიზელის წვის დროს. ეს კი იმ-ას მოასწავებს, რომ საჭირო იქნე-ბა ცილინდრების, სარქველების, წვის კამერებისა და დგუშებისთე-ის სხვა, უფრო გამძლე და თბომე-დეგი მასალების გამოყენება. აუცილებელი იქნება ახალი პრო-გრამული უზრუნველყოფა, სან-ვავის მიწოდების პრინციპულად განსხვავებული სისტემა. ამ ერთ აბზაცში იმდენი პრობლემაა ჩა-მოთვლილი, რომ ისეთი ძლიერი საკონსტრუქტორო შტაბის მქონე კომპანიისთვისაც კი, როგორი-ცაა "ბაიერიშე მოტორენვერკე", შეიძლება, გადაუღახავ პრობ-ლემად ქცეულიყო.

უსაფრთხოების უზრუნველსა-ყოფად, ავტომობილში წყალბადი თხევადი სახით ინახება სპეციალ-ურ ავზში, რომელიც თერმულად იზოლირებულია და სანვავის თხი-რად მდებარეობს (საჭიროების მიხედ-ტურას ინარჩუნებს. ის სულ 11 კი-ლოგრამ თხევად წყალბადს იტევს, რომელიც ძრავს აეროვან მდგომა-რეობაში მიეწოდება - იგი წინასწარ გაივლის თბოგამცველს, რომელ-იც სითბოს ძრავის გაგრეობის სი-სტემიდან ღებულობს.

შემთბარი წყალბადი თხევადი-ან აირად მდგომარეობაში გადადის და წნევით მიეწოდება კოლექტ-

ორს, რომლიდანაც შემეგები სარქ-ველების გავლით ცილინდრებში მოხვდება. რამდენადაც წყალბა-დისა და ჰაერის წინასწარი, ღია სი-ვრცეში (როგორიცაა კოლექტორი და გახსნილსარქველებიანი ცილი-ნდრი) შერევა სახიფათოა, წვის კა-მერას წყალბადი აფეთქებამდე რა-მდენიმე მილისეკუნდით ადრე, სა-რქველის დახურვის წინ, წნევით მიეწოდება. ტექნიკურად ეს არც ისე ადვილია, რადგან დროის მეტ-ად მცირე მონაკვეთში წვის კამე-რაში უნდა მოხვდეს საჭირო რაო-დენობის წყალბადი. ამ პროცესის ოპტიმიზაციისათვის, ბავარიელმა კონსტრუქტორებმა დაამუშავეს სარქველების მართვის ელექტრო-ნული სისტემა "ვალვტრონიკის" ახალი ვარიანტი.

ელექტრომართვადი ჰიდრო და პნევმოისტიკების გამოყენებია, შესაძლებელი გახდა სარქველების გახსნისა და დახურვის ფაზების მომდევნო (საჭიროების მიხედ-ვით) ცვლა. გარდა ამისა, შესაძლე-ბელია სარქველის გახსნის და და-ხურვის დაწყების დროის რეგულე-რება. ყველაფერი ეს კომპლექსში იძლევა იმის საშუალებას, რომ მი-ღებულ იქნეს ნებისმიერი შემადგე-ნლობის სანვავი ნარევი. ამასთან, კლასიკური დროსელური მისაფარ-ის გამოყენებლად, შესაძლებელია წვის კამერაში მოხვედრილი ჰაერის

ყოველგვარი საეჭვო ვითარების შემთხვევაში, ელექტრონული სის-ტემა ავტომატურად კეტავს ყველა გამოსასვლელ არხს.

ისევე როგორც ძრავის მართე-ას, ასევე უსაფრთხოების სისტემე-ბსაც აკონტროლებს ტელემეტრი-ული სისტემა, როგორიც უკვე დი-დი ხანია, გამოიყენება ფორმულა ერთის ბოლიდებში (ფორმულა ერ-თში "ბეიმეე" პარტნიორობას უწ-ევს ისეთ გამოცდილ გუნდს, რო-გორიცაა ინგლისური "უილიამსი"). ელექტრონული "ტეინისთვის" ხე-ლმისანვდომი ნებისმიერი ინფორ-მაცია მოთხოვნისამებრ მიეწოდე-ბა მძღოლსაც, რომელსაც ელექტ-რონული ჩამკეტების მწყობრიდან გამოსვლის შემთხვევაში, სპეცი-ალური ილიაკით შეუძლია სანვაე-ის სისტემის ჩაკეტვა.

რაც შეეხება დანარჩენს, ავტო-მობილის შვიდ ელემენტს წარმოა-დგენს ალუმინის ფერმებისგან და-მზადებული ჩარჩო, რომელზეც დამაგრებულია სპორტული ავტო-მობილისთვის შესაფერისი დაკი-დების სისტემა, გარედან კი მას ნა-ხშირბადოვანი კომპოზიტებით და-მზადებული ძარა ფარავს. ავტო-მობილის სიგრძე 5.4 მეტრია, სიგა-ნე კი - 2 მეტრი. რა თქმა უნდა, კო-ნსტრუქცია ისეთ დონეზეა შესურ-ლებული, როგორც ბავარიული კო-მპანიის იმიჯს შეეფერება.

მაინც, რისთვის სჭირდებოდა "BMW" ამ ავტომობილის პარიზ-ის ავტოსალონზე წარმოდგენა? პასუხი მარტივია - დღეისათვის უკვე გადის ტესტირებას მე-7 სე-რიის რამდენიმე სედანი, რომლე-ბიც ანალოგიური აგრეგატები-თაა აღჭურვილი. ბავარიელები ახლო მომავალში ამგვარი წყალ-ბადის ძრავებით აღჭურვილი ავ-ტომობილების სერიულ წარმოებ-ას გეგმავენ და მათთვის საუკე-თესო რეკლამა სწორედ რეკო-დების დამყარება უნდა ყოფილი-ყო - დღეს არარტადიციულ სან-ვავზე მომუშავე ავტომობილებს ბევრი აღმაცერად უყურებს და ასეთ მანქანებს იმპოტენტებსაც (დინამიკური მახასიათებლების თვალსაზრისით) კი უწოდებენ.

ბავარიელებმა კი ყველას დაანახ-ეს, რომ წყალბადზე მომუშავე აგრეგატები სუპერავტომობილე-ბსაც გამოადგებათ. მითუმეტეს, თუ ისინი სრულიად უსაფრთხონი იქნებიან...

„სამქიმიანთა“ ორი ახალი „ხედვა“

რაც დრო გადის, თავის სამო-დელიო გამას სულ უფრო აფართო-ებს გერმანული კომპანია “მერსედ-ეს-ბენცი”, რომელსაც აშკარად გა-დაწყვეტილი აქვს უახლესი თვალ-საწიერიშ ამ გამის სრულად დაკომ-პლექტება. და აი, “სამქიმიანებმა” პარიზის ავტოსალონზე ორი სიახ-ლე წარმოადგინეს - ერთია “გრანდ სპორტ ტურერი”, ანუ “ვიჟნ R” (პა-რიზში მისი ევროპული დებიუტი შედგა), მეორე კი “კომპაქტ სპორტ ტურერი”, ანუ “ვიჟნ B” (ვიჟნ ხედვ-ას ნიშნავს), რომელიც ვერსალის საგამოფენო კომპლექსში პირველ-ად იხილა ფართო საზოგადოებამ.

სერია “სპორტ ტურერის” კონ-ცეპცია შტუტგარტლებმა პირვე-ლად 2002 წელს წარმოადგინეს. იგი იმთავითვე განკუთვნილი იყო ისეთი ავტომობილების ოჯახის ჩა-მოსაყალიბებლად, რომლებიც შე-ხამებული იქნებოდა სპორტული ავტომობილების, უნივერსალების, მინივებისა და ყველგანმავალთა თვისებები.

ორივე ავტომობილი ერთმან-ეთს, პირველ რიგში, წინა წანისის გაფორმებით ჰგავს - ისინი ერთობ აგრესიული გამომეტყველებისანი

არიან. ამასთან, ორივე კომფორტ-ის მაღალი დონითა და სალონის დიდი მოცულობითაც გამოირჩევა, რაც ასევე “სპორტ ტურერის” ოჯ-ახის ავტომობილების კონცეპციას შეესაბამება.

ევროპული ბაზრისთვის განკუ-თვნილი R-კლასის ავტომობილს, რომლის თვლების ბაზის სიგრძეც 2 980 სანტიმეტრს შეადგენს, 6 მგზავრის გადაყვანა შეუძლია. მა-თგან ოთხისთვის კომფორტული პირობებია გათვალისწინებული, დანარჩენი ორი ადგილი კი დამა-ტებითია და საჭიროების შემთხვე-ვაში, ამ ორი ადგილის საბარგულ-ად გადაკეთებაა შესაძლებელი. ამ ავტომობილში ყველა მგზავრს ინ-დეფიდაუალური სავარძელი დახე-დება, სალონი კი თავისი მოცულო-ბითა და კომფორტით ბევრ ლუქს-ის კლასის ავტომობილის ინტერი-ერს მისცემს ფორას.

შესაფერისია ავტომობილის აღ-ჭურვილობაც. ჯერ ერთი, R-კლასი-სთვის გამოყენებულია პლასტფორ-მა, რომელსაც ახლო მომავალში M-კლასის უგზოობის “მერსიც” გამო-იყენებს. პლასტფორმაზე დამონტა-ჟებულია V-კონფიგურაციის 6-ცი-

ლინდრიანი ტურბოდიზელი, რომ-ლის სიმძლავრე 218 ცხენის ძალაა. ძრავთან აგრეგატირებულია 7-სა-ფეხურიანი ავტომატური გადაცე-მათა კოლოფი, რომლიდანაც ტრან-სისითა მამრულ მომენტს ოთხივე წა-მყვან თვალს უწანილებს. ეს თვლე-ბი პლასტფორმას პნევმატური დაკი-დებით უკავშირდება. აღსანიშნავია, რომ აქ ნახსენებ ტურბოდიზელს სერიული მოდლებიდან პირველი

C-კლასის სედანი მიიღებს,რის შემ-დეგაც მისით მინივნი “ვიანოც” აღიჭურვება.

რაც შეეხება “ვიჟნ B”-ს, მისი გაყიდვები 2005 წლის გაზაფხულ-ზე დაიწყება. იგი ახალი A-კლასის მოდელის პლასტფორმაზეა ბაზი-ბი პლასტფორმას პნევმატური დაკი-დებით უკავშირდება. აღსანიშნავია, ვით, ორმაგი, ერთგვარი “სენდვი-ჩისებრი” ძირი აქვს. A-კლასისგა-

ნაა ნასესხები ძრავების მთელი გა-მაც. სამაგიეროდ, დებიუტანტს გა-ცილებით დიდი, ამფორტული სა-ლონი აქვს - შტუდტგარტლებმა, ფაქტობრივად, A-კლასის მოდელი 43 სანტიმეტრით გაწვეს, რასაც ბაზის 21 სანტიმეტრით დაგრძე-რებული, თუმცა მისგან განსხვავე-ბით, უფრო დიდი ზომისაა და მასა-ვით, ორმაგი, ერთგვარი “სენდვი-ჩისებრი” ძირი აქვს. A-კლასისგა-

პარიზში წარდგენილი “ვიჟნ B”-ს კაპოტკეშ განლაგებულია ორლიტ-რიანი დიზელი, რომლის სიმძლავრე 140 ცხენის ძალა, მამრუნი მომენტი კი 300 ნმ-ია. გარდა ამისა, შტუდტ-გარტლები მყიდველს შესთავაზებ-ენ 1.7 და ორლიტრიან ბენზინის ძრა-ვებს, რომელთა სიმძლავრე 116 და 136 ცხენის ძალა იქნება, ასევე 1.8-ლიტრიან დიზელს, რომელიც 109 ცხენის ძალას გამოიმუშავებს. ამ ავ-ტომობილების ფასი, კომპლექტაცი-ის მიხედვით, 22-27 ათასი ევრო იქ-ნება.

გარეგნობით ეს ავტომობილი ძლიერ ჰგავს ახალ A-კლასს, თუმცა მასზე ერთი საფეხურით მაღლა დაგას და მოწოდებულია ისეთ პოპუ-ლარულ ავტომობილებთან კონკუ-რენციისთვის, როგორებიცაა “ოპ-ელ ზაფირა”, “ფოლკსვაგენ ტურა-ნი” და “ფორდ ფოკუს C-მაქსი”.

საინტერესოა ასევე ის ფაქტიც, რომ ორივე ახალი ავტომობილი “მერსედეს-ბენცის” მიერ შემუშა-ვებული ახალი ტექნოლოგიითაა შევლებილი. ამ ახალი ტექნოლოგი-ით შევლები ავტომობილებს სარკე-ის ეფექტი ახასიათებთ, რაც მათ მდიდრულ იერს აძლევს.

„ვენტურის“ ელექტრო-„ფეტიში“ პარიზში

თუ ბავარიელებმა პარიზის ავ-ტოსალონის დამთვალეირებლის წინაშე წყალბადზე მომუშავე სპო-რტული ბოლიდი წარადგინეს, ინ-ჟინირინგულმა ატელიე “ვენტურ-იმ” ყველა გააკვირვა თავისი სპო-რტული ელექტრო სუპერკარით, რომელსაც “ფეტიში” ეწოდა.

ეს როდსტერი “ვენტურიმ” პი-რველად პარიზის 2002 წლის ავტო-სალონზე აჩვენა პუბლიკას და მა-შინაც ავტომობილმა დიდი აჟიო-ტაჟი გამოიწვია თავისი ორიგინა-ლური დიზაინისა და რიგი ტექნი-კური ინოვაციების წყალობით. თუმცა, მაშინ იგი ჩვეულებრივი, შიდაწვის აგრეგატით იყო აღჭურ-ვილი. ახლა კი “ვენტურიმ” ეკო-ლოგიურ ავტომობილზე გადაიტა-ნა აქცენტბი და ამჯერადაც ყურა-დღების ცენტრში მოექცა.

“ფეტიშის” კონსტრუქციაში სრულადაა დაცული სპორტული

ავტომობილების შეთანწყობის ტრადიციული სქემა. ავტომობილ-ის შვიდი ელემენტი კომპოზიციუ-რი მასალებისგანაა დამზადებული, რისი წყალობითაც, ის მეტად მსუ-ბუქი (750 კილოგრამი, ბატარეებ-თან ერთად კი - 1100 კგ) გამოვიდა. სპორტული “ჟანრის” შესაბამისად, ძრავი ბაზაში (წინა და უკანა თვლების წარმოსახვით ლერძებს შორის) არის განთავსებული.

ელექტროძრავის სიმძლავრე 245 ცხენის ძალას აღწევს და მისი მეშვეობით “ფეტიში” ადგილიდან 100 კმ/სთ სიჩქარის აკრეფას 4.5 წა-მში ასწრებს. როდსტერის მაქსიმა-ლური სიჩქარე სულ რაღაც 170 კმ/სთ-ია, თუმცა ის მეზღუდულია მკვეთავი ბატარეის ტევადობით, რომელიც ავტომობილს ერთი და-ტენვით 350 კმ-ის გავლის საშუალე-ბას აძლევს. ბატარეის ტევადობა 16 ამპერია და მის სრულად დამუხტე-

ას 3.5 საათი სჭირდება. აღსანიშნა-ვია, რომ ამ ბატარეებზე ავტომობი-

ლის საერთო წონის მესამედზე მე-ტი მოდის. ელექტროძრავს წუთში

დაახლოებით 14000 ბრუნის გაკე-თება შეუძლია. ამასთან, ავტომობი-ლს გააჩნია ძრავით დამუხრუჭებ-ის რეგულირებადი სისტემა.

“ფეტიში” საკმაოდ მოკრძალე-ბული გაბარიტებით გამოირჩევა: სიგრძეა 3.88 მეტრი, სიგანე - 1.88 მეტრი, სიმაღლე კი - 1.2 მეტრი. ამ ტიპებით ის ახლოსაა ისეთ სპოორ-ტულ ავტომობილებთან, როგორე-ბიცაა “ლოტუს ელისი” და “ოპელ სპიდსტერი”. სხვათა შორის, სამი-ვე ავტომობილი რალცით ერთმან-ეთისაც წააგავს, თუმცა სრულიად სხვადასხვა საკონსტრუქტორო შტაბების მიერაა შექმნილი.

“ფეტიშის” სალონი სპარტანუ-ლად ვიწროა და არც დამხმარე სა-შუალებათა სიმრავლით გამოორ-ჩევა. მასში აუდიოსისტემა, დიდი დინამიკი და გადაცემათა კოლოფ-ის გადამრთველი გიგანტურ ცენტრ-რალურ გვირაბზეა განთავსებუ-

ლი, მძღოლის განკარგულებაში კი საჭის რგოლის გარდა, ერთი დიდი ეკრანია, რომელზეც ნებისმიერი საჭირო ინფორმაციის გამოტანაა შესაძლებელი.

პარიზში წარდგენილი “ფეტი-ში” ჯერ მხოლოდ კონცეპციაა, თუმცა “ვენტურის” წარმომდგენ-ლებმა განაცხადეს, რომ ამ ავტო-მობილს სერიული წარმოებისთვის მოამზადებენ და საწარმოოდ მომ-ზადებული როდსტერის დებიუტი 2005 წლის დასაწყისში, ლოს ანჯე-ლესის ავტოსალონზე შედგება. იქ-ვე დაიწყება ავტომობილზე შეკვე-თების მიღება.

“ვენტური ფეტიში” დაახლოებ-ით ნახევარი მილიონ დოლარი ეღ-ირება და მასზე შეკვეთებს “ვენტუ-რი” მხოლოდ ლოს ანჯელესში ან მონაკოში მიიღებს. მთავარი კი ისაა, რომ ატელიე წლიურად მხოლოდ 25 ცალ “ფეტიშს” დაამზადებს.

გააჩრათ დაქსი, რომელმაც ჟიჟელი ზის

ლუკ ბესონი, უკვე მერამდენედ, მაყურებელს ტაქსში სვამს და საშინელ კრიმინალურ სრბოლაში რთავს. თუმცა, ამჯერად ტაქსში ჯდომა სასიამოვნოც კია - მანქანაში ხომ ასევე იმყოფებიან შავკანიანი მომღერალი ქუინ ლატიფა, რომელმაც მიუზიკლ "ჩიკაგოდან" გაითქვა სახელი და ბრაზილიელი სუპერ-მოდელი ჟიჟელი. ეს ჟიჟელის პირველი კინოროლია. ლოს ანჯელესში გამართულ ფილმის პრემიერაზე ის მშობლებთან ერთად ჩავიდა და ჟურნალისტებს ყოველად არავარსკვლავური რამ განუცხადა: "კინოში გადანაცვლებას ნამდვილად არ ვაპირებ. ამ როლზეც მხოლოდ იმიტომ დავთანხმდი, რომ მივხვდი, დიდი გარდასახვა და თამაში საჭირო არ იყო. რეჟისორს მხოლოდ მაღალი და გამხდარი გოგონა სჭირდებოდა, ეს იყო და ეს. მერე სცენარი წავიკითხე, ვიფიქრე, რომ სახალისო, მსუბუქი ფილმი გამოვიდოდა და ამიტომაც მივიღე მონაწილეობა".

ფილმი ტიმ სტორის რეჟისურითაა გადაღებული და ლუკ ბესონის ფრანგული "ტაქსის" ანალოგიას წარმოადგენს. ახლა მარსელის ნაცვლად მოქმედება ნიუ იორკში ხდება, გერმანელი ბანკის მძარცველების ნაცვლად კი დანაშაულს სხვადასხვა ეთნიკური წარმოშობის ქალი ბანდიტები სჩადიან, ყველანი ზედმინევნით სექსუალურები და ვნებიანები. სწორედ ამ მშვენიერ ქალთა კრიმინალური დაჯგუფების ლიდერის როლს ასრულებს ჟიჟელი.

ერთი სიტყვით, ეს ფრანგული "ტაქსისი" ამერიკული სრბოლაა, რომელსაც ყველაზე მეტად სწორედ ბრაზილიელი სუპერ-მოდელის გამოჩენა ახალისებს. თანაც, თვითონ ჟიჟელსაც არ აქვს დიდი არტისტის ამბიცია და მშვენიერად იცის, რომ ფილმში არა ნიჭიერებით, არამედ გარეგნობით ბრწყინავს.

სამინარი "საპროდიუსარო პროექტი - კულტურის პოლიტიკის ინსტრუმენტი" გაიმართება

"თეატრალური სარდაფისა" და თბილისის მერიის კულტურის საქალაქო სამსახურის ინიციატივით 9-10 ოქტომბერს სასტუმრო "ბეტსიში" სამინარი "საპროდიუსარო პროექტი - კულტურის პოლიტიკის ინსტრუმენტი" გაიმართება.

სემინარს ქართველი პროდიუსერებისთვის რუსი პროდიუსე-

რი ედუარდ ბოიაკოვი გამართავს. ოქტომბრის ბოლოს პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია საქართველოში რამდენიმე რუსული სპექტაკლის წარმოდგენა.

ედუარდ ბოიაკოვი "ოქროს ნიღბის", "ახალი დრამის", "საიდგომო მუსიკალური ფესტივალის" დამფუძნებელი და პრეზიდენტია. **ინტერ-პრესი**

თბილისის საერთაშორისო ფილმის ფესტივალი და ისრაელის საელჩო საქართველოში

გაცნობებით, რომ 3 ფილმი ისრაელიდან მონაწილეობას ღებულობს თბილისის მე-5 საერთაშორისო ფილმის ფესტივალში.

ფესტივალის კონკურსში მონაწილეობას იღებს: რანაან ალექსანდროვიჩის "ჯეიმსის მოგზაურობა იერუსალიმში" ჩვენება: 9 ოქტომბერს, 4 სთ-ზე, კინოთეატრი "ამირანი" კონკურსგარეშე ჩვენება: ბენი ტორატის "სასონარკვეთის მოედანი" ჩვენება: 10 ოქტომბერს, 2 სთ-ზე, კინოთეატრი "ამირანი" დოკუმენტური ფილმების ჩვენება:

სწავლა დიდ გარიტანეთში

- ბრიტანეთის საბჭოს შიქრ სერტიფიცირებული საგანმანათლებლო სააგენტო "ი ელ ჯელ" (ELL Ltd) გთავაზობთ სწავლას დიდ ბრიტანეთში, უნივერსიტეტების მოსამზადებელ პროგრამებზე და ინგლისური ენის სკოლებში
- **საინჟინერო-მონტაჟური პროგრამები:**
 - A-Level 1-2-წლიანი, 15, 16 წლიდან.
 - Foundation 1-წლიანი, 17 წლიდან.
 - Pre-MBA, MBA 21 წლიდან.სწავლის დანებება იანვრიდან.

ინგლისური ენა:
ზოგიერი ინტენსიური და საგანოვლო (IELTS, TOEFL, FCE, CEA) 2-4 თვე.
Work Experience ინგლისური ენა და სტაჟირება ინგლისურ კომპანიაში.

მისამართი: თბილისი, ჭავჭავაძის 74, მე-15 სართული.
E-mail: n.makatsaria@yahoo.com
ტელ: 22 59 57, 29 91 78, 899 50 40 12

საინფორმაციო ტექნოლოგიების
ცენტრი „მზიური“
გთავაზობთ:

კომპიუტერის შემსწავლელ კურსს თქვენთვის:

- კლავიატურაზე ბუჭდვის აბრევიატურა მეთოდი.
- საქმადი დოკუმენტაციის წარმოება – MS Word,
- აღრიცხვა, საბუღალტრო-ეკონომიკური ამოცანები – MS Excel.
- დოკუმენტი ქართული, ინგლისური, ელ-ფოსტა,
- ოპერაციული სისტემა Windows.

ცენტრში მოქმედებს სხვა კურსებიც.

მისამართი: **დ.უზნაძის №70** ტელ: 29-48-61

ვებ-გვერდი: **WWW.mziuri.ge**

მოსწავლეთა საშუალოდგომი!
საინფორმაციო ტექნოლოგიების ცენტრი
„მზიური“
აგზავნის მოსწავლეთა და
სტუდენტთა მიღებას
**პერსონალური კომპიუტერის
შემსწავლელ ჯგუფებში**
მიღების V – XI კლასების მოსწავლეები
მისამართი: **დ. უზნაძის (ყოფილი კამოსი) №70**
☎91-03-17; 29-48-61; 95-45-75

სასკოლო მეთოდური გაზეთები

შპს მედიკა ოჯახი "მანათლავალი საქართველო" და შპს "რუსთაში 2 პრინტი" გთავაზობთ ხელმოსაწერად 19 დასახელების საგანმანათლებლო და საგნობრივ მეთოდურ გაზეთებს.

საგნობრივი მეთოდური გაზეთები მოგაწვდით ყველა ეტაპში პრაქტიკული სასკოლო სახელმძღვანელოებით სწავლების გარანტირებულ მეთოდოლოგია და რეკომენდაციებს. თქმატურ გვერდებს, საგანკეთილო სცენარებსა და მოდელებს.

გაზეთებს მიიღებთ ადგილებზე 2004 წლის 20 სექტემბერიდან 2004/2005 სასწავლო წლის განმავლობაში.

მისამართი: თბილისი, რუსთაველის 42, მე-3 სართული,
ტელ.: 93-50-84, (899) 55-15-84

წამალი "სალხინო" ქართული ფლორის საოცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიძწევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსაღიანი ხერხელის ბაგეთა მინებება, სუნის ან გამოწვევა; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესწებათ.

"სალხინო" ანესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს. "სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლცისტიტი), პეპტიკის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გააუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ ავთიატებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.